NICOLAE NIȚĂ

MARTIRII NE VEGHEAZĂ DIN CERURI

- *roman inspirat dintr'un trecut real și tragic* -

Editura "Libertatea", Jacksonville, 1996

Vol. I

Cap. I

Din vârful muntelui, satul îi păru un cerc de luminițe, puțin alungit spre poalele sale, ca un balon umflat și gata să se spargă.

Stărui cu privirea asupra lui făcându-și socoteala intrării în acest mic sat de munte, fără de-a întâlni în drum oameni care să-l recunoască. Pipăindu-și buzunarul, scoase pachetul de ţigări, puse una în colțul gurii şi se așeză la marginea luminișului, scormonind după cutiuța chibriturilor. Își aprinse ţigarea, ciulind urechea și privind în jur la brazii semeţi ale caror vârfuri se ridicau drepte spre cerul cu lună plină şi stele lucitoare. Intrarea în sat trebuia să fie aproape de biserica şi cimitirul satului...

Aştepta... Rămăsese lungit în întunericul luminişului privind insistent luminiţele din vale care, una câte una se stingeau, lăsând pete negre de smoală în mijlocul sclipirilor lampante. În lumina lunii, acele ceasului lunecau liniștit și fără zgomot spre miezul nopții. Era timpul să plece... Trebuia să ajungă înainte de 2 noaptea...

Coborî încet desișurile muntelui, atent să deslușească zgomotele pădurii în noapte. Drumul era anevoios și umezeala pădurii îl făcea să lunece din când în când; lătratul câinilor din sat îi devenise un punct de orientare în întunericul din jur, iar pașii îl mânau sigur spre așezarea de jos. Ocoli o poiană invadată de puterea lucitoare a lunii şi, odată trecută, se afundă din nou în adâncul pădurii care se întindea până aproape de marginea cătunului. Trebuia să ajungă înainte de 2 noaptea...

Înaintând tăcut, îi răsună în minte juramântul credinței pe care-l rostise cu sfințenie solemnă: "Voi lupta din toate puterile ființei mele împotriva duşmanului comunist!"

* * *

Era vara anului 1949... O puternică mişcare de rezistenţă îşi făcea simţită prezenţa în zonele munţilor noştri. Hoardele barbare cu stea în frunte de la rasarit, instaurasera un regim comunist tiranic, desfiintand toate partidele de opozitie si arestand zeci si sute de mii de Romani. Ei trebuiau înfranti cu orice pret, iar numarul celor ce luau drumul inchisorilor crestea de la o zi la alta, in proportii nicicand cunoscute pana atunci. Desi, involuntar, adusesera servicii imense comunismului, participand si ei la actul de tradare de la 23 August 1944, Iuliu Maniu si Bratianu se gaseau inchisi acum impreuna cu multi dintre colaboratorii lor, condamnati si depozitati la inchisoarea din Galati sub diverse pretexte, grosolan ticluite de noul regim comunist. Intalnirile conspirative avute cu Bodnaras si Patrascanu privind rastunarea conducerii tarii intr'un moment iminent de invazie, laudate atunci chiar de conducerea sovietica, acum nu mai prezentau circumstante demne de luat in seama spre clementa. Odata eliminata Armata Romana, rod al conspiratiei la care au lucrat asiduu cu partea inamica, s'au vazut ei insisi eliminati in ultima instanta. Tara cădea astfel in ghearele comuniste, ingenunchiata si fara nici o aparare.

Cu toate acestea, lupta de aparare a tarii se manifesta in diverse si variate forme. Inamicul de moarte al comunismului, Miscarea Legionara, continua - cu toate pierderile suferite - sa opuna o rezistenta indarjita. Era momentul suprem de lupta si de jertfa pentru apararea Neamului. Si, alaturi de ea, toti romanii, intr'o unica Miscare Nationala de Rezistenta armata insumand zeci de mii de partizani, organizata si condusa de echipele de parasutisti legionari prin Comandamentul Legionar de Rezistenta. Toate aceste formatiuni legionare de lupta, reprezentau acum pentru intreaga tara, singura sansa de biruinta impotriva samavolnicului regim comunist instaurat.

Grupele de batausi si tortionari create de regim, isi faceau aparitia peste tot in satele romanesti, tara era terorizata si singura aparare nu putea veni decat de la acesti romani care luasera calea codrului. Tradatorii de ieri care luptasera alaturi de armata bolsevica impotriva Armatei Romane in cadrul diviziilor comunizate "Tudor Vladimirescu" si "Horia, Closca si Crisan", formate in mare parte din elemente alogene, devenisera peste noapte satrapii tarii...

* * *

Continua sa inainteze apropiindu-se de capatul padurii, si trebuia sa fie cu mare bagare de seama. Precaut, lăsă sapca sa-i cada pe frunte, se incheie la jacheta de piele si iesi din codrul intunecos, apucand spre drumul ce-l stia aproape. Privi din mers incaodata la acele ceasornicului: se apropia de ora 2...

Traversă drumeagul plin de praf, ascunzandu-se sub umbra de intuneric a catorva pomi apropiati, staruind indelung cu privirea asupra caselor rasfirate, incercand s'o ghiceasca pe aceea care ii fusese indicata. Totul parea in ordine. Pipăi centura militara si scoase pistolul, verificand pentru orice eventualitate incarcatorul. Nu excludea o panda a securitatii si trebuia sa fie pregatit. Partizanii actionau si aici, iar multe din drumurile de munte erau pazite si scormonite ziua si noaptea de trupele securitatii.

Se tupilă încet spre gardul cimitirului, aruncandu-si privirile in jur cu precautie. Sinistre in noapte, pietrele funerare strajuiau aleile mici ale mormintelor. Se indreptă cu pasi repezi spre coltul opus al cimitirului, de unde trebuia sa intre in gradina casei. Era exact cea care-i fusese descrisa. O privi indelung la adapostul gardului de lemn, incredintandu-se ca totul era in ordine. O palida luminita isi ducea existenta in noapte la una din micile ferestre. Astepta nerabdator ora 2... Il mai desparteau doar cateva minute...

Sari sprinten gardul si se lipi de pamant, cu privirea spre luminita ferestrei. Era incordat asteptand semnalul cand se putea strecura in casa. Se adaposti in spatele unor coceni de porumb uscat, de unde putea sa observe intreaga curte a casei. Ograda se întindea dreptunghiular, până la o poartă mare care anunța ieșirea în uliță...

Slaba luminiță dispăru subit în mijlocul intunericului. Se reaprinse imediat, stingându-se intermitent de mai multe ori. Era semnalul...

Fara zgomot, pasind incet, incepu sa se apropie. Acum, lumina se stinsese de tot si zgomotul infundat al unei usi deschise se desprinse dinspre casa. Din ograda vecina, latratul unui caine sparse amenintator tacerea instaurata. Curand, un intreg cor cainesc se puse in miscare, ca la o comanda:

-Doarme satul! -se auzi soptita o voce dinspre casa cercetata.

-Doarme natul! -raspunse el incet, tot cu vocea soptita.

Parola corespundea pe deplin. Inainta repede spre coltul casei de unde venise vocea. In sfarsit, ajunsese in siguranta...

* * *

Facandu-si loc prin usa intredeschisa, patrunse in casa.

-Aprind imediat lampa, spuse vocea in urma lui.

Abia acum isi dadu seama ca "celalalt" era de fapt... o fata. Vocea cristalina continua:

-Am pus la fereastra un macat sa nu se mai vada lumina...

Astepta linistit pana cand fata stinse candela mica, aprinzand lampa din perete. Lumina se revarsa peste camera taraneasca. In fata sa, o tanara fata, cu parul negru si lung, imbracata in straiele taranesti fagarasene, ii cerceta iscoditor infatisarea cu ochii ei verzui.

-Luati loc pe divan... Sunteti obosit? Poftiti... poftiti va rog, - continua ea facandu -i loc. Chiar astazi au trecut prin sat indreptandu-se spre trecatoare, doua camioane pline de soldati. Erau echipati pentru campanie de lunga durata. La intrarea in sat au lasat prelatele in jos... Am vrut sa va trimit de veste, dar Gheorghita e plecat cateva zile din catun...

-Da, sunt trupe de securitate. Le-am observat si noi de pe munte...

-...iar un activist de partid dela Brasov si-a facut aparitia ieri dimineata - continua fata -, si seara a tinut la scoala veche o adunare impreuna cu oamenii lor de-aici. Din poarta 'n poarta, cu amenintari de represalii, locuitorii satului nostru au fost luati cu de-a sila si dusi sa participe la convocarea asta.

-Cum se numeste, ai retinut?

-Parca Platescu..., Bladescu, sau cam asa ii spuneau cei ce erau veniti cu el. Se vedea cat de colo ca el era stabul cel mare.

-Cat a tinut adunarea asta?

-Aproape doua ceasuri... Din Sardis au venit alti trei comunisti, împuind capul oamenilor despre "noua oranduire" si "foloasele" ce le-ar avea trecand la colectivizare.
N'au vorbit decat cei inscrisi la cuvant, de-ai lor... Lumea a ascultat, a murmurat, dar apoi s'au ridicat cateva voci cum ca pamantul este al taranilor si va ramane al lor... Au fost apostrofati sa-si vada de treburi si sa se inscrie, altfel vor da de bucluc.

-Cine sunt acestia?

-Mos Costica Târcodie si baietii lui Ionel si Drăgan, domnul invatator Radu, mos Fratila, toti oameni gospodari si bine vazuti in sat...

-Ar fi bine sa vorbesti cu fiecare in parte... Timpul este scurt si neaparat trebuiesc contactati..., dar prudenta! Fiarele sunt cu ochii pe ei... Au gresit ca s'au expus pe fata. "Astia" sunt in stare de orice...

- Oamenii capata un ferment de amaraciune in plus zi de zi. S'a zvonit iar prin sat ca Securitatea ii aresteaza pe toti cei care se opun si-i trimite la Canal! -spuse ea oftand. Zvon lansat de "ei"... sa coincida cu adunarea de-aseara... Lumea e speriata...

-Da!... Din nefericire este adevarat, -zise el ridicandu-se de pe divan. Oamenii sunt luati din asternut in toiul noptii, urcati in gasuri, legati fedeles si fortati sa semneze ca intra in colectiv. Cei ce se opun, sunt arestati si trimisi la Canal...

-Nimic nu mai este sigur de cand cu comunistii...

-N'ar fi exclus ca si de aici sa dispara cei care au avut ceva de spus in seara trecuta. Fii cu mare bagare de seama. Atentioneaza-i pe toti... Mergi la biserica si discuta cu parintele. Este un mare crestin si roman..., a fost un inflacarat simpatizant legionar. Va trebui sa ajungi pe cai laturalnice la locuinta preotului, fara sa fii vazuta de nimeni. Retine: niciodata sa nu fiti observati impreuna. Parintele iti va preda un pachet pe care ar fi bine sa-l dosesti cat mai bine. Parola pe care trebuie s'o folosesti este urmatoarea: "Ordinul Verde există de mult!?" Iti va raspunde astfel: "Ordinul Verde îl cunosc din '27." Atat... Orice adaos in raspunsul lui inseamna primejdie si atunci contactul trebuie incetat. Voi

veni de-acum in trei zile pentru preluarea pachetului. Aceiasi ora si acelasi semnal...

Scoase din buzunar un mic pachetel infasurat in nailon si legat in cele patru colturi:

-Aici sunt planurile: toponomia si topografia, exact ceea ce-i trebuie grupei lui Samoila. Vei face un drum pana la Brasov. Parola este aceiasi...

-Care este adresa?

-Strada Ecoului, 37. Este o vila mare vopsita maron. Barbatul se va ocupa de biletul de tren pentru intoarcere. Vei primi un pachet si de acolo... Trebuie sa ajungi pe inserat... Asa am stabilit! Sa iei toate masurile de siguranta in eventualitatea unei urmariri. Nicidecum nu vei stabili contactul in cazul ca vei simti acest lucru. Nu-ti fie teama, americanii vor sosi in curand si terenul trebuie bine pregatit. Este un ordin!

-Am înțeles! - răspunse bărbătește tânăra fată.

* * *

Dupa plecarea omului, stinse lampa din perete, scoase macatul dela fereastra si se tranti pe pat, gandindu-se cat mai bine la ceea ce avea de facut pentru seara aceleiasi zile.

Cand se trezi din somn, soarele trecuse de amiaza. Se imbraca iute, incuie usa casei si iesi in ulita, indrep-tandu-se spre centrul satului. Traversa podetul de lemn peste rau si dupa ce coti la dreapta, ajunse intr'o ulicioara la capatul careia se inalta cladirea garii satului.

Trenurile care opreau aici erau rare. Cu atentie privi *mersul trenurilor* si găsi subliniate cele cinci sosiri si plecari spre Brasov. Le memoră iute, gândindu-se ca pentru plecarea spre oras, cel mai nimerit era personalul de la 6 si 15 minute, seara. Distanta pana acolo nu întrecea mai mult de 70 de kilometri, asa că în cel mult două ore va fi la destinatie.

Ocoli cele două peroane pustii si se îndreptă spre fântâna acoperită dela capat. Luă câteva înghitituri de apă si grabită, se orientă spre drumul de casă.

Soarele devenise arzător...

* * *

Ca un sarpe monstru, trenul spinteca printre defileurile muntilor, lăsând în urma-i rotocoale negre de fum. De-a dreapta si de-a stanga, feericul peisaj se perinda privirii in asfintitul crepuscular de o particularitate extrema locurilor. Soarele se lasa sa cada in spatele culmilor montane, parca mistuindu-se în flacăra-i incendiară, oferindu-se privirilor căutătoare de ambiantă si frumos.

Se lăsă purtată de gânduri în intimitatea intalnirilor din trecut cu Radu. De atunci trecusera mai bine de 10 ani, iar dorul navalnic se transformase intr'un spasm permanent si chinuitor. Il iubise si il iubea inca, cu puritatea credintei copilaresti. Era inima si sufletul ei însăsi...

Vestile ce-i veneau dela el erau rare si de cele mai multe ori inexplicabil de scurte. De fapt, le primea pe cai lăturalnice stabilite mai de mult si îi intelegea teama unei corespondente stabile. Poate ca era normal...

Ii marturisise ca o iubeste si candva vor putea fi impreuna. Speranta revederii lui devenise mangaierea de care avea nevoie si pe care o astepta cu infrigurare. Il simtea aievea stand alaturi si contempland peisajul... dar, ce pacat, Radu se afla la mii de kilometri peste granita, undeva in Apus.

Cand s'au cunoscut, Radu era student in anul II la litere si filozofie in cadrul Universitatii, iar ea abia terminase liceul Mihai Viteazul din Bucuresti si se pregatea pentru examenul din vara in cadrul aceleiasi facultati. S'au vazut intamplator in drumul spre Universitate...

Il iubise din prima zi. Indragostiti se plimbau pe aleile parcului Cismigiu, oprindu-se de fiecare data in rotonda scriitorilor, acolo unde versuri si poezii erau recitate seara de seara, unde debuturile literare se transmiteau prin viu grai, ascultate, adulate si comentate in discutii

aprinse de catre criticii literari ambulanti de moment, sau chiar cunoscuti...

Isi aminti fara sa vrea de o prima strofa dintr'o poezie a lui Ranetti Roman, *"Cantul muscalului"*, parodie a *"Gintei Latine"* pe care Radu i-o recitase cu mult pathos:

"Ruseasca gintă e neghină
Intr'ale lumii ginte mari,
Purtând cu ea pesta bovină
Ce-a mostenit de la Tătari;
Cu râtul ei tot inainte,
Ca porcu 'ndreapta pasii săi,
Si de n'ar fi si alte ginte,
Ar stinge tot în calea ei..."

Timpul pentru Romani avea valoare de document. De-acum, rusismul era asociat cu un imperialism hăbăuc de propria-i politizare numit "sovietism", pe care vremurile si statornicirile popoarelor il combateau cu inversunare din cauza ingustimii lui civilizate si mentalitatii refractare pe care incerca s'o impuna...

O zi calda dela finele lunii Iunie 1940... Ciolovecii rusi invadau Basarabia si Bucovina, iar lumea pe strazi neputincioasa de lasitatea regelui Carol al II-lea, comenta cu asiduitate ultimele vesti sosite de pe tarâmurile romanesti napadite de ostile hraparete ale secerii si ciocanului. Un murmur imens de durere razbatea din pieptul fiecarui Roman care se vedea fortat sa se desparta de fratii lui de peste Prut, acum urmariti, arestati, deportati si ucisi de hoardele barbare cuprinse de instincte atavice bestiale. Tara sfartecata, Neamul se vazu dintr'o data si incaodata cuprins de ura si repulsie la tot ceea ce era rusesc, sovietic si strain. Amintire a altor vremi triste cand insasi ajutorul nostru la infrangerea turcilor, in loc de a fi pretuit cum se cuvine, civilizat, se transformase intr'un rapt nerusinat din trupul tarii al celor trei judete basarabene: Cahul, Ismail si Cetatea Alba.

Tineretul tarii, rastignit in celulele negre si jilave ale inchisorilor carliste devenite un intreg univers concentrationar, cu elita macelarita, in acest moment de cumplita jale si durere era gatuit si incapacitat in manifestare. Tocmai el, tineretul care ne putea apara granitele si care

lupta pentru mentinerea lor contra inconstientei suzerane acum, vai, atat de supusa uneltirilor si pradarilor dusmane!

Tineretul, noua generatie ingenunchiata si suprimata vremelnic, cea care se va ridica mai apoi eroic in nimbate de vitejie pentru alungarea desfranatului rege. Acest tineret, crescut in lacrimi si suferinti, rastignit pentru credinta lui fata de Neam si Dumnezeu. Acest tineret *"prin tristeti căzut prizonier lui Dumnezeu... Si astfel ajuns să nu-l mai mângâie nimic în afară de moartea în el. La judecata de apoi se vor cântări numai lacrimile"* cum amintea Emil Cioran.

Unchiul la care ea statea in gazda, îi devenise lui Radu un bun prieten si de doua ori pe saptamana se intalneau in sufrageria de jos discutand in compania unei sticle de vin, pana tarziu de miezul noptii.

Noua generatie, spiritul vremii... Spiritul cerut al vremurilor de maine...

De la fereastră, sus, stancile muntilor se contureaza parca sub infatisari omenesti pe alocuri, lugubre si gigante... Fantasm?!

Gandul îi zbură la povestirile fantastice scrise de M. Eliade. Citise *Sarpele, Maitrei, Huliganii, Insula lui Euthanasius, Intoarcerea din Rai, Santier, Domnisoara Cristina*, aproape tot ceea ce aparuse si putuse sa gaseasca de-a lungul anilor in ungherele ascunse ale depozitelor librariilor. Mergem spre ireal, conchise...

Isi amintea acum, aproape precis, cuvant cu cuvant, o discutie cu Radu dupa una din aceste plimbari "cismigiene", care se continuase pe strazi -in ritmul pasilor-, pana aproape de zorii zilei. De fapt o dezbatere reactualizata despre *Isabel si apele diavolului*, cartea lui M. Eliade care in perioada cand aparuse (1930) facuse senzatie. Scrisa intre Aprilie si August 1930 in India, la Calcutta si Daryealing, unde autorul are prilejul sa-i cunoasca pe Rabindranath Tagore si Dasgupta, cartea dezvaluise in sens autobiografic "intaia generatie torturata de imperativul sintezei. Aceasta era senzatia pe care, involuntar poate, Mircea Eliade o exprimase in cartea sa, descriindu-si cercul de prietenii intru credinta si lupta, pornind dela Haig Acterian (care in acel an publicase o placheta de versuri intitulata *Agonia* si semnata cu pseudonimul "Mihail", el, Mihail din dedicatia Isabelei *"fratelui Mihail si oarbei Lalu, cersetoare în Barbu-Street"*, si terminand cu Nae Ionescu al carui discipol era.

Momentul din tara, cu un climat quasi-normal de literatura, provocase discutii si luari de pozitie pasionante in lumea scrisului la aparitia extraordinarei lucrari. Perioada cand totusi, in apareau reportajele sale de calatorie din India influentate de "Tantrism" si diferitele forme de Yoga populara, asa cum erau ele intalnite in epica populara indiana, si prea putin de raporturile dintre "Yoga clasica", "Vedanta" si "Budhism" in care Dasgupta ar fi preferat sa-l initieze pe M. Eliade. Pentru el, "Yoga" ca sistem de filozofie nu era interesanta. Dasgupta aratase tot ce era esential despre "Filozofia Yoga" si locul ei era in istoria gandirii indiene. Fată de "Vedanta" sau "Mahayana", filozofia *Yoga* pentru M. Eliade parea destul de obisnuita. Pentru el, "Yoga tantrica" era mult mai originala. Facuse descoperiri in textele tantrice ca India nu era cu totul ascetica si idealista, ori pesimista. Mai apoi, toate aceste idei Eliade le va dezvolta in teza sa de doctorat care, scrisa intre 1930-'32, va aparea in 1936, anul suprem al dezvoltarii propagandei legionare, ca o vestire suprema a celui ce va sa fie mai tarziu, autoritate necontestata de prim savant in cunoasterea formelor de filozofie indiana.

Dar, multe aveau sa se intample dupa aceea in Romania tinerei generatii.

* * *

"Orice prim-ministru, oricat de nepopular -scria revista *Time*, editia din 3 Ianuarie 1938-, in mod traditional castiga alegerile din Romania daca se bucura de suportul regelui. Un motiv pentru fondarea acestui adevar, se gaseste prin faptul ca politia intotdeauna "lucreaza" in sprijinul candidatului regal (sunt confoirmate mortile a cel putin 4 persoane), si numai acest singur factor, intimidarea, relevat dealtfel de experientele trecute, poate aduce 20% din voturi candidatului favorizat de rege. Daca un prim-ministru poate castiga numai 20% din voturi prin propria sa popularitate, acestea adaugate celor favorizatoare, 20%, poate castiga alegerile, avand minimul de 40% din voturi, suficient pentru castigarea electoralului, primind astfel automat 75% din locurile in Parlament prin care poate sa guverneze..."

Pierderea suferita de guvernul Tatarascu sprijinit de rege a alegerilor din 20 Decembrie 1937, a demonstrat clar faptul ca acest trio sinistru -Carol I I-E. Lupescu-Guta Tatarascu -, a fost viguros repudiat de populatia romaneasca, reflectand prin prezentarea la urne cu caracter plebiscitar, manifestarea nemultumirii ei.

Un vot de blam pentru o mistresa de origine evreiasca, traind in concubinaj cu regele tarii, notorie pentru vanzarea de favoruri politice.

Cu toate acestea, regele nu s'a gandit o singura clipa la abdicarea favoritului sau, cautand sa-l mentina la putere, anuntand din prima clipa faptul ca votantii i-au acordat peste 40% din voturi, suficient pentru a ramane la conducere.

Tatarascu, in cunostinta de cauza ca pierduse alegerile avand numai 35,92% din voturi, este invitat de Carol la pranz, in incinta Palatului Regal, "pentru a se gasi o solutie" prin care diferenta de voturi putea fi anulata, mentinandu-l fraudulos la putere. Incercarea de frauda insa, este repede spulberata de Comisia Electorala, care anunta ca propunerea regelui de inversare a procentajului (Tatarascu urma sa detina cel putin 50% din voturi) este nedemocratica si dictatoriala, constituind o interferenta violenta in climatul politic.

Denuntat de Comisie, prim-ministrul Tatarascu isi semneaza demisia pe care o lasa pe biroul regelui, si acesta, in fata noii situatii create, este nevoit s'o accepte.

Convocata curtea regala, se propune in primul moment o coalitie interimara de partide la conducere, ea urmand sa se materiaizeze imediat dupa Anul Nou 1938 si sa functioneze pana la data unor noi alegeri, promise sa aibe loc la 2 Martie acelasi an.

Castigarea alegerilor, de fapt, se datora partidului "Totul pentru Tara", expresia politica a Miscarii Legionare, care obtinuse aproape 16% din voturi si care prin propriul ei aparat de ordine, reusise sa impiedice orice frauda in alegeri, in alianta cu partidul "National-Taranesc", minimalizand intimidarea prin violenta a alegatorilor, atat de caracteristica in alegerile precedente.

"...Totul pentru Tară a fost marea surpriza a ultimelor alegeri...", scria C. Enescu in studiul sau despre *"Semnificatia alegerilor din Decembrie 1937 in evolutia politica a Neamului Romanesc"* aparut in revista *Sociologia Romaneasca* condusa de Dimitrie Gusti, Anul II, Nr. 11-12, Nov.-Dec. 1937.

"...Nu numai ca a luat 15,58% (din voturi n.a.), dar in o serie de judete s'a asezat in fruntea numarului de voturi, rasturnand calculele electorilor incercati: la Arad, la Neamt, la Covurlui. Insirarea acestor

judete, fara prea multe asemanari de natura sociala sau economica (Arad industrial, Neamt agricol si Covurlui comercial) arata ca altceva decat o revendicare economica a strand voturile acestui partid. Prea putin antisemitismul. Judetele cu multi evrei si unde romanii sunt antisemiti, au votat cu partidul national-crestin. "Totul pentru Tara a fost puternic in judetele romanesti, unde nemultumirea este de alt soi: impotriva nedreptatilor, afacerismului si lichelismului, e caracterizeaza viata noastra politica..."

Si, comentand participarea la urne a alegatorilor - enorma in unele parti ale tarii ori sub nivelul asteptat in altele -, C. Enescu scria la finalul articolului sau:

"...Participarea la vot in Oltenia si chiar in Muntenia a fost enorma, ajungand aproape si depasind in unele judete 80%, ceeace depaseste participarea la vot din tarile apusene, cu traditie electorala si constiinta cetateneasca. Participarea redusa la vot este urmarea presiunii. Nemaiputandu-se exercita presiunea sub forma obligarii alegatorilor de a vota cu guvernul (datorita sistemului de ordine mentinut de Miscare in cursul alegerilor n.a.), *s'a incercat impiedicarea de a veni la vot* (din partea cartelului guvernamental n.a.)*, ceeace a reusit in Basarabia si in cateva regiuni unde nivelul cetateesc al populatiei este scazut... Alegerile din Decembrie 1937 reprezinta...aparitia de elite politice noi, care concep conducerea neamului altminteri decat partidele ante si postbelice"*, -isi incheia comentariul sau C. Enescu in revista *Sociologia Romaneasca*, reamintind indirect, odata in plus, castigatorul adevarat al alegerilor: Partidul "Totul Pentru Tara", prin elitele sale politice.

Totusi, in fata acestei ascendente a Legiunii (prin raportul de voturi obtinuse 66 de locuri in Parlament), regele Carol al II-lea revine la Bucuresti la o saptamana dupa alegeri dela resedinta sa de tara dela Sinaia unde plecase, si il instiinteaza pe Octavian Goga (poet si politician al Partidului National-Crestin care obtinuse doar 9,15% din voturi), sa se prezinte in audienta, insarcinandu-l sa formeze un nou guvern.

Prin acest act, regele isi incepea dictatura, plasandu-se mult afara din orbita oricarei democratii, prin neconsiderarea reprezentantei celorlalte partide majore, incalcand astfel grosolan Constitutia tarii in vigoare.

Goga isi castigase o faima deloc meritorie pe plan politic, aducand aminte de coruptia din alegerile anului 1926 cand, in functia de Ministru de Interne, patronase cu mult zel toate procedeele nedemocratice prin care acestea s'au remarcat lumii din afara. Totusi, Goga introduce in noul sau cabinet de conducere si trei membri national-taranisti, in fapt dizidenti natioal-taranisti care se rup de conducerea Maniu-Mihalache, in goana dupa portofolii ministeriale, cunoscuti mai apoi drept "aviatori politici". Maniu cere o explanare din partea celor trei, condamnandu-i pentru noul rol politic pe care si-l asuma intr'un guvern ilegal, dar se vede silit sa accepte realitatea, ea neputand fi schimbata pe temei legal.

Impreuna cu intreg cabinetul ce avea sa guverneze, Goga se prezinta la Palat pentru a rosti juramantul de credinta in fata regelui. Indicatia de subordonare si obedienta in fata acestuia, o rosteste insasi Carol al II-lea in discursul pe care il adreseaza prezentilor:

"Dupa lungi consideratii, V-am chemat pentru a lua in primire oficiul de guvernare. Dvs. veti urma o noua linie in numele nationalismului. Principiile partidului Dvs. 'Dumnezeu-Rege si Natiune', trebuie sa fie deasemenea si principiile guvernarii Dvs.".

Odata sfarsita aceasta ceremonie funebra in viata politica a tarii, noul prim-ministru Octavian Goga investit de rege sa conduca tara, procedeaza la un nou juramant de credinta din partea cabinetului sau, de data aceasta mult mai solemn, la biserica, in fata inaltului altar.

In mod simptomatic, pentru mana dreapta a lui O. Goga si fondator al L.A.N.C. (Liga Apararii National-Crestine), A. C. Cuza in varsta de 81 de ani, si care fuzionase in 1935 cu Partidul National-Agrar prezidat de Goga, i se ofera in noul guvern postul de ministru fara portofoliu si ii sunt inaltate rugaciuni.

Urmand actului de supunere in fata regelui Carol al II-lea, "lancierii" noului guvern urmeaza sa-si ingroase randurile formand o adevarata armata privata a noului partid, dela 1.000 de oameni la circa 200.000, raspanditi in toate cele 71 de judete ale tarii. Conducatorul ei, Robu, este insarcinat prefect al orasului Cernauti, ales drept centru de coordonare pentru activitatile viitoare ale acestei armate in slujba regelui. Ca

Ministru al Propagandei este insarcinat M. Hodos, avand in subordine imediata pe M. Cucu, la conducerea Radio-ului, iar ca vice-presedinte, pe Ion Inculet.

Presat sa-si explice pozitia ca "nou partener al regelui" de catre ziarul londonez *Evening Standard*, Goga explica intr'un interviu telefonic:

"In principiu, noi nu suntem antisemiti... Sunt 1.500.000 de Jidani in Romania, la o populatie de peste 18 .000. 000...".

De unde pana de curand atacurile vehemente ale acestui partid se indreptau asupra rolului nefast pe care il reprezenta populatia de origine evreiasca in tara noastra, pe deplin justificate in noua postura de partid care se bucura de investitura si increderea regelui, impus prin "gratia", dar mai ales sabia regelui, se vedea nevoit sa isi tolereze adversarii de ieri, concubina regelui insasi facand parte din tabara lor. Cum se stie, era nevoie de un singur act pe care aceasta sa nu-l agreeze si guvernul cadea dela putere. Experientele trecute nu mai dadeau nici un echivoc ca si noului partid impus i se putea intampla acelasi lucru daca nu urma linia impusadin umbra de Magda-Elena (Wolf) Lupescu.

In fata marilor simpatii pe care Printul Nicolae le acorda Miscarii Legionare, Magda-Elena Lupescu insista pe langa Carol la fortarea retragerii acestuia din functiunile pe care le detinea ca Sef al Fortelor Aeriene Romane, Amiral al flotei militare, Inspector General al Armatei si Presedinte al Consiliului Suprem de Razboi.

Regele procedeaza intocmai, numindu-l pe Paul Angelescu Presedinte al Consiliului Suprem de Razboi. Este data dela care afacerile tenebroase prin insusirea de fonduri destinate reinarmarii Armatei Romane incep sa se manifeste, sume fabuloase trecand in conturile secrete ale mistresei, spre nefericirea armatei lasata mai departe la nivelul anului 1919, fara o dotare moderna, adecvata timpului.

Incepe guvernarea Goga. "Lancierii" partidului dela conducere ucid doi legionari si ranesc alti cativa grav in cateva incidente pe care le genereaza.

Instabilitatea care se creeaza, ofera insa regelui o alta sansa pe care o astepta si de care uzeaza imediat: dizolvarea noului guvern si

suspendarea Constitutiei, toate puterile in stat fiind preluate de el insusi, instaurand astfel o dictatura personala.

Romania s'a trezit dintr'o data fara Constitutie, si cu o lege martiala proclamata pe intreg teritoriul tarii, cu prefectii judetelor inlocuiti de comandanti militari, cum si cu o lege prin care toti cetatenii posesori de arme trebuiau sa le prezinte centrelor de colectare infiintate ad-hoc de guvernul majestatii sale, altfel puteau fi drastic condamnati. Din ziarele aparute dimineata, tara mai lua cunostinta si de alegerea cu o seara inainte a Patriarhului Miron Cristea drept prim-ministru, cum si a noului guvern investit de rege la conducere, numit "de concentrare nationala", in fapt, un asortiment creat din sase fosti ministri, si ei "aviatori politici", iar activitatea partidelor politice este interzisa, ducand automat la desfiintarea alegerilor anuntate care urmau sa aiba loc la 2 Martie.

Cu mare intelepciune, Corneliu Z. Codreanu dizolva Partidul "Totul pentru Tara", anuntand ca astfel nu urmareste sa treaca in raport de forta cu noua dictatura, constituind un mult asteptat prilej pentru aceasta de a trece la represalii sangeroase impotriva Miscarii.

Finalul guvernarii Goga, adusese cu sine totusi mai multe decrete privind apararea intereselor romanesti in fata invaziei iudaice, schimband radical obedienta fata de rege. *"Problema evreiasca este foarte veche si ea constituie o tragedie romaneasca"* -declara O. Goga corespondentului ziarului *New York Times* in Bucuresti, George Eric Rowe Gedye. *"Pe scurt, sunt mult prea multi evrei racordati in raport cu populatia bastinase romaneasca...si mai ales fara acte..."*

Si, in acelasi interviu cu corespondentul ziarului american *New York Times*, Goga explica mai departe: *"Am aflat ca evreii americani se plang la Geneva impotriva mea... Intentionez sa cer Ligii ca populatia evreiasca fara acte legale de nastere in Romania, sa fie trimisa din Romania la casele lor proprii..."*

In baza acestei declaratii, guvernul procedeaza la un ordin in baza caruia emigrantii evrei rezidenti in Romania fara acte in regula, sa fie expulzati.

O masura cat se poate de naturala pentru stavilirea numarului

coplesitor de straini parazitari aciuati in tara, iar pentru Magda Lupescu, o amenintare impotriva rasei straine din care facea parte pe teritoriul Romaniei, motiv suficient pentru a interveni la amantul ei, cerand destituirea guvernului Goga de la putere.

Pretinsa instabilitate in tara, in fata violentelor enuntate anterior, cum si noile masuri anuntate pe care Goga urmarea sa le duca la indeplinire contra parazitismului strain, i-au permis regelui abolirea Constitutiei, netezindu-si astfel drumul spre o dictatura personala. Magda isi facuse constiincios datoria: un parazit intretinut din banii tarii de un rege imoral, aliniat tuturor actelor antinationale, care lua apararea si impunea tarii acceptarea clasei parazitare din care isi tragea sangele.

Un exemplu pe care il continua ca si vestita evreica Esther din antichitate, care prin tot felul de siretlicuri ajunsese sa se casatoreasca cu regele Ahasuerus al Persiei si cum, din noua postura, cu persuasiune, obtinuse moartea ultra-conservatorului Vizier Haman, mana dreapta a regelui, prieten si sfatuitor impotriva penetratiei evreilor, pe care ea ii salveaza.

In final, regele Ahasuerus cade el insusi victima evreilor, fiind omorit din ordinul Estherei, iar imperiul i se destrama, "infectat si otravit" de acestia.

Republicata in Germania in anul 1938, in cadrul Ministerului de Propaganda condus de J. Goebbels cu titlul: *"Der Angriff - Povestea unui Rege si a prietenei sale evreice"*, cartea readucea in prim plan contemporan, ca un apropou, relatia Carol-Lupeasca, ilustrand finalul indubitabil care trebuia sa ne dea bine de gandit. Incadrata cu fotografia Elenei Lupescu, cartea spulbera orice indoiala ca era vorba numai de patania regelui Ahasuerus si a imperiului sau destramat, dar ca in aceiasi traditie patania se putea repeta la noi in Romania, in plin secol XX, atata timp cat afacerile tarii erau conduse si controlate de evrei.

Patania s'a repetat: guvernul Goga a fost alungat de la putere, iar mistresa, din culise, prin influenta ei, a ramas ca un adevarat cap al statului favorizator strainilor, capul hidrei oculte masonice.

Inasprirea dictaturii instaurate nu conteneste. Printr'un decret-lege sunt infiintate Curtile criminale, care iau locul Curtilor cu juri,

desfiintate prin noua Constitutie represiva carlista. Pe langa fiecare Curte de apel din tara, in numar de 12, sunt infiintate cate o "sectie criminala" compusa din cate un presedinte si 6 consilieri, afara de Bucuresti, unde se infiinteaza doua asemenea sectii, compuse din cate un presedinte si 8 consilieri, iar Sectiile criminale de pe langa Curtile de Apel din Iasi si Craiova sunt compuse din cate un presedinte si 7 consilieri.

La 13 August 1938 Carol promulgheaza o noua reforma administrativa, creand 10 noi tinuturi administrative pe teritoriul Romaniei; noii rezidenti regali si secretari generali numiti ai tinuturilor depun juramantul de loialitate la picioarele tronului. Intre cei numiti: General de Corp de Armata in rezerva Al. Hangu; General de Divizie in retragere, fost comandant al Corpului 6 de Armata (Cluj), Danilă Popp; General de Divizie Romulus Scărisoreanu; General de rezerva Mihail Negruzii.

Adevaratul scop insa al noii "reforme" il constituie "despoliticianizarea" acestor tinuturi. Noua masura este explicata pe indelete de presa carlista: *"In primul rand, o temeinica despoliticianizare, prin ingradirea electoralului; aceasta conserva un rol de prima importanta, doar o menire de* ***control****, si* ***nu de initiativa****"* (sublinierile autorului), iar *"factorii activi ai administratiei sunt* ***numiti*** *si* ***nu alesi*** (sublinierile autorului).

Abuzul de putere nu cunoaste margini si dictatura personala a tiranului rege se instaureaza treptat-treptat in toate stabilimentele si functiunile statului roman.

La 27 August 1938, implinindu-se 6 luni dela promulgarea Constitutiei carliste, intra in vigoare o noua lege de organizare judecatoreasca.

Dar Carol al II-lea aduce "imbunatatiri" si pentru armata. In lipsa de alte preocupari serioase, semna la inceputul lunii August un decret regal prin care ofiterii, gradele inferioare si trupa obtin dreptul de a purta pieptanatura. Portul barbei este facultativ. Acei care nu poarta barba trebuie sa se rada cat mai des, dar pieptanatura, portul barbei si al mustatilor nu trebuie sa cada in exagerari, iar portul monoclului nu este permis decat in baza unui certificat medical.

Odata cu inceperea noului an scolar 1938-1939, presa carlista se gaseste obligata sa-i atentioneze pe elevi: *"Desi sunteti tineri si mici, sa tineti minte ca, in caz ca va veti amesteca in treburi politice meschine si rusinoase, legile tarii nu vor avea mila cu voi"*[1)].

Teama guvernului carlist de suvoiul tineresc al celor atasati Miscarii prin "Manunchiurile de Prieteni" ai Legiunii si "Fratiile de Cruce"se dovedea odata in plus, iar pentru inspaimantarea populatiei, prin legea care punea in concordanta Codul Penal Carol II cu noua Constitutie, se prevedea că pedeapsa cu moartea se va executa prin **impuscare**.

In fata numeroaselor interdictii prevăzute, presa carlistă se găseste obligată să aplaude *"aparentele de restrictii din noua legislatie românească"*, subliniind însă, în mod cinic, că ele *"iau caracterul unei vointi a colectivitătii noastre nationale"*[2)] (Sic!).

Stranie interpretare a realitatii, cand puterea electoralului era in mod arbitrar îngrădită prin noua legislatie si vointa colectivitătii substituită prin aceea a dictaturii, acoperită prin citate cu motivatia ca: *"slăbiciunea puterii publice este negatia Statului, o putere publică fara putere fiind un lucru de neînteles"*[3)].

N. Iorga, intrat si el în rândurile despoticei camarile, aplaudă măsurile luate, în special cenzura impusă presei, motivând controlul drept o necesitate de asanare si de purificare spre valorificare[4)].

× × ×

---

[1] -Buletinul Săptămânii, Anul II, Nr. 31, Octombrie 1938, pag. 2: "Sfaturi practice pentru elevi, studenti profesori la început de nou an scolar".
[2] -Buletinul Săptămânii, Anul II, Nr. 27, 4 Sept. 1938.
[3] -Citat dupa Ihering, celebru jurisconsult dela sfârsitul sec. al XIX-lea.
[4] -N. Iorga - *"Propagandele care ne lipsesc"*, conferintă radiodifuzată la 11 August 1938.

Cap. II

Toamna anului 1938...

Carol al II-lea, cu nelipsitul lui port-tigaret negru in mana, fumeaza si se plimba agitat in oficiul sau dela etajul III al Palatului, impreuna cu Urdareanu Ernest, maresalul curtii regale. Carol al II-lea isi avea oficiul in partea din spate a Palatului, chiar in fata parcului, conectat printr'o use cu cel al lui Urdareanu, cu vedere spre cladirea Atheneului, spre rasarit:

-Indraznesc sa Va fac o sugestie Majestate... Am vorbit si cu "Duduia"... Fara pastor, turma se imprastie. Dati ordin si incepem dela Codreanu in jos, sa nu mai fie unul care sa agite impotriva Majestatii Voastre...

Urdareanu, ofiter obscur pana in 1936, capatase treptat incredere in fata regelui, devenind (alaturi de Elena Lupescu), cel mai influentabil personaj din anturajul său si mâna lui executorie in afacerile domestice.

Ajungerea lui intr'o postura atat de inalta la inceputul anului 1936, se datora amantei regelui, evreicii E. Lupescu, intr'o scurta perioada in care regele isi "permisese" sa discute prea deschis si prea mult chiar de Elena Lupescu. "Secretele amoroase ale tronului" trebuiau sa ramana "numai" ale tronului. De atunci, marii prim-ministri si sefii de cabinete care se prezentau regelui, ajungeau mereu la mana lui E. Urdareanu, agentul Elenei Lupescu. El era acolo, ferm, intre Rege si lumea din afara. Nici scrisorile, nici telefoanele nu ajungeau la Rege daca, mai intai de toate, nu erau aprobate de Urdareanu. Regele primea in audienta numai persoanele aprobate de "maresalul curtii" si numai in prezenta acestuia, suna ordinul "roscatei" Elena Lupescu.

Urdareanu, in jur de 45 de ani, micut, cu pielea mult prea alba, uneori se pudra pentru a-si ascunde pigmentul natural. Aproape zilnic, in

Aleea Vulpache, lua masa in casa E. Lupescu, casă vecină cu a lui, primind sfaturi si informand-o pe "Duduie" despre afacerile politice si chiar escapadele regelui, si pe care ea i le ingaduia, fara a le pune la suflet. Pe atunci, tanarul Rege de mai tarziu, Mihai, il detesta pe Urdareanu numindu-l pe la spatele tatalui sau, "Murdăreanu". Marea avere pe care Urdareanu o acumulase in numai cativa ani, îl ridicase în sanul celor mai bogati oameni din Romania. Voci exploratorii la adresa acestor "afaceri prospere" necurate se facusera auzite în culisele oamenilor politici, desigur, toate ramase fara nici o explanare datorita marei influente de care acesta se bucura în fata regelui.
Regele, care se oprise langa fereastra cu privirile pierdute in verdeata parcului de jos, s'a gândit un moment, apoi s'a intors catre Urdareanu care se asezase pe unul din scaunele aflate in fata biroului regal:

-Situatia politica ne permite un asemenea act pe care eu personal il favorizeze. As vrea totusi ca el sa nu umbreasca vizita noastra la familia regala in Anglia. Apoi, as dori sa cunosc personal reactia Fuhrerului. Transmite ministrului nostru dela Berlin sa faca toate demersurile pentru o audienta la Cancelarul Hitler, la intoarcerea din Anglia...

Urdareanu asteptase cu rasuflarea taiata opinia regelui. Răsuflă usurat:

-Majestate!, Va admir pentru hotărîrea luata. Voi face in asa fel ca totul sa fie pregatit...

Plecat in Anglia impreuna cu fiul sau, Printul Mihai in varsta de 17 ani pentru o vizita de trei zile cu rangul de "state visitors" la Buckingham Palace, regele Carol al II-lea sosea intr'o postura noua, aceea de "acceptat", fiind declarat in trecut *persona non grata* de catre familia regala britanica in urma scandaloaselor relatii erotice pe care acesta le intretinuse, ajungand in 1924 sa renunte chiar la tron in favoarea noii relatii amoroase cu Elena Lupescu, proaspata amanta cu care locuia temporar in Franta si pe care o intretinea acum, dupa aproape 14 ani, in vila situata langa Arcul de Triumf de pe Sos. Kisseleff, in Aleea Vulpache.

Desigur, framantarile politice care se succedau cu repeziciune in Europa, aveau ca motiv si aceasta reacceptare in favoruri dela familia regala engleza a dictatorului Romaniei, si in plus, actul de autodizolvare fortata si prigonire a Miscarii Legionare (considerata apropiata mai

mult tarilor nationaliste din Europa decat celor ale "democratiilor vestice", incluzand imperiul britanic) fusese considerat un prim pas favorabil spre realinierea sa acestor interese "traditionale".

Sosit la palatul regal din Londra, Carol telefoneaza Reginei Mama Maria, care se gasea la Marlborough House, careia ii prezinta in dar cateva lantisoare de chihlimbar romanesc, renumit. Alte lucruri sunt daruite familiei regale britanice: un port-tigaret de chihlimbar regelui George al V-lea, un lantisor de gat din acelasi material reginei Elisabeta, papusi costumate printeselor, si alte cadouri marunte.

Scopul adevarat al vizitei sale insa, era sa obtina suport financiar si politic pentru Romania din partea guvernului englez, cum si a cercurilor financiare londoneze, aliniindu-si tara intereselor engleze. Cere 75 de milioane de dolari imprumut, capital englez pentru dezvoltarea campurilor petroliere, marirea importului de grau si petrol al Angliei din Romania, inaltarea reprezentantelor celor doua natiuni dela statutul ministerial, la cel ambasadorial.

La toate aceste cereri, Carol n'a primit nimic din partea omologilor sai englezi, in afara de o vaga promisiune privind cresterea importului din Romania, simtindu-se obligat dupa trei zile de sedere sa se reintoarca spre Romania cu mainile goale.

O vizita total lipsita de semnificatie prin insuccesul repurtat si, odata in drum spre tara, Carol al II-lea se pregateste pentru audienta la Hitler dela Berschesttagen.

Audienta la Hitler terminata, in tren, in drum spre casă, hotarîrea era luata:

-Transmite oamenilor nostri decizia mea... Momentul ne permite... Si nu uita -continua el adresandu-se lui Urdareanu care sedea in fata lui, in partea opusa a mesei unde fusese invitat sa-i tina companie regelui la cafea -, comandă flori pentru "Duduie". Ne vom intalni la Palat...

Trenul isi luase avant in noapte, spre rasarit, si regele se dusese la culcare, obosit dupa intrevederea cu Hitler lipsita de orice ceremonie. Luminile Salzburgului se mai vedeau arar si trenul regal ajunsese aproape de Attersee cand de la Bucuresti venea cifrata confirmarea primirii telegramei secrete:

"Confirmat primire... Ordinele vor fi executate imediat..."
ARCĂ (Armand Călinescu) si *MARGA* (Gabriel Marinescu)

In seara de 28 Nov., dupa o mica escala la Praga, garnitura regala sosea la gara Baneasa din Bucuresti.

Legionarilor asasinati pana acum ca un preambul la ceea ce avea sa se dezlantuie, le urmeaza in 29-30 Noembrie 1938 un masacru, indreptat de data aceasta impotriva conducerii legionare. Corneliu Codreanu impreuna cu alti 13 comandanti legionari sunt asasinati prin strangulare, pe la spate, miseleste, in dreptul padurii Tâncăbesti, in timp ce erau transportati in doua camioane descoperite ale Jandarmeriei, dela inchisoarea din Ramnicul Sarat la Bucuresti. Impuscati pe la spate dupa strangulare, pentru a se motiva in caz de orice eventualitate o pretinsa "fugă de sub escortă si incercare de evadare" (comunicat prezentat astfel tuturor mijloacelor de informare a doua zi dupa abominabilul act), trupurile conducatorilor legionari sunt transportate in curtea inchisorii Jilava de langa Bucuresti si aruncate intr'o groapa comuna sapata dinainte, iar peste ele sunt turnate numeroase damigene cu vitriol. Mortii trebuiau sa dispara cat mai repede, facandu-se una cu pamantul pentru a se sterge oribila fapta. Frica pune stapanire pe asasini si deasupra imensei gropi este turnata o placa groasa de beton, sperandu-se că secretul acestei faradelegi lase va fi pastrat in vesnicie.

Vestea asasinarii lor cutremura tara si o inspaimanteaza; bocet si jale se aude din gura fiecarui Roman. Cei mai buni fii ai Neamului aruncati intr'o groapa comuna fara nici o cruce la capataiul lor, in strafundul pamantului unei inchisori ce-si inghitea victimele comandate de regim.

Mortii si martirii legionari se insiruie dela un capat la altul al tarii de-acum. Pentru legionari nu trebuie sa existe nici o bucata de cer liber. Nimeni nu este crutat. Pentru calai, victimele nu au nici o importanta. Elementele de elita si conducere ale Miscarii Legionare, trebuiau sa dispara... *"Fără păstor turma se împrăstie..."* suna dictonul imprumutat de Urdareanu dela Nicolae Iorga si pe care i-l impartasise regelui...

Cateva luni mai tarziu, la 26 Ianuarie 1939, profesorul universitar Vasile Christescu este asasinat pe treptele casei de agentii Sigurantei carliste. O figura eminenta, discipolul lui Vasile Parvan, Vasile Christescu se nascuse la 2 Ianuarie 1902 la Bucuresti unde si urmeaza studiile secundare si universitare pe care le termina in 1924. Din acest an si pana in 1929, V. Christescu este asistent universitar la catedra de istorie antica a Universitatii Bucuresti. Intre 1927-'28 se gaseste in Germania, unde urmeaza studii de specializare la Universitatea din Berlin, si in anul 1929 obtine diploma de Doctor in Istorie. Pleaca apoi in Italia, la Scoala Romana din Roma (1930-'31) renumita institutie culturala.

Arheolog si istoric al antichitatii, aduce importante contributii bazate pe o bogata documentatie literara si arheologica la cunoasterea vietii economice si militare a provinciei Dacia. Are numeroase preocupari de epigrafie, preistorie, numismatica si altele. Ii apar studiile: *"Viata economica a Daciei romane"* in 1929; *"Istoria militara a Daciei romane"* in 1937; *"Les stations prehistoriques du lac du Boian"; "Les stations prehistoriques de Vadastra"; "Le tesor de monnaies de Sapata de Jos et la date du limes roumain de la Valachie"*, 1934; *"Dacia sub Hadrian si Antonius Pius"*, 1936 si altele.

O viata dedicata studiului si cercetarii, secerata de gloantele ucigase ale Sigurantei carliste...

Cateva evenimente care survin la granita Romaniei, ii dau prilejul lui Carol sa puna armata in stare de alarma si sa-si mentina controlul asupra tarii cu ajutorul ei.

In August 1939, celebrandu-se ziua marinei in cadrul unei ceremonii dedicate noii baze navale ce urma sa se construiasca pe lacul Tazlau, la bordul distrugatorului "Regina Maria" declara cu emfaza necesitatea apararii integritatii teritoriale a Romaniei in fata presiunilor din afara:

"Determinarea de a ne apara frontierele trebuie sa existe in inima fiecarui Roman... Tot ceeace este romanesc nu poate fi cedat, tot ceeace este romanesc va fi aparat... Cei care iubesc pacea trebuie sa realizeze ca frontierele asa cum sunt ele marcate acum, nu pot fi schimbate fara pericolul iminent al unui dezastru global... Ma bucura sa vad ca iubitul meu fiu (printul Mihai)*, din respectul ce-l poarta, a intrat si el in rangurile Marinei noastre..."*

Ceremonia odata terminata, se face schematic un tablou al noilor inzestrari cu care aceasta va fi dotata: doua noi submarine care vor fi lansate la apa in luna Octombrie; trei nave de lupta care vor sosi din Marea Britanie in aceiasi luna, plus altele doua din Italia, dupa care urmeaza bilantul total al Marinei noastre: "4 distrugatoare, 9 vase de lupta, 3 submarine, alaturi de flotila aflata pe Dunare", un bilant destul de sumbru in fata reinarmarilor puternice ale statelor europene, decise ca sa-si impuna punctul de vedere atunci cand va fi nevoie si aproape insignificant in caz de urgenta in privinta apararii coastelor romanesti.

Baza navala de pe lacul Tazlau urma sa fie terminata in anul 1941, fiind la completare de 30 de ori mai mare decat cea de la Constanta, cel mai mare port romanesc, aparata cu piese grele de artilerie si antiaeriana care urmau sa soseasca din Germania, ea urmand a fi utilizata in acelasi timp si ca baza militara navala, si ca baza comerciala prin capacitatea ei larga de ancorare a celor mai mari vase.

Incidentele petrecute numai in decurs de 7 zile la granitele tarii, avertizau pe deplin revizionismul revansard al statelor vecine:

-un soldat Roman ucis;

-un sergent omorit cu baionetele;

-un inspector sanitar rapit,

toate acestea la granita cu Ungaria, prin alinierea ei in cadrul noii ordini europene devenita un fel de protectorat al Germaniei.

Incidentul in care cei doi soldati Romani si-au pierdut viata, nu mai dadea nici o indoiala ca Ungaria cu sprijinul Germaniei, deschidea ostilitatile privind recucerirea Ardealului pe care in mod fals il revendica drept parte integranta a Ungariei Mari. Intrebarea era: Care

Ungarie?! Cea nascuta de sub seile pradatorului si canibalului Attila dupa anul 850 D.C., sau cea pe care imparatul Austriei si-o adaugase imperiului sau numindu-l Austro-Ungar?!... "Ungar" si el numai cu numele?

Si intr'un caz, si in altul, revizionistii maghiari se inselau. Este suficient de mentionat ca vatra noastra, a Dacilor, se gasea in chiar inima Transilvaniei, in Muntii Apuseni, puternic consolidata de regele Duras, marita chiar mai mult fata de acum de Burebista, cu granitele pana la Tisa, aparata si inflorita de regele Decebal prin eroismul de care a dat dovada sculptat pe Columna lui Traian din Roma si, spunand aceasta numai, ne aflam cu o mie de ani inainte pe aceste locuri fata de veneticii huni, cruzi si razbunatori si astazi cu alte popoare din jur, si ele formate cu mult inaintea sosirii lor.

Moartea celor doi soldati Romani se petrecuse cu barbarismul binecunoscut rasei lor: patru soldati unguri ("bozgori", in limbaj popular) se opresc pe granita patrulata, deschizand conversatie cu o patrula romana. Incheiata aceasta conversatie si patrula noastra formata din trei pornita inainte, in drumul ei, inca sase soldati unguri ies din cultura de porumb din apropiere si deschid focul: se produc raniti. Un soldat roman moare pe loc, cel de-al doilea, ranit si el reuseste sa dispara, iar sergentul ranit de un glonte cade la pamant si ungurii se napustesc asupra lui, macelarindu-l cu baionetele in chip sadic.

Alt incident - de data aceasta petrecut pe teritoriul Bulgariei: un capitan roman se sinucide in camera hotelului sau din Sofia, descoperind ca documentele diplomatice pe care le avea asupra sa la venirea din Turcia (cu care Romania negocia in secret o alianta militara), dispar.

In fata gravului incident petrecut la granita cu Ungaria, cum si a intenselor provocari unguresti, Romania initiaza manevre pe teritoriul Transilvaniei timp de 6 saptamani, manevre la care participa peste 400.000 de soldati.

Ilustrându-se unitatea nationala, Ministerul de Razboi publica numele si numarul dezertorilor în cadrul mobilizarii facute in primavara anului: 1.135 de unguri, 653 de bulgari din Dobrogea, 31 de ukrainieni si 28 de persoane de nationalitate romana. Un tablou care reflecta suficient dorinta poporului roman de a-si apăra granitele lui milenare, intr'un moment de mare raspantie in Europa.

Alte luni trec, prigoana se înăspreste. Un masacru si apoi altul se comite: masacrul numit "Septembrie Rosu", rosu dela sângele sutelor de legionari asasinati pe tot cuprinsul tării: în lagărele de concentrare dela Vaslui si Miercurea Ciuc, în închisoarea Râmnicul Sărat, la Spitalul militar Brasov, în fiecare judet al Tării, de unde câte trei legionari de elită sunt ridicati de autoritati si asasinati în pietele publice, unde rămân vreme de trei zile pentru ca tara să se îngrozească. De acest spectacol apocaliptic nu au fost scutiti nici macar copiii de scoală, adusi incorpore în coloane de mars, sa priveasca trupurile neînsufletite si pline de sânge aruncate pe caldarâm. Unii au lesinat, descoperind printre cei ucisi chiar pe fratii lor mai mari, ridicati de-acasa cu o noapte mai devreme. Scene pe care mintea oricarui om normal nu le poate concepe. Cad apoi victime ale persecutiei până si familiile celor ucisi care nici măcar acum, cernite de durere, cu sufletele pustiite, nu sunt lăsate în tihnă să-si plângă odraslele dragi. Un caz monstruos, revoltător, fusese acela al Printesei Cantacuzino: la 10 minute dupa ce cade asasinat la Ramnicul Sarat Printul Alexandru Cantacuzino, la indicatia Elenei Lupescu, Carol al II-lea ordona politiei secrete din serviciul Sigurantei s'o inchida pe mama lui, Printesa Alexandrina Cantacuzino, intr'o

singura camera a palatului ei, de teama ca ar putea sa-i creeze neplaceri. Printesa fusese cea mai apropiata prietena a Reginei Maria, una din cele mai respectate femei ale Romaniei, fondatoare a scolilor ortodox-catolice, incepand dela gradinita si pana la liceu. Printesa a fost tinuta fara nici un fel de comunicatii cu exteriorul aproape un an de zile, cu ferestrele ferecate, unde apa si curentul îi erau mereu intrerupte, fara doctor, avocat ori servitor care sa o vada in tot acest timp.

Printul Alexandru Cantacuzino a murit ca un adevarat martir pentru "*un viitor impunător prin măretia sa"*, cum scria, "*să fiu vrednic a-i da totul, ca Ionel Mota si Vasile Marin"*...

El insusi voluntar in Spania, unde cazusera eroic V. Marin si I. Mota pe frontul dela Majadahonda din jurul capitalei madrilene luptand impotriva trupelor comuniste pârjolitoare de altare, in apararea crestinatatii, descria in insemnarile lui de pe front in 1937 in eseul *"Pentru Christos"*, sensul existentei lui viitoare: *"Nu m'as întoarce în Tară dacă nu as avea convingerea că pilda vietii noastre va brăzda simtirea si închipuirile generatiilor care vin si dacă nu as întrezări în viitor cum creste o românească si legionară vrednicie în sufletul natiei noastre..."*

Pentru aceasta "vrednicie", Printul Alex. Cantacuzino si-a pierdut viata constient, postulat suprem al martiriului, pentru ca din pilda lui, a Capitanului, a lui Mota si Marin si miilor de legionari asasinati, sa se nasca Romania Sfanta de Maine.

Tineretul fusese de mult amenintat cu extinctia in spiritul unor dogme partinice:

- Am sa va sugrum; sa-i spui lui Nae (Ionescu) ca eu va sugrum! Eu nu sunt Duca!... Cu mine nu merge! –amenințase Virgil Madgearu intors dintr'o vizita "de loje" in strainatate, in cabinetul sau ministerial, batand cu pumnul in masa, model de manifestare si impunere pentru Vîșinski mai târziu în '45, care, la fel striga: "Ialta sunt eu!"..., nu și semnatarii pactului, americani, francezi și englezi.

Amenintari care vor lua forme macabre in realizarea lor, dela Ion G. Duca, Miron Cristea, Armand Călinescu, “duduia” Elena Lupescu si

Carol al II-lea, prin lichidarea fizica si intemnitarea a mii si zeci de mii de legionari.

Tineret exultat printr'un nationalism din convingere si nu unul adoptat, de circumstantă, tineret neclintit de pe pozitia lui autarhică, fara compromisuri; prin regasirea sufletului romanesc autentic, aceasta intuitie fundamentala a virtutilor romanesti prin care există istoria neamului nostru, traire, autenticitate, ortodoxism.

Un moment spiritual, chemare a timpurilor, pe care "goii" dela cârma tarii doreau sa-l inabuse, constient sau inconstient, printr'o grava eroare de intelegere si interpretare a lui in sensul dogmatismului lor imuabil, *"mort în viată"*, cum il califica pe atunci Profesorul Nae Ionescu in programaticul sau ziar *"CUVÂNTUL"*.

Moment spiritual, primat incomprehensibil pentru vanatorii de portofolii ministeriale conciliati de ideia materiala si nu spiritual - nationala. Vreme in care lumea si istoria se despicau in doua in fata unor realitati decisive.

O generatie nationalista decisiva, noua, in conflict cu o alta, insalubra, subterana, acomodata si acomodanta intereselor partinice periferice fara ratiunile ideii de Neam, o excrescenta parazitara in faptura Neamului.

Constituia oare un teribilism dorinta de autohtonism, de autenticitate national-romaneasca, fara imprumuturi altoite artificial pe trupul Neamului dela alte popoare?! NU! De o mie de ori NU! Aceasta autohtonizare constituia sacru imperativul momentului, era definitia unei noi lumi care trebuia sa inceapa istoria. Simplu si romaneste...

Nu falsele teribilisme patriotarde, jonglerii repulsive, repugnante sanctitatii nationale. Sanctitate, pentru ca mai presus de toate Neamul este sfant. Lui îi suntem drapel si jertfa la nevoie...

Pentru Eli, cele ce se intamplasera in Tara o afectasera foarte mult.

La o zi dupa pogromul asupra legionarilor, in seara lui 22 Septembrie 1939, Radu nu mai veni la intalnirea fixata din parcul Cismigiu. Doua saptamani indurase cu resemnare toate loviturile vestilor grele ce impanzeau tara. Legionari si legionare erau impuscati si mutilati, iar

spectacolul oribil pe care dictatura il infatisa tarii prin aceste executii netrebnice, nu avea decat un scop bine determinat, infricosarea ei. Oricum, aceasta era opinia dementului rege...

Se temea pentru viata lui Radu, stiindu-l legionar. Ii iubea ideile sincere si curat nationaliste cu gandul la Romania Legionara de maine, despre care de-atatea ori ii vorbise...

Toate aceste amintiri îi veneau acum de-a valma în gând, răscolind-o.

Nu-l mai vazuse pe Radu dela data proectatei lor întâlniri în parcul Cişmigiu. Îi resimțea lipsa, cuprinsă de singuratate.

Două săptămâni mai apoi, prima scrisoare de vești o găsi în cutiuța poştală. O citise și recitise de zeci de ori, cu inima bătându-i puternic în piept:

6 Oct. 1939

Draga mea Eli,

Drumurile Domnului care sunt lungi și întortochiate, m'au rupt de lângă tine, din zbuciumul trăirii noastre legionare. Te port ca pe-o fecioară în inimă și merg cu rugăminți la Domnul să ne apere și binecuvânteze de cei răi, zi de zi.

Despărțiți din freamatul iubirilor ce s'au scurs, să rămânem ca unul în drumul nostru. Îți mărturisesc dragostea-mi deplină în chinuitoarea despărțire de acum. Nu dispera... Dumnezeu ne va ajuta să ne regăsim...

RADU

Din locul în care fusese ascuns, Radu veni la București căutându-și adăpost la ea. Se împlineau aproape trei luni de la data când se văzuseră pentru ultima oară. Sărbătorile de Crăciun erau în toi. Bucuria nașterii lui Iisus era umbrită cu nonșalanță de păgânismul atroce practicat de regim și de jertfele numeroase căzute pe altarul lui Iisus în ultimii doi ani dela instaurarea lui forțată. Crăciun trist și sărac în bucurii...

- Radule, dorule, dragoste, ai venit?! Doamne, parcă a trecut un veac de-atunci..., -îl întâmpinase ea suspinand cu lacrimi grele pe obraji, aruncându-i-se la piept. Doamne! Cât de mult am visat clipa aceasta!...

-Te iubesc Eli! Nu pot exista fara tine. Tu ești fereastra vieții mele...

× × ×

PEDEPSIREA LUI ARMAND CĂLINESCU

Pedepsirea lui Armand Calinescu, cel care patronase in direct asasinarea lui Corneliu Codreanu si a altor 13 legionari in noaptea de 29-30 Noembrie 1938, cum si a altor zeci de legionari in perioada scurta dela investitura oferita de Carol al II-lea, a fost organizata de avocatul Miti Dumitrescu, un tanar apartinand organizatiei legionare din Prahova (Ploesti) la 21 Septembrie 1939. "Extinctia" pe care Armand Calinecu o conducea impotriva legionarilor in sensul sfaturilor venite din alcovul regal de la Elena Lupescu, îi adaugase acestuia polocrul de "Micul Hercule" in cercurile ministeriale. "Omului de forta", cum era portretizat de mediile de informare, "Chiorul" sau "Monocles" dupa cum era cunoscut de lumea tarii (Armand Calinescu purta monoclu la ochiul stang[5]), i se refuzase o asigurare in caz de deces de catre binecunoscuta agentie "Lloyd's"din Londra, care, in urma crimelor numeroase pe care acesta in mod servil le comandase si patronase, nu mai prezenta nici o garantie ca la randul lui urma sa aiba aceiasi soarta intr'o buna zi, cu cea a victimelor sale.

Echipa de pedepsire condusa de Miti Dumitrescu, pregatise in amanunt razbunarea asteptata de tara intreaga. Calinescu isi facuse o faima proasta in randurile intregii populatii, care il considera un conspirator impotriva tarii si intereselor ei, prin slugarnicia care il caracteriza in fata metresei regelui, ale carei ordine le indeplinea cu satisfactie, in dauna tineretului romanesc. Era vremea cand, conform

[5] -La vârsta de 4 ani si-a pierdut vederea la ochiul stâng din neatentia unei surori medicale care îl îngrijea. Aceasta, în loc de a-i administra picături pentru ochi, din imprudentă i-a administrat acidul aflat într'o sticluta apropiată inversată din greseală cu cea care continea picături pentru ochi.

unui ordin criminal al jandarmeriei aprobat si dictat "de sus", orice persoana putea fi impuscata pe strada fara somatie legala.

Trei incercari de pedepsire a lui Calinescu in August 1939, sunt amânate. Vine luna Septembrie si echipa RĂZBUNĂTORILOR condusa de Miti Dumitrescu se află iarăsi pe traseu in observatie, in ziua de Miercuri 20 Septembrie, dar canalia nu apare... In dupa amiaza zilei de Joi, 21 Septembrie 1939, la orele 13, sorocul se arată: Calinescu apare pe traseu, fiind condus cu masina la vila sa din Cotroceni pentru a-si lua prânzul. Masina plecase de la Palat strabatand B-dul Regina Elisabeta, trecuse de parcul Cismigiu si se afla acum pe podul Elefterie de peste Dâmbovita, cand, putin mai în fată, o fată tânără cu o cărută blochează circulatia. Soferul frâneaza puternic si opreste pentru a lăsa timp sa fie deblocat traficul. In chiar acelasi moment, doua automobile opresc si ele in spatele masinii negre ministeriale. Focurile ucigatoare îl răpun pe A. Calinescu, aflat pe bancheta din spate, iar trupul îi cade răsucit spre scaunele din fată ale automobilului. Omul de paza al fiorosului ministru se strecoara afara, sub masina, de unde incearca sa traga in atacatori. Este rapus si el imediat, cum si soferul, rămas cu arma în mână, fără putinta de a o întrebuinta.

Din corpul defunctului ministru cu prost renume, la autopsie, sunt extrase 5 gloante: unul dintre ele îi străbătuse ochiul cel bun, "miopia supușeniei".

Odata pedepsit Calinescu, cele doua masini iau calea intoarsa, catre postul de radio din B-dul Bratianu, Nr. 26, pentru a se anunta vestea tarii intregi. Echipa odata intrată în cladirea postului de radio, dela microfonul crainicei in emisie, putin dupa ora 14:00, cu o voce de tunet Traian Popescu anuntă: "Armand Calinescu, presedintele consilului de ministri, a fost executat de o echipa de legionari", apoi Miti Dumitrescu explică fapta: "Suntem fii de romani din Prahova si am indeplinit o necesitate dureroasa. Am pedepsit pe acela cu a carui învoire a fost omorît cel mai mare român, Corneliu Zelea Codreanu".

Cu aceasta, echipa se predă de buna voie, jertfindu-se. Armand Calinescu nu merita nici o jertfa, dar cum amintea Miti Dumitrescu camarazilor sai: "Nu pentru canalie ne jertfim, ci pentru Neam".

In fiare, schingiuiti groaznic, sadicul agent al Sigurantei, Otto Reiner, le frânge oasele bratelor si picioarelor, îi impunge cu sula în corp si îi loveste pretutindeni. Miti Dumitrescu, Cezar Popescu, Traian Popescu, Jean Ionescu, Nelu Moldoveanu, Jean Vasiliu si Marin Stanciulescu sunt dusi apoi in doua dube la locul unde fusese pedepsit Calinescu, pe podul Elefterie. Alti doi membri ai echipei, Gigi Paraschivescu si Ovidiu Isaia, omorîti inca din cladirea postului de radio, sunt azvârliti si ei pe caldarâm, in acelasi loc, alaturi de cei sapte. Sunt aduse faruri puternice care sa lumineze scena, in fata unei multimi cutremurate de oribilul spectacol ce avea sa se desfasoare. Exact la ora 23:00, cei sapte legionari in viată sunt si ei împuscati, pravalindu-se unul cate unul pe caldaramul care se umple de sange, alaturi de cei doi camarazi ai lor a caror viata fusese rapita mai inainte. Executantii? Sapte ofiteri militari, fiecare inzestrat cu un pistol si o "juma' "de rachiu, sub ochii vigilenti ai comandantilor lor mai mari aflati de fată.

Lumea se îngrozeste...
Scena este filmată...

× × ×

REVOLUȚIA LEGIONARĂ DELA 3 - 6 SEPTEMBRIE 1940

Incepand cu luna Iulie 1940, doua avioane sunt ordonate de Carol la aerodromul Baneasa, pentru plecare instantanee in caz de urgenta. Simte ca se apropie sfarsitul: in Europa nu mai era loc pentru un rege si un crud dictator in acelasi timp. Acest "playboy al Balcanilor" - cum adesea era amintit in presa international -, isi pregatea fuga hoteste din tara pe care incepuse sa o dezmembreze, cedand tuturor sugestiilor anti-nationale venite din afara numai pentru a-si mentine tronul de care isi batuse joc, printr'o relatie intima ilegitima cultivata asiduu si cunoscuta de lumea intreaga.

La 3 Septembrie 1940, in fata tuturor greutatilor intampinate si a cedarilor acceptate cu usurinta de regele venal Carol al II-lea in speranta iluzorie a pastrarii tronului si care duc la dezmembrarea tarii, izbucneste in numeroase puncte ale tarii Revolutia Legionara.

Eveniment cu o puternica semnificatie pentru viitorul social al Romaniei, garantor al integritatii ei teritoriale.

La Bucuresti, Brasov, Constanta, Timisoara cum si in alte numeroase centre urbane ale tarii, populatia se alatura Legiunii si prin manifestatii populare cere la unison abdicarea camarilei si a regelui criminal. Zeci de mii de oameni se revarsa pe strazile Capitalei pana in fata Palatului Regal strigand la unison, ca un vuet urias: ABDICARE. Tanchetele trimise ca sa imprastie manifestatiile, sunt inconjurate si dezarmate de populatie. Situatia ia alt curs, dar parca nimic nu impiedica lantul secerator de vieti tinere credincioase Neamului.

Alti legionari cad ucisi...

La 6 Septembrie 1940, Satana era alungat de spada Arhanghelului Mihail si tara, intr'un puternic accent revolutionar, punea chezasie trainica la 14 Septembrie numindu-se STAT NATIONAL-LEGIONAR, ca o recunoastere a jertfelor, luptelor purificatoare si credintei autentice ce revenea acum definitiv la matcă, fundament de baza al trairii Neamului. Fundament care, in contextul altor conduceri vremelnice, anterioare, fusese depreciat spre binefacerea gheseftarilor straini fluctuanti, sositi intr'o tara a laptelui si a mierii.

Hidra conducatoare masonica fiind alungata dela putere, drumul de biruinta al Neamului era deschis. Se implinea prorocirea Capitanului: *"Durere langa durere, chin langa chin, suferinta langa suferinta, rana langa rana, pe trupuri si in suflete, mormant langa mormant, asa vom invinge"*[6].

Un gol urias se crease in Legiune prin asasinarea majoritatii elementelor conducatoare de elita, spirite ascete si spartane, aspru incercate in lupte, oricând pregatite pentru jertfa pe altarul Neamului, cu o singura multumire ca ea, jertfa, era facuta numai in binele tarii. Aceasta era singura rasplata a sacrificiului lor care venea astfel sa impamanteneasca unul din telurile de capetenie ale Legiunii despre care Corneliu Codreanu, in jurnalul sau dela Vacaresti, 1923, scria adresandu-se tuturor legionarilor: *"Nu cereti rasplata dela tara voastra! Pentruca nicio rasplata nu este mai mare si nimic nu este mai*

---

[6] "Jurnalul Capitanului", 29 Mai 1938.

sfant decat multumirea ca ti-ai facut datoria fata de dansa". Indemn care despica in doua istoria in cumpana timpului, de la care se va plamadi *"omul nou"*, drept, hotarit si plin de virtuti: "*...Ideea de elita este legata de ideea de jertfa, de saracie, de traire aspra si severa a vietii, ca unde înceteaza jertfirea de sine, acolo înceteaza elita legionara"*

("Circularile Capitanului", 12 Februarie 1937)

"Nasterea terestra este o moarte din punct de vedere spiritual, si moartea o înviere cereasca"

(Corneliu Codreanu, din "Pitagora", Galata, 1923)

Corneliu Codreanu, mucenic al lui Christos, Sfantul Neamului Romanesc, "a înviat" în noaptea de 29-30 Nov. 1938. Biruinta a fost a lui, sanctificat vesnic pe altarul recunoscator al Neamului care i-a fost plamada sfanta:

Aleluia, Alelui![7)]

Aleluia, alelui!
Apele-i canta numele Lui,
Pruncii ii poarta numele Lui,
Aleluia, alelui!
Aleluia, alelui!
Pamantu-i saruta sangele Lui,
Holdele-i leagana inima Lui,
Aleluia, alelui!
Aleluia, alelui!
Ceru-i adoarme sufletul Lui,
Ingerii canta in jurul Lui.
Aleluia, alelui!
Aleluia, alelui!
Soarele 'ntoarce luminile Lui,
Si pretutindeni e umbra Lui.
Aleluia, alelui!
Aleluia, alelui!
Vesnic stalp al Neamului

---

[7] -"BIRUINȚA", Nr. 7-8-9, 25 Decembrie 1940.

Intru veacul veacului!
Aleluia, alelui!

Capitanul, cel ce luase in maini destinul nostru repunandu-l in istorie, se ridica biruitor incaodata si alaturi de el, toti ceilalti camarazi ai generatiei harice a Romanismului. Inalta semnificatie etica a directivelor de viata legionara, unirea, dragostea, onoarea, disciplina, munca, jertfirea de sine pana la supremul sacrificiu, daduse din nou viata Neamului. Trairile eroice, in scopul purificarii totale si inaltarii natiei noastre din noianul tuturor slabiciunilor aspirand spre idealurile morale cele mai inalte, acum, in noul Stat National-Legionar, continuau cu intensitate accentuata.

* * *

Izgonit de pe tron de revolutia legionara izbucnita la 3 Septembrie si fortat sa abdice in favoarea fiului sau Mihai la 6 Septembrie 1940, Carol se vede nevoit sa paraseasca tara, viata si posesiunile fiindu-i garantate de gen. Ion Antonescu, noul prim-ministru instalat la conducere de revolutia legionara printr'o grava eroare care avea sa coste Legiunea mai apoi in Ianuarie 1941 cand Antonescu, lipsit de orice loialitate, declanseaza rebeliunea impotriva Miscarii aflata la conducerea tarii, cu ajutorul trupelor germane stationate in tara, afirmand cu nonsalanta intr'un manifest aparut cateva zile mai apoi ca:

"In paginile istoriei nu exista o pagina de mai mare ingratitudine. In oficiul prezidential am muncit ca un sclav, dela inceput si pana acum... dar ei (legionarii n.a) s'au organizat impotriva mea prin ajutorul fostului ministru de interne Petrovicescu... Eu care am facut *lovitura de stat* din 6 Septembrie fara nici o picatura de sange...", continuand: "Am dreptul si onoarea de a declara natiunii in aceste zile de mare amaraciune ca *am lângă mine umbra loială a marelui Fuhrer, si onoarea germană* (sublinierile noastre) care ne garanteaza granitele..."

O inversare ingrata a adevarului - perseverare diabolicum - prin care odata cu alungarea Legiunii dela conducere isi aroga necavalereste revolutia legionara dela 3-6 Septembrie indreptata impotriva dictaturii lui Carol al II-lea, revolutie inscrisa cu sange in istorie prin jertfele legionarilor doboriti la Brasov, Constanta si in alte puncte ale tarii, cei care au luptat cu arma in mana pentru boborirea camarilei si pe ale caror morminte inca proaspete se instalase la conducere el, putin

recunoscatorul gen. Antonescu, avand langa el *"umbra loială a Fuhrer-ului"* care, nu numai ca nu garantase granitele, dar le impartise cu gratitudine si Ungariei (Ardealul de Nord), Bulgariei (Cadrilaterul) si Rusiei bolsevice (Basarabia si Bucovina).

O declaratie penibila care sfrunta realitatea in mod strigator la cer, ca si aceea referitoare la ministrul de interne Constantin Petrovicescu si care, in functia pe care o detinea, s'a opus rebeliunii generalului, aparand guvernul legionar legal si constitutional dela conducerea tarii, impotriva puciului...

In fata evenimentelor care se precipita, Carol se vede nevoit sa renunte la cele doua avioane in fata garantiilor primite, hotarindu-si fuga cu ajutorul trenului regal repus la comanda sa de general. Plecat dela Bucuresti in noaptea de 6 Septembrie, trenul ajunge in ziua urmatoare spre granita cu Serbia, in apropiere de Timisoara. Alarmata, conducerea legionara de atunci incearca sa opreasca trenul la Timisoara, insa fara sanse de reusita. Trenul isi urmeaza cursul spre Portugalia, ajungand mai intai in Spania, unde cei doi au permisiunea de a sta.

Cerandu-se extradarea lor de catre conducerea legionara, autoritatile spaniole procedeaza la arestarea si internarea cuplului cu arest la domiciliu, urmand a se proceda la formalitatile de vigoare privind extradarea: Elena (Wolf-Magda) Lupescu - Carol II, suspectati de manipulare frauduloasa a banilor publici in valoare de miliarde sub pretextul reinarmarii, trebuiau returnati si judecati conform legilor in vigoare ale Romaniei.

Din hotelul in care se gaseau sub supraveghere, cuplul reuseste insa ca sa dispara, trecand frontiera in Portugalia, in fapt, destinatia lor finala.

"Arestul la domiciliu" -respectiv luxuriantul hotel "Andaluzia Palace" din Sevilia unde cuplul astepta raspunsul pozitiv de continuare a calatoriei spre Portugalia din partea guvernului spaniol-, era numai un fel de a spune. Magda Lupescu, respectand traditia, continua neintrerupta sa isi plimbe catelusii in imensul si frumosul parc al hotelului, in timp ce Carol al II-lea, la barul hotelului, conformându-se vechiului obicei, adora din priviri miscarile gratioase ale femeilor tinere preumblatoare acestui soi de localuri.

In Martie 1941, nerabdator si banuitor in asteptarea raspunsului care se prelungeste neasteptat de mult, cuplul isi pregateste fuga spre Portugalia. Cu ultimele transporturi ale averii furate ajunse deja in Portugalia, cei doi hotarasc planul de parcurs pentru ajungerea la frontiera.

Instalat la volanul Mercedesului, fara bagaje care sa trezeasca suspiciunea, cu "duduia" in dreapta sa, Carol conduce masina incet catre suburbiile vestice ale Seviliei, ca la "plimbare". In spate, dela oarecare distanta, nelipsita masina a agentilor politiei spaniole, supravegheaza fara nici un fel de banuiala Mercedesul cuplului. Automobilul ajunge la iesirea din oras, iar Carol apasa puteric pe accelerator departandu-se uluitor de rapid de masina urmaritorilor care incearca sa tina "pasul" cu bolidul din fata.

Norocul nu i-a lipsit lui Carol nici de aceasta data.

Ajunsi in apropierea granitei, masina este abandonata iar cei doi trec la iuteala frontiera cu ajutorul a doua pasapoarte false. La scurt timp, apare si masina urmaritorilor; prea tarziu insa. De partea cealalta a granitei, Carol si concubina sa se află deja in siguranta, asteptati fiind de fostul reprezentant de afaceri al regelui in Portugalia, Augusto Lopez Joly, si de Ernest Urdareanu, ex-maresalul curtii regale.

Cei 852 de dolari reprezentand costul sederii cuplului la hotelul "Andaluzia Palace" se pare ca pana la urma au fost trimisi hotelului, achitandu-se nota de plata. In schimb, cei doi "fox terriers" si cei doi "pekineji" au ramas abandonati in Sevilia, in grija Infantei Beatriz de Bourson y Orleans, matusa lui Carol.

× × ×

REBELIUNEA ANTONESCIANĂ

Tara intreaga se pronunta in sprijinul Miscarii Legionare aflata la conducere, ajutand prin toate eforturile intronarea disciplinata a credintei legionare.

Cu toate acestea, cercurile straine de aspiratiile Neamului isi strangeau randurile uneltind din culise impotriva tanarului Stat, beneficiind de pozitiile inalte ce inca le detineau. Conflictul urmarit cu atata ardoare de aceste cercuri, izbucnise prin destituirea tuturor prefectilor si chestorilor legionari din tara la 19 Ianuarie, preambul al loviturii de stat pe care Antonescu o planuise imediat dupa vizita sa in Germania la 14 Ianuarie, unde obtinuse sprijinul si acordul lui Hitler. Puciul militar urmat dupa aceea intre gen. Antonescu - capul statului - si Miscarea Leginara dela 21-23 Ianuarie, fusese asadar rodul tuturor acestor uneltiri dusmanoase prin care se incerca inlaturarea dela conducere a Miscarii Legionare. Lovitura de stat a gen. Antonescu - beneficiind de sprijinul armatei germane -, la indemnurile din culise ale fortelor oculte[8)] ostile Miscarii, punea astfel capat colaborarii dintre general si aceasta. Asasinarea maiorului german Doring, seful transporturilor misiunii militare germane din Romania in fata hotelului Ambasador din Bucuresti la 19 Ianuarie de catre un agent grec pe nume Dimitrie Sarantopulos, servise generalului Antonescu drept pretext pentru destituirea Ministrului de Interne, generalul legionar Constantin Petrovicescu, o zi mai apoi, la 20

[8)] -Vezi "Cartea neagră a României" de Matatias Carp.

Ianuarie. O masura arbitrara si anticonstitutionala avand punctul de plecare si dela intrigile si criticile negative asupra Legiunii tesute in permanenta in jurul gen. Antonescu de oamenii palatului: Veturia Goga, Alexandru Rioseanu, Cancicov, Creteanu, Mares, E. Cristescu, binecunoscuti anglofili, fosti asociati ai dictaturii lui Carol al II-lea, ultimul ca sef al serviciului secret, iar in trecut, om de incredere al primului ministru Armand Calinescu de trista memorie.

Asa numita expresie "rebeliunea legionara" - cum o intitulase mai apoi Antonescu cu sarcasm pentru a-si acoperi lovitura de stat -, stârnea zambete pe fetele oamenilor care se intrebau, evident: "Cum puteau face legionarii o rebeliune impotriva propriului lor guvern?!"

Apararea institutiilor statale ocupate pe drept de elementele legionare care constituiau conducerea politica a tarii reprezenta un act legitim reclamat de situatia imediata cand forte armate rebele antonesciene incercau sa le ocupe cu forta si sa destituie astfel un guvern legal aflat la conducerea tarii! Strasnica explicatie dadea generalul, nu gluma!...

* * *

Pentru Radu si multi din camarazii sai, rebeliunea lui Antonescu, rezultand o dictatura militara la conducerea Romaniei pe care Germania se putea sprijini in viitor, insemnase alegerea exilului amarnic.

Pentru cei ramasi in tara, un nou val de teroare se pornea asupra lor: mii de legionari inchisi dupa gratiile inchisorilor, multi executati, zeci de mii trimisi in batalioanele dela Sarata sau la unitati militare si pusi sub paza severa. Lantul tragic de victime legionare se continua odata in plus.

Zilele rebeliunii antonesciene insangerasera tara dela un capat la altul al ei. In Capitala, manifestatiilor si demonstratiilor pasnice ale Miscarii si zecilor de mii de cetateni care i s'au alaturat in acel moment, li s'a raspuns cu gloante pretutindeni. Doua milioane de legionari, reprezentantii legitimi ai poporului roman, printr'o diavoleasca orchestratie antonesciano-masonica -culme a ipocriziei- trebuiau inlaturati dela putere. Clica iudaizata, atacand pe la spate cu marsavie, la adapostul tancurilor armatei germane, facuse incaodata sa curga mult, tot mai mult sange legionar.

Candva, Capitanul C. Codreanu spunea:

“*Ma ingrozesc cand ma gandesc ca pe mormintele si pe crucile jertfelor noastre s'ar ridica o sleahta de profitori care sa-si satisfaca pofta de putere pe spatele Tarii si a mortilor nostril”.*

Cat de mult adevar contineau cele spuse de Capitan!

La Ploesti, cade asasinat miseleste comandantul legionar Victor Silaghi. Sute de legionari îsi pierd viata în Capitala. In Statul care-si spunea Legionar, legionarii erau impuscati in plina strada de agentura Leviatanului. Intr'un apel adresat tarii, seful Corpului Muncitoresc Legionar, D-tru Grozea spunea:

“*Suntem ostasii unei discipline de fier si de foc si intelegem sa fim oameni de ordine si de liniste, dar cand pretutindeni in Romania de azi, infratite cu steagurile tricolore, flutura flamuri verzi, ni-i rusine sa mai vedem o clica de iudaizati, sfidandu-ne lupta si sacrificiile si insultand prin prezenta lor la carma pe toti mortii nostri si ai Neamului intreg...”*

In contra noastra se unelteste. Se unelteste dintr'un singur loc. Locul acela il stiti cu totii... - reamintea legionarilor sfatul pe care îl daduse Corneliu Codreanu in alte imprejurari putin schimbate de acestea.

Lupte au avut loc pretutindeni in tara.

La Bucuresti, Prefectura Politiei Capitalei aparata de legionarii masati in cladire, fusese continuu atacata de trupele rebele antonesciene. La fel, Palatul Telefoanelor, Cazarma Gardienilor Publici, Sediul Central Legionar din strada Roma in cartierul Dorobanti, Casa Studenteasca, cum si toate celelalte sedii si institutii legionare ale Capitalei. Apelurilor de incetare a focului, contra varsarii de sange intre fratii aceluiasi neam, li se raspundea continuu cu gloantele platite de oculta masonica, devenita peste noapte aliata "bravului" gen. Antonescu. Momente de mare intristare pentru tara intreaga care, in iures, in ziua de 22 Ianuarie iesea pe strazi strigand la unison: "Vrem guvern legionar!", aparand astfel fiinta Statului National-Legionar. Rapaitul mitralierelor ce se facuse auzit de-a lungul tarii, adusese cu sine alte victime din randul populatiei civile venite parca sa se impleteasca cu jertfele sacre legionare de pana atunci.

Cu toata superioritatea armamentului in dotare a armatei rebele, ostile verzi conduse de Comandantul Horia Sima se mentineau pe pozitii cu intransigenta, aparand legalitatea. Din Ardeal, bravul general C. Dragalina, fiul eroului dela Jiu, in fruntea Armatei VI din Ardealul necotropit, era pe punctul de a porni in mars triumfal spre Capitala pentru a se alatura Legiunii. Armata din Craiova, fraternizand si ea cu Miscarea Legionara, avea sub control partile Olteniei. La Sibiu, Armata VII, contactând autoritatile legionare, intelege sa respecte legalitatea instituită fără să intervină. La Iasi, Comandantul Corpului IV de Armata, generalul Coroama, fraternizase si el cu Miscarea. La Tecuci, in Moldova de Sud, Comandamentul Corpului III de Armata condus de generalul Atanasiu, cum si generalul Popescu dela Galati, aveau aceiasi atitudine binevoitoare fata de Miscare, colaborand cu aceasta. Revolta antonesciana fusese pretutindeni infranta, Dobrogea (Tulcea) si Bucurestiul ramanand singurele centre militare fidele generalului rebel Ion Antonescu si prin aceasta situatie, lovitura de stat amenința sa sucombe, mai ales ca la Bucuresti, intrarile si iesirile din oras erau controlate de legionari, acestia continuand sa se afle in paza institutiilor atacate de unitatile armate rebele.

Se adevereau aidoma cele scrise de o mare personali-tate legionara, istoricul P. P. Panaitescu: *Biruinta Legiunii nu poate folosi decat tarii si cine vine in Legiune, vine numai ca sa se jertfeasca pentru tara*[9)] .

Armata Romana, Armata cea adevarata, venea sa se alature Biruintei Legiunii.

Dintr'o data, cand toate planurile rebele antonesciene pareau infrante - soldatii tarii solidarizandu-se acum cu cei ai Garzii de Fier -, pe strazile Capitalei isi fac aparitia tancurile armatei germane in sprijinul lui Antonescu.

[9] "*CUVÂNTUL*", 22 Octombrie 1940.

Tunurile si tancurile aduse dela Baneasa de general si folosite cu sarg asupra obiectivelor statale aparate de legionari, nu fusesera in stare sa infranga si sa rastoarne legalitatea statala. A fost nevoie ca blindatele germane sa intervina, salvand onoarea generalului rebel, exact asa cum i se promisese de Hitler, spunandu-i: *-Eu am nevoie de sprijinul Armatei Romane, nu de Miscarea Legionara, mult prea nationalista...*

Si desigur, alaturi de nationalismul intransigent al Legiunii, Hitler vedea in legionarism o miscare colectiva spirituala, structural deosebita de celelalte miscari de dreapta ale epocii si care îi putea crea mari neplaceri in viitor.

Horia Sima, Comandantul Miscarii Legionare, dand dovada de o mare intelegere in fata noii situatii create prin interventia armatei germane, (subliniata de altfel de Hitler si intr'o telegrama confidentiala transmisa la Bucuresti), situatie care periclita insasi fiinta statului amenintat cu ocupatia totala, pentru a preintampina o si mai mare varsare de sange, ordonase:

O R D O N

Ca sa se inceteze imediat orice luptă.
Legionarii vor părăsi de îndată institutiile publice ocupate si vor reintra în viata normală.
Cer ca acest ordin să se execute fără sovaire si cu cea mai mare strictete. Vreau ca în cel mai scurt timp.
Tara să-si reia aspectul normal.

Bucuresti, la 23 Ianuarie, ora 5 dimineata.

In baza acestui ordin, aparut in editia speciala a ziarului *"Cuvântul"* de Joi, 23 Ianuarie 1941, legionarii se dezarmeaza, parasind institutiile publice aparate pe intreg cuprinsul tarii.

Antonescu, o fire orgolioasa, lipsit de orice scrupule, de o cruzime înăscută (i se mai spunea si "Câinele Rosu"), inconjurat de un anturaj avand aceiasi extractie ca si cel al tiranului rege Carol al II-lea, in loc de a usura reintrarea normala a vietii in tara, odata cu dezarmarea legionarilor si evacuarea tuturor sediilor si institutiilor, dă ordin ca acestia sa fie masacrati bestial, in plina strada.

In fata Palatului Telefoanelor, pe Calea Victoriei (in dreptul Prefecturii Politiei Capitalei), legionarii neînarmati care paraseau aceste institutii sunt asasinati cu foc de mitraliere puse in crucis. Peste opt sute de legionari si cetateni pasnici sunt rapusi in Calea Victoriei, in Piata Teatrului National, in fata Palatului Telefoanelor, la Palatul Postelor, umpland cu sangele lor caldaramul strazii. Scene care zguduie natiunea intreaga, imagine reactualizata a altor timpuri, amintind acea noapte de 22 Septembrie 1939 si baia de sange careia îi cad victime 252 de legionari. Mormane de cadavre apareau acum in fata ochilor, vestind inceputul valului de razbunare sâgeroasă asupra Miscarii Legionare si tuturor acelora care o sustineau. "Vitejia" generalului trebuia sa se faca simtita, acum cand tancurile germane îi aparau spatele, in fata oamenilor ramasi cu mainile goale si lipsiti de aparare, despuiati de orice drepturi politice.

Incep destituirile din armata ale celor ce pactizasera cu Miscarea Legionara. Ofiterimea atasata tineretului este degradata. Soldatii, acest suvoi tineresc legionar, iau calea batalioanelor speciale sau, in numeroase cazuri, judecati sumar de Curtile Martiale si condamnati la ani grei de inchisoare. Plutoanele de executie isi incep opera macabră.

Proteica activitate legionara era odata in plus, pusa sub obroc, iara Tara, dela un capat la altul al ei, numai jale si suferinta.

Un text din folclorul de atunci[10)], vine sa arate pe deplin simtămintele de cernită durere:

Cobori, Doamne, pe pamant
Multa jele s'o facut,
Cu ficiori ca florile
S'au umplut spitalele.
Foaie verde de bujori,
Are maica trei feciori,
Trei feciori ca niste flori.
Ăl mai mare-i la Sarata
Ca sa-si termine armata.
Mijlociu-i la cazarma
Cu umerii rosi de arma,
Cel mai mic îi la 'nchisoare

[10] -(Valea Muresului, satul Vaidei, Orăstie, judetul Hunedoara, 1941).

Cu fierele la picioare
In crezuri legionare.
Tot fieru-i de 9 fonti,
Ma mir Criste, cum le porti,
-Eu le port maicuta, bine,
Tot cu dorul de la tine.

* * *

In Ianuarie '41, il vazuse pe Radu pentru ultima oara. Ii vestise plecarea numai ei. O imbratisare lunga, plina de sarutari, a fost ultima lui prezenta. Ea izbucnise in plans, strangandu-l tare de mijloc:

-Radu, oare te voi revedea vreodata?

Camionul militar astepta la coltul B-dului Regina Elisabeta:

-Ma voi reintoarce Eli... Ma voi intoarce... -raspunsese el, strangand-o la piept cu putere. Vom fi impreuna... Ai grije de tine... -îi mai spusese el, departandu-se in directia masinii devenita o ultima salvare. Fii tare!...

-Te astept Radu... -îi strigase ea. Te voi astepta mereu...

Huruitul motorului pornit, inundă strada:

-Haide, repede! -striga cei doi soldati, camarazi de idealuri, aflati pe oblonul din spate al masinii. Haide, urca... Mainile vanjoase ale celor doi il trag sus si Radu isi indrepta incaodata privirile la silueta ei lasata in urma. Momentul despartirii era greu.

Eli il urmarise cu privirea, facandu-i disperata semne cu mana, pana ce camionul se puse in miscare.

-Te iubesc -îi strigă pentru ultima data Radu. Asteaptă-mă!...

Cutremurata, îi facu iarăsi semne de ramas bun. Odată lăsată prelata verde a camionului, cele trei siluete dispar...

-Te astept!...

Uriasa masina se pierdu din vedere la primul colt. Ramasese mult timp, cu ochii pironita in directia spre care se indreptase camionul, cu mintea ravasita. Simtea despartirea ca pe un adio nespus. Oare ne vom revedea?! - se intrebase ea in sine. Ajuta-ne Doamne!...

Un suerat prelung o deslipi din gandurile pline de nostalgie. Afara, intunericul inserarii se instalase. Aglomerarile de case vesteau intrarea in orasul Brasov. Privi la chipurile oamenilor din vagonul de clasa a treia unde se afla. Dezmortiti din calatorie, isi strangeau in graba lucrurile, gata pentru coborîre. Nu i se paru nimic suspect. Fluerand puternic la doua scurte intervale, trenul intră in gară, incetinindu-si treptat viteza si stopa, pufaind aburii rezultati din combustia carbunilor in cele doua parti ale locomotivei. Cativa se grabira in fata usilor, la coborîre. La deschiderea lor, vacarmul multimii de pe peroane izbucni inlauntrul vagonului. Strigatele de cautare a noilor veniti incepura sa se faca auzite tot mai puternic pe masura ce inainta, la rand, spre treptele dela coborîre.

In sfarsit, coborî si se grabi sa traverseze prin multimea adunata, indreptandu-se catre usa dela iesire controlata de mai multi militari inarmati. Prezenta actele la rand cu ceilalti si dupa un control vizual, sumar, trecu libera mai departe.

Ocoli piata din fata cladirii garii si apuca în sus, spre centrul orasului. In asteptarea clientilor, cele cateva birje si taxiuri stateau aliniate in rotonda din fata. Le depasi, ocolindu-le, si apuca la pas in drumul ei. Pe masura ce se apropia de centrul orasului, multimea trecatorilor crestea pe nesimtite.

Cand ajunse in parcul central din fata hotelului Aro, orologiile bateau ora noua.
Cauta o banca libera pentru a se aseza, gandindu-se ca mai avea cel putin o ora sa ajunga la persoana cautata. In jur, cateva perechi de indragostiti care nu doreau sa fie deranjate, ocupau bancile mai retrase din intuneric. Se aseza parca ademenita de racoarea serii ce venise, si mai presus de toate, voia sa fie sigura ca nu este in atentia nimanui. Vazu un batranel ce pasea anevoie printre bancile pline de lume, cautand un loc liber de odihna. Din fata, luminile hotelului Aro strabateau prin ferestrele deschise pana dincolo de parc. In dreapta, biserica din colt cufundata in intunericul serii isi inalta turlele spre cer ca varfurile unor sageti indreptate in sus.

Ceva ca doua trupuri parea ca se misca in negrul din fata intrarii in locas. Intoarse capul, in clipa in care batranelul amintit se afla la doi pasi de banca ei, cerand voie sa se aseze.

-E liber, raspunse, nelinistita la gandul ca cineva se afla in imediata ei apropiere. -"Fara indoiala, cineva se afla acolo..." -isi zise in gand. "Trebuie sa fiu sigura. Nu ma insel, nu se poate; cineva s'a miscat acolo..."

Lângă ea, bătrânul îsi aprinse o tigare, privind cu fereală spre acelasi loc în care ea 'si îndreptase vederea cu insistentă...

× × ×

Cap. III

In seara căldută de Octombrie, micutul aerodrom militar Fiumicini, de lângă Roma, pare cu totul lipsit de viata si linistit. Aflat la 16 kilometri sud-vest de vechea capitala a vestitului imperiu roman si doar arareori folosit acum dupa mutarea bazei militare americane de aici, nu mai cunoaste freamatul si vânzoleala de pana mai ieri.

Se apropie de ora 10... Luna, o luna mare si plina de toamna, sta ridicata sus in inaltul cerului, aruncandu-si poleiala razelor deasupra cladirilor micutului aeroport cufundat in tacere. Pare o tacere de moarte..., deplina si stranie totodata!

Privit de pe colina din apropiere la aceasta ora din noapte, aeroportul are forma unui T urias, conturat perfect de umbrele ce se desprind de cladirile sale. In partea stanga, privit din fata, stau aliniate ca niste pasari mari de otel, avioanele. Sunt poate mai bine de douazeci. O pala de lumina se rasfrange dela ferestrele cladirilor peste ele. Un gard de plasa innalt, purtand la vedere tablite avertizoare in limbile engleza si italiana, incercuieste aerodromul in toate cele patru laturi ale sale, iar luminile albastrui ale pistei se pierd hat, departe, in marginea padurii din apropiere.

La 10 fix, zgomotul unui camion militar apartinand armatei americane, sparse tacerea venind din intunericul noptii si oprindu-se in fata portii laterale dela intrarea pe piste. Una dintre santinele, cu arma automata pusa la indemana, cerceteaza foile masinii. Cealalta, ridica prelata din spate si numara:

-One, two, three, four, five, six... That's it?

-Yes...

-O. K.! Keep moving...

Bariera portii se inalta, lasand sa se strecoare camionul. Cu duduitul motoarelor sale puternice, facu la dreapta, continuandu-si drumul pe langa plasa de sarma. Cand ajunse la capatul de unde incepea alinierea avioanelor se opri, stingand luminile.

-Gata baieti, am ajuns, -se adresa Radu camarazilor sai. Intr'o jumatate de ora avionul va decola. Faceti-va ultimele pregatiri, controlati-va echipamentul si-apoi aliniati-va jos. Ultimele instructiuni vor fi comunicate de catre D-l Comandant Nacu care ne-asteaptă...

Ultimele verificari fiind facute, unul cate unul incep sa coboare din camion. Tevile pistoalelor mitraliera atârnate pe umar, lasă straluciri fugare in noapte.

Comandantul T. Nacu, insotit de alti doi legionari, soseste in fata frontului facut de cei sase tineri:

-In numele Miscarii Legionare, va salut! Traiasca Legiunea si Capitanul!

Ca la o comanda, cei prezenti iau pozitia de drepti, aliniindu-se si salutand in formatie perfecta, cu mainile ridicate spre cer:

-Sa traiti D-le Comandant! Traiasca Legiunea si Capitanul!...

-Frati camarazi legionari! A sosit ceasul unei lupte grele de viata si de moarte pentru Neamul nostru. In Tara, Legiunea se lupta pretutindeni. Adapostiti prin munti, paduri si campii, camarazii nostri continua lupta dreapta a dezrobirii Neamului. Fiara rosie va pieri in curand.

Voi, cu sufletul senin si curat, porniti spre marea biruinta legionara, la lupta grea pe care romanimea a imbratisat-o din momentul cotropirii pamanturilor noastre sfinte de catre bolsevici. Fiti bravi! Tara inlacrimata va asteapta s'o aparati!

Din jertfa voastra va porni flacara purificatoare a Neamului Romanesc. Vom invinge!

Stati drepti pe metereze! In curand si noi vom fi alaturi de voi, in transeele luptei.

Traiasca Legiunea si Capitanul! Moarte comunismului!

-Traiasca Legiunea si Capitanul! - saluta cei cinci legionari in front, ridicand mana la cer.

Apropiindu-se, Comandantul Traian Nacu se opreste in fata fiecaruia, inmanand plicurile individuale cu ultimele instructiuni, strangandu-le puternic mainile in semn de despartire:

-Cu Dumnezeu inainte!...

* * *

Isi dau avânt, unul dupa altul, in hăul negru de jos spre care aluneca in mare iuteala. Din cer, luna îi priveste cu smerenie parca, in toata maretia ei. Undeva in dreapta, zgomotul motoarelor de avion se aude tot mai greu, departandu-se. Pe la urechi, le vâjie aerul rece al noptii; au cu totii senzatia ca stau pur si simplu pe loc si ca pamantul se avanta asupra lor, vine spre ei, izbindu-i, lovindu-i cu greutatea sa amenintatoare... Ce senzatie stranie!

Radu apăsă primul buton pentru deschiderea parasutei. O zmucitura puternica a umerilor, ii dadu sentimentul ca se inalta din nou...

Panzele parasutei camuflate se desfacura larg deasupra, intr'o mare cupola cenusie.

Privi in stanga si in dreapta sa, incercand sa identifice celelalte parasute ale camarazilor sai. Nu deslusi nimic in jur... Nu se ingrijoră...

-Numai de-as nimeri teren bun! -isi zise in sine.

Simtea cum se apropie tot mai mult de pamant... "Pamantul Tarii dragi...", - sopti el in gand.

Isi trase genunchii la piept, stranse tare de corzile parasutei, asteptand nerabdator momentul in care va lua contactul cu pamantul, cu iarba, cu bruma de pe ea...

Era la numai cateva zeci de metri de sol... Cativa metri... inca putin... Acum...

Isi infipse puternic picioarele la contactul cu solul, articulandu-le mecanic, asa cum invatase si exersase de atatea ori la antrenamentele

preparatorii pe care le facuse in Franta, aproape de Nisa. Se lăsă pe spate in cadere, tragand cu putere de corzile parasutei. O busitura infundata si se facu liniste deplina.

Incepu imediat sa-si dezlege cu repeziciune curelele ce-l tineau legat si se arunca asupra parasutei, incercand s'o impatureze.

Dupa ce o stranse bine, infasurand-o cat mai marunt, cerceta cu bagare de seama imprejurimile. Luna scanteia cu destula putere pentru ca să se poata orienta. La cateva sute de metri, deslusi brazii... De-acolo incepea culmea muntelui...

-"Ce noroc!..."

Privi cadranul ceasului fosforescent: era trecut de miezul noptii... Echipamentul atarna greu. Opintindu-se, se scula in picioare, isi potrivi pistolul mitraliera pe umar si, apucand parasuta, se indrepta spre padurice... Trecu de primii brazi si se opri sa rasufle. Se incalzise... Isi trecu maneca hainei peste frunte stergandu-si broboanele de sudoare, si se puse jos ascultand...

Cateva minute de repaos, ii prinsera bine. Isi relua mersul, afundandu-se tot mai adanc... Dupa cateva sute de metri, se opri din nou. In fata sa, o poienita scaldata in lumina.

Puse pistolul mitraliera jos, scoase rucsacul dela spate si apucand cazmaua speciala rabatabila, incepu sa sape; cand se convinse ca groapa este destul de adanca, se opri. Scoase dintr'unul din multele buzunarase ale rucsacului un ceolofan mare, infasura rucsacul si parasuta in el, si le puse cu grije in groapa sapata, acoperind-o apoi bine cu tarana; deasupra, raspandi bine cu frunze si crengi uscate, camufland proaspata sapatura cat putea de bine. Privi incaodata in jur, memorandu-si comformatia locului, scoase harta din buzunarul dela piept si aprinse lanterna micuta cu care era inzestrat, ferind lumina cat putea de bine sub vestminte spre a nu da de veste si altora. Incercă sa identifice locul in care se gasea. Nu i-a fost prea greu sa-si de-a seama de pozitie. Era obosit. -"Cat trecuse, sapand groapa?!... O ora?! O jumatate de ora?! Mai mult?!..."

Deviase mai bine de 7 kilometri de locul unde initial trebuia sa fie parasutat. Scrasni din dinti si-i intoarse o injuratura pilotului. Insemna

pe harta locul, masurand distanta dintre punctul de intalnire al grupului aflat in apropierea Depresiunii Ursilor, spre sud-vest, si cel in care banuia ca se afla, socotind ca erau peste trei ore de strabatut pana acolo. Puse harta la loc, scruta incaodata imprejurimile si se grabi in directia amintita.

Locul se afla mult departat de oricare din satele de munte si oferea o siguranta bine cantarita de comandamentul central condus de F. Bogădău, supranumit in gluma "Schită, dupa meticulozitatea cu care lucra la toate plansele destinate grupelor de partizani aflati pe toate versantele muntilor Romaniei, in inclestarea pe viata si pe moarte cu fiarele comuniste...

* * *

Se gasea aproape de Marginimea Sibiului, langa Poiana. Locuri pe care le stia ca'n palma, prin care haladuise in timpul copilariei, unde râul si ramul îi erau prieteni si care parca il asteptau sa se reintoarca, la revedere. Locuri in care pe atunci, in grupuri de copii impartiti in armate -una Daca si alta Romana-, invingeau sau erau infranti in crancene batalii cu spade din lemn, cu arcuri facute din lemn de corn, echipati cu tolbe pentru tinutul sagetilor de trestie care, la razboi, in valuri, erau aruncate asupra "inamicilor", nu de putine ori raniti cu adevarat. Se strangeau cu totii pe dealul "Ghilghiu", in fata pietii satului, langa biserica, unde se alegeau armatele si-apoi, in furtuna, cu tipete de razboi autentic se desparteau in mars, unii pe valea "Arinei", altii pe cea a "Vlasinului", pentru a se intalni sus pe dealul "Delnitelor" la locul de batalie.

Si parca, nimic nu era mai frumos la intoarcere decat imaginea bisericii de caramida, cu plopii imprejur, sclipitoare si rosiatica in valvataile crepusculare ale soarelui, privita de pe inaltimea dealului. Frumuseti create de Dumnezeu si mana omului, intr'o armonie sublima...

Cu aceste ganduri pasea in noapte, spre locul de intalnire; era ingandurat, dar si fericit! Numai sa nu se fi intamplat ceva cu ceilalti; vreunul sa fie dezorientat si sa apuce in alta parte, spre primejdie!... Ii veni din nou in minte pilotul si-i trase o injuratura seaca. Ce chior! Sa fi uitat triunghiul de lumini?! Cateva minute mai spre sud si parasutarea era perfecta. Erau tocmai aceste minute in plus de zbor, care il

aruncasera la mai bine de 7 km. departare. Usor pentru el, dar ceilalti, mai putin familiarizati cu zona?

Metalul rece al pistolului mitraliera atarnat pe umar, ascuns sub haina lunga, îi dadea o senzatie stranie de siguranta, dar si de incordare. Doua incarcatoare in plus de gloante, îi erau la indemana in buzunarele hainei pentru orice eventualitate. Avea asupra lui un rand de acte false cuprinzand biroul populatiei, un livret militar, un carnet de tractorist cum si un extract din certificatul de nastere, toate pe numele Golea Alexandru, nascut la 16 Ianuarie 1919 in satul Tilisca, un sat ceva mai la nord de Poiana, din familie de pastori. Cu alte cuvinte, era in ordine. Un inceput de barba, bocancii din picioare si haina putin uzata, il fereau de orice susceptibilitate. Tinea in buzunar fluierul cu glas de pasare, semnalul noptii care trebuia sa-i apropie si sa-i uneasca.

Era aproape de "Parîul Muntelui", langa codrul "Stanisoarei" la locul numit "Parapet", un podet de lemn care traversa pârîul, singurul dealtfel pe care putea sa apuce. Il desparteau opt ani de aceste locuri si totusi, in noapte, totul parea la fel, aproape neschimbat. Se gandi ca poate nu era bine sa continuie pe drum. Oamenii il foloseau ca si in trecut, chiar la ore tarzii, cu carele in drum spre targ. Nu auzea nimic deosebit care sa-l alarmeze si apuca mai departe, iutind pasii. Drumul continua pe sub poalele codrului "Stanisoarei", urcand spre "Iezuina". Undeva mai departe, avea sa faca la stanga si sa se indrepte spre "Depresiunea Ursilor", aflata la circa 2 km. distanta, parasind drumul. Zgomotele padurii se desluseau vagi, parca undeva departe, sugrumate de apasarea pasilor pe prundisul drumului. Deodata, inceti subit: undeva, in susul drumului, zgomot de pasi care se apropie ii taie rasuflarea. Prea tarziu ca sa se ascunda, hotarî sa paseasca inainte. Calcand apasat, putin grabit, aparu silueta unui om inalt infasurat intr'o bituscă alba fara maneci, cu un sacateu pe umar, un drumet ca oricare altul, si se linisti. Tinea degetul pe tragaciul pistolului mitraliera, gata pentru orice. Omul isi incetini si el pasii, netemator, dar oarecum surprins de intalnirea inopinata, dandu-i binete:

-Sara buna, bade!... Tot la drum?...

-Buna sa-ti fie inima!... si eu la drum...

-D'apoi, eu ma'ntorn acas'. Sunt de fel din Dobârca... M'asteapta muierea si copiii... Ce mai, am drum de facut! -adauga taranul, incercand sa nu lungeasca prea mult vorba.

-Cu Ăl de Sus 'nainte! Eu îs mai aproape, la Tilisca, asa ca...

-Sara buna, bade!... Cu sanatate!...

-Buna si dumitale bade... Noroc! -îi ură Radu, bucuros ca discutia se aprise la acest punct, sumar.

Se despartira cu o fluturare din maini, fiecare pe calea lui...

Iutii pasii, privind cu precautie inapoi la silueta omului care se 'nturna acasa, cu sacateul de merinde pe umar, pana cand nu mai deslusi nimic. Ce greseala copilareasca! De ce se 'ncapatanase sa ramana pe drum, in hazard? Isi punea intrebarea in gand, tot pasind inainte, fara sa vrea si fara sa gandeasca, pe aceiasi cale. Era primul lui contact in tara cu lumea; fusese nechibzuit. Daca se 'ntalnea cu o patrula de militari, ce facea?! O eroare ca aceasta, putea sa-l coste... Incerca sa-si rememoreze trasaturile calatorului, consolandu-se ca dupa straie si vorba, omul parea cumsecade, bastinas al locurilor. Privi incaodata inapoia sa, asigurandu-se ca totul era in ordine, si pasi in stanga drumului. Mai bine mai tarziu, decat sa i se intample o alta surpriza.

Nu se incumeta sa patrunda prin hatisurile padurii de-aici, dar o tinu pe marginea ei pana aproape de capăt, la "linia a III-a" a padurii de unde, strabatand-o in linie dreapta, il mai desparteau de locul intalnirii circa 2 km.

Se simtea in siguranta acum, traversand codrul des si intunecos. Privi la ceas: se facuse aproape de ora 3. Scoase pachetul de *"Bucium"* fara filtru si isi aprinse o tigare. Nu mai fumase de la aterizare, dar acum n'avea de ce se teme. Doar el si codrul, fiecare cu destinul lui...

Trase primul fum adanc in piept, cu satisfactie...

Incepuse Apocalipsul...

* * *

Ajuns pe pamant, Bancila stranse cu iuteala parasuta cenusie, paturind-o cu putere sa fie cat mai mica in volum si cerceta in jur cu privirea, asigurandu-se ca locul era suficient de ferit. Cazuse la marginea unei paduri de brazi, undeva pe-o costiste. Privi spre cer, cu gandul la ceilalti... Nimic... Aprinse lanterna cu fereala, sub haina, si despaturi plicul cu instructiuni: "Intâlnire la punctul "Depresiunea Ursilor". Se'ntoarse sa apuce rucsacul si parasuta cand, undeva in apropiere auzi o busitura printre crengile copacilor. Asteptă pret de câteva clipe tupilat: locurile erau cuprinse de liniste. Folosi semnalul de recunoastere convenit, graiul de huhurez... Niciun raspuns... "Or fi containerele", isi zise in gand. Adaposti repede parasuta si rucsacul intr'un grup de boscheti dela marginea padurii si punandu-si la brau pistolul "Walther" de 9 mm cu care era dotat, porni spre locul unde auzise busitura.

Se orientase undeva spre dreapta, uitandu-se cu mare bagare de seama dupa parasuta: nimic! Strabatu mai adanc hatisurile, in aceiasi directie, dar nu reusi sa descopere nimic. Era sigur ca directia pe care apucase era cea buna si isi continua drumul: nimic!... "Mai, fir'ar sa fie... Sau am surzit eu, sau nu mai vad bine! Ditamai parasuta, ia-o de unde nu-i, ca de gasit n'o gasesc, colea, la doi pasi de mine?!..."

Trecuse poate de doua ori in distanta de locul unde credea ca se auzise solida busitura dar nu reusi sa gaseasca nimic. Incepu sa se enerveze: "Oriunde-ar fi, tot dau de ea..." Apuca putin spre dreapta, hotarîndu-se ca sa ia calea intoarsa in paralel cu drumul de care se despartise, la circa 50 de metri: "Chior sa fii si tot o vezi cat e de mare!... Parc' a intrat in pamant!..."

In cale, numai brazi inalti, boscheti, iar pe pamant crengi uscate pe care nedorit trebuia sa le calce, producand o fâsîială continua, zgomotoasa. Zgomot... Se opri ascultand in noapte pentru o secunda: liniste, liniste deplina; nici o vietuitoare, nici o adiere! Isi urma calea, incercand sa si-o conformeze in linie dreapta.

Revenise aproape de marginea padurii unde fusese parasutat. Privi inapoia sa la cer, parca implorandu-l pe cel de sus sa-l ajute, cand, atarnata de varfurile copacilor, zari parasuta. Se gasea nici mai mult nici mai putin, doar la cateva zeci de metri de punctul lui de parasutare de unde plecase. Scoase un oftat de usurare, de parca cine stie ce mare minune se intamplase: "Bine ca nu mi-a cazut in cap!", isi zise. "Nu poti

sti cum iti vine sfarsitul, asa, pe neasteptate, in mijlocul padurilor, cu un container in cap... Ce ti-e si cu soarta asta!..."

Agatat de corzile parasutei, cantainerul ramasese suspendat la cativa metri de pamant, atarnat intr'o parte. Dedesupt, crengi groase rupte in cadere, aratau furia pravalirii. Nu avea alta solutie decat sa-i taie legaturile si-apoi, sa traga parasuta jos, acoperind orice urma care putea sa-i tradeze. Ii veni insa alta ideie: sa urce cat mai sus si sa incerce s'o smulga cat timp avea drept greutate containerul. Altfel, cine stie, putea s'o scape la o cat de mica adiere a vantului si sa pluteasca, cine stie unde...

Era catarat acum destul de sus, reusind sa apuce una din funii. Pozitia in care se gasea il dezavantaja, dar cu toate astea, reusi s'o disloce din varful pomului in care se ancorase atat de bine. Containerul se prabusi in zgomot... Coborî în iuteala, prinzand cu grije de parasuta. O desfacu de container, strangand-o cu repeziciune in cureaua atasata. Containerul dreptunghiular de circa un metru jumatate pe un metru, blindat in partile exterioare, era in stare perfecta. Aveau aici multe din lucrurile necesare misiunii lor divine impotriva comunismului instalat cu forta la conducerea tarii. Se logodisera cu moartea constient, pentru Neam, in aceasta lupta sacra pe viata si pe moarte pentru libertate, pentru eliberarea lui.

Scoase lanterna de buzunar, inventariind starea continutului: voia sa fie sigur ca nimic rau nu se intamplase materialelor in cadere.

Cele doua aparate de emisie-receptie marca TFF, unul la priza si cu acumulator, celalalt cu generator propriu, pareau in stare buna. Aparatul de radio-telegrafie, si el. Cifratorul aparatului si descifratorul se gaseau alaturi, bine impachetate, neatinse. Lada cu arme, pistoalele mitraliera, grenadele si pistoalele, incarcatoarele cu gloante si rezervele, toate, asa cum erau aranjate de la plecare. Despre celelalte obiecte nu isi facea nici o problema: hartile, lopetile speciale rabatabile, cutitele automate, beculetele pentru balizarea terenurilor de parasutare, lanternele speciale pentru semnalizarea avioanelor, actele false in alb, busolele, hainee militare, trusele de medicamente si cele pentru falsificarea actelor, sticlutele cu somnifer, fiolele cu otrava, cerneala simpatica, sticlutele cu lichid contra mirosului cainilor si stilourile cu gaz, folositoare si eficace atunci cand nu doreau sa faca zgomot si uz de ar-ma. Cat de ingenios: introduci in stilou un cartus cu gaze

lacrimogene, tragi, si adversarul este orbit pentru 48 de ore!... Toate aceste materiale le rememora parca intr'o fractiune de secunda; invatase bine rostul fiecaruia dintre ele. Succesul atarna mult de cunoasterea lor...

Lucruri folositoare atunci cand te iei de piept cu fiara rosie, in barlogul ei pe care nu vrea sa-l paraseasca. Fiara aducatoare de moarte si suferinta pentru blajinul nostru popor, atat de greu incercat de-a lungul secolelor. Acum, cu pamantul deposedat, cu industriile nationalizate, cu standardizarea politica comunista fortata, era deposedat pana si de gandirea lui libera. O noua optica "de avant revolutionar" zisa, lua nastere, indreptata contra tuturor indivizilor, menita sa disloce pe cei "buni" de cei rai. Cei rai pentru ei, deveniti adversari politici, sunt depozitati la penitenciare sau exterminati. Ceilalti, trepadusi alogeni adusi de la Moscova, taie si spanzura in bande organizate restul populatiei adversare. Adversare, pentru ca ea, gloata, a ramas mai departe la felul ei de a fi, in spatiul ei originalde manifestare si traire. Nimic nu-i putea clinti obiceiurile stra-mosesti, autentice, pastrate cu sfintenie de veacuri, prin modelatoare introduceri cu semnificatii straine, de im-port, desarte. Baza ei etnologica, conceptia ei religioasa despre viata, randuiala ei pastrata cu putere pe tot cuprisul tarii, erau semnalmentele autenticitatii mitice romanesti din mosi-stramosi, raport interdisciplinar istoriografic si etnografic. Nici salopetele, nici sepcile marxiste ale noului regim instalat, nu puteau distruge aceasta traditie seculara. Spiritul traditional nu putea sa accepte transformari ale structurii lui autohtonizate, printr'un transplant fals, artificial, lipsit de vitalitate, care sa-i substituie originalitatea.

El, ei, aici si acum, puneau bazele luptei si impotrivirii la tot ceea ce era strain de caracterul Neamului. O generatie care se sacrifica pentru tara de maine, destin cântat de poeti in versurile lor:

uitei!...[11]
arsi de soare, aspri 'ndrasneti,
crainici iuti ai unei noi vieti...
....
feti-frumosi ai unui nou noroc,
cresc sprinteni, s'otelesc, se rascoc,

[11] -Aron Cotrus -"Tara", Bucuresti, Iulie 1938.

sub ceruri de plumb si de foc...
...
nu-i furtuna nebuna,
nu-i ploaie de foc,
sa-i opreasca pe loc...

O misiune de demnitate nationala, suprapusa oricaror interese de alt ordin, in calitate de Romani, de reprezentanti ai fiecarui suflet robit de Roman napastuit de dureri in aceste timpuri triste si pus sub obroc in manifestarile lui firesti, traditionale, caruia nimic nu-i este ingaduit, doar supunerea oarba, pe care o refuza jertfelnic cu incapatanare si demnitate, aparandu-se eroic.

Copiii tarii, aparatorii ei...

Pentru că intr'o zi:

din multimile oarbe unu s'alege...[12]
gandul lui: rege...
vorba lui: lege...
vrerea-i platose de neinfrant...
pasul lui: cutremur de pamant...
..
flacaii, pentru el,
se'mbraca'n muschi mai tari ca de-otel...
pentru-o raza din privirea-i, rupta,
oricine-i gata, pentru el, sa cada'n lupta...
batranii satui de viata, ar vrea sa mai traiasca
sa stee "drepti" la vorba lui imparateasca...
pusca, tunul, tancul, cu botul in tina
i-se inchina...

Ei, Poporul, durutul, care odata:

cu-otelul nostru tot,[13]
sdrobi-vom celor ce'n picioare ne calca
bot scarnav dupa bot
si falca dupa falca!...

[12] -Ibidem.
[13] -Ibidem.

Pasea in negura cu simturile la panda, catre locul sorocit de adunare. In suflet, toate aceste crampeie de poezie il rascoleau puternic. Ii strapungeau gandul pe nesimtite, ca o chemare si imbarbatare in lupta apriga ce va sa vie.

Pe iuti aripi de foc,[14]
pe poteci sburatoare,
vom pleca la noroc
catre soare-rasare...
....
In otel imbracati:
haiduci ce se desgluga
ne-om lasa prin Carpati
peste-a hoardelor fuga...
....
C'am venit inapoi,
or s'o stie de-odata,
toti rosii ciocoi
si cea Rusie toata!...
....
Cum oar' sa mai inod
ale anilor coarde:
darz sa trec ca pe pod,
peste hoituri de hoarde!...

Peste rosul si sterpul noroi[15]
boit de calaii trufasi,
Isus cu albii, nevazutii lui pasi,
pasi-va noaptea alaturi de noi!...

Dorul de tara si chinul amarnic pe care-l suferise in exilul fortuit, luasera sfarsit acum.

Cu mana inclestata pe manerul armei se simtea puternic si in siguranta. Locurile pareau pustii la aceasta ora din noapte. Ingropase containerul, parasutele si rucsacul in acelasi loc, apoi nivelase pamantul camufland cu frunze si uscaturi pentru a se pierde orice urma. Umeda si

[14] -Aron Cotrus – "Rapsodie Pribeaga".
[15] -Aron Cotrus - "Cântecul Libertatii".

rece, camasa i se lipise de corp si broboade de transpiratie îi strabateau trupul creindu-i o senzatie stanjenitoare.

Din cer, stelele parca il urmareau cu privirea; iata, "Carul cu boi", "Luceafarul"...

Pasea pe drumul cu Arhangheli...

* * *

George Dragos si Mihu Crainic, asezati sub un brad inalt si stufos in asteptare, ascunsi de orice vedere, se regasisera imediat. Parasutati aproape in acelasi timp, s'au vazut si unul, si altul, aproape de pamant, la aterizare. Vantul îi manase parca spre acelasi loc.

Primul lucru pe care l-au facut a fost -conform instructiunilor-, sa ingroape parasutele, apoi, intermitent, s'au folosit de semnalul regasirii. Nu venea niciun raspuns de nicaieri, doar fosnetul padurii si salbaticiunilor care o vietuiau... Trecusera mai bine de doua ore si nervii incepusera sa-i paraseasca:

-Mai, Gheorghe, stam aici de doua ore cu chiuitoarele astea in gura si ceilalti parca au disparut toti deodata... Nu spun ca mi-e teama, dar, dracu stie pe unde-au cazut, ca nici unul nu raspunde, de parc'au intrat toti in pamant. Bate'n lemn... Daca i-a luat curentul si i-a raspandit ca pe potârnichi, vom fi noi mult si bine in asteptare noaptea asta!...

-Eu zic sa stam cuminti aici... Asta e "Depresiunea", colo-i stanca cea mare, suntem unde trebuie. Doar ca nu-i dracul atat de rau si sa fie doua stanci, asta de-aici si alta pe unde numai el stie..., ca n'am vazut alta pe harta!

-Mai stii! Poate ca nu-i "Depresiunea Ursilor" si ne aflam in alt loc. Daca-l gaseam si pe Radu, el, bastinas, stia mai bine ce sa facem... Eu zic sa pornim fiecare intr'o directie, sa folosim semnalele si poate dam mai usor de urma lor. Poate ca s'au ratacit... Ne ducem o cale, si-apoi ne intoarcem aici. Fiecare cu norocul lui... Cel putin, noi doi stim unde ne gasim. Radu, daca nu-i prea departe, cunoaste locurile, asa ca nu-i bai... Poate ca e si mai bine asa. Nu poti sti ce se poate intampla si ne-apuca astia ca din oala!... Mergem cale de-o juma' de ora: eu apuc spre nord-est, si tu apuci spre nord-vest, asa ca sa acoperim cel putin o zona si sa

fim impacati... Noi am fost primii parasutati, asa ca ei trebuie sa fi aterizat mai la nord de noi. Daca vin aici, oricum ne'ntalnim cu ei pe drum...

-Bine... Apăi, s'o luam la trap ca se face ziua. Poate ca ai dreptate... Cand vom fi toti, impreuna si la lumina, gasim si parasutele cu containerele... ca alea oricum nu ne raspund la semnal si trebuie sa scotocim dupa ele toate coclaurile de pe-aici!...

S'au despartit, fiecare spre zona lui alocata: Mihu sus catre padure, in directia "Poienei", si Gheorghe, ceva mai la stanga pe povarnisul drepresiunii. Destine spre intalnirea cu alte destine...

* * *

Era intreg: nu-si rupsese picioarele, mijlocul, nu-i zburase nici un fir de păr din cap...

Un sentiment de multumire ii iutea pasii si aproape ca nu se mai gandea la intalnirea pe care din imprudenta si prea multa siguranta de sine o avusese cu necunoscutul. Mai trase cateva fumuri din tigarea care era pe sfarsite, apoi, aruncand-o, o strivi de pamant cu tocul bocancului pana nu se mai cunoscu nimic din ea. Semnele dadeau de banuit si trebuiau sterse. Se opri si intre-buinta semnalul care se raspandi ca un val de ecou pana departe, in imensitatea vazduhului. Asculta atent, tinandu-si respiratia parca, sa poata auzi un cat de mic semn de recunoastere, dar nici de data aceasta nu deslusi nimic...

Il incita aceasta tacere dela camarazii lui de lupta si se gandea acum, cu ingrijorare, daca nu cumva in dezorientarea noptii, si-au pierdut cu adevarat orice urma, asteptand lumina zilei pentru regrupare. Era periculos si deosebit de riscant. Avionul, desigur, fusese semnalat inca dela intrarea in spatiul aerian al Romaniei si timp mult nu aveau la dispozitie. Zona trebuia parasita in graba si contactul cu grupurile de rezistenta conduse de comandantul legionar Teodorescu Sabin, era imediat necesar. Cativa camarazi din "Corpul Mota-Marin" din care facuse parte si el, pe care ii stia inca dinainte de '40, reusisera sa intre in contact si sa se organizeze... Aflase ca sunt si ei aici in zona, in codrii si pe inaltimile Fagarasilor. Cum s'au pus la adapost de urgia lui Antonescu, de potopul abatut cu atata cruzime si furie asupra lor, numai Dumnezeu stia, cu mila Lui. Din "Fratia de Cruce" din care

facuse parte, supravietuiau liber doar ei patru: Radu, Neacsu, Fratila si Musat. Ceilalti: Mihu Chirnoaga, ofiter pe frontul de est, luptand eroic, cu fata la dusman, fusese aruncat in aer de o mina la Cotul Donului; Horea Acterian, erou in lupta, secerat de gloantele inamice in prima linie; Cornea Dabija, si el ofiter, grav ranit in Transnistria. Alt camarad, Ticu Petrovicescu, condamnat la moarte sub regimul Antonescu, isi gasise sfarsitul in fata plutonului, in curtea inchisorii Jilava, martora a tuturor durerilor abatute asupra Legiunii, a tineretului care o intruchipa eroic, martiric. Suflete de crin, cu una si aceiasi dorinta unite in comun, lupta pentru inaltarea Neamului! De ceilalti nu mai stia nimic! Ferecati sub lacate?! Dumnezeu sa-i aibe in paza! Va veni si vremea eliberarii lor, in curand... Eroi au fost, eroi sunt inca... Cate jertfe pe altarul de suferinta al Neamului! Si cate vor mai fi!... Din prigoana in prigoana, macelariti, o generatie lipsita de bucurii, in mijlocul unui ocean de lacrimi si durere.

× × ×

CUM A FOST ASASINATĂ LUCIA GRECU

...O tragedie care îl zguduia si acum pe Radu, rămânându-i de-a lungul anilor întipărită în memorie, ca o imagine vie, se întâmplase la începutul anului 1939, în plină prigoană carlistă, pe vremea când întâlnirile cu frații lui de cruce aveau loc în mare secret în pădurea Băneasa de lângă București.

Își amintea bine data: era aproape de patru şi jumătate, în după amiaza zilei de Duminică, 5 Februarie. Tocmai restabilise legătura cu Comandamentul Legionar din prigoană și aflase că Lucia Grecu [16] din "Cetățuile de Fete" fusese arestată de Siguranță. Era nedumerit pentru că doar cu o săptămână înainte, o întâlnise și-i predase informațiile pe care le avea privind reorganizarea subterană, în clandestinitate, a cuiburilor și frățiilor de cruce. A fost o întâlnire scurtă, numai 5 minute, în tramvaiul 7. Trei stații, apoi ea a coborît la Mântuleasa, făcându-se nevăzută pe strada

---

[16] ***LUCIA GRECU.*** Născută la 3 Februarie 1912 în București. Licențiată în fizico-chimice, intrase în Mișcare de timpuriu. Împreună cu Nicoleta Nicolescu și Olimpia Zeană, comandantele Cetățuilor de Fete legionare, dela începutul prigoanei și până în ziua arestării 29 Ianuarie 1939, muncise intens și neobosit pentru Legiune, ținând comunicația cu cei ascunși. Crezându-se că este în legătură cu Horia Sima și Victor Dragomirescu, sunt puși pe urmele ei peste două sute de agenți ai Siguranței carliste. Prinsă în cele din urmă și predată Prefecturii Poliției Capitalei, este supusă celor mai neînchipuite și chinuitoare torturi ca să mărturisească. A murit eroic, fără a scoate un cuvânt, la numai două zile după ce împlinise 27 de ani în lanțurile din beciurile și birourile de anchetă ale Prefecturii București, o aniversare în chinuri, între viață și moarte, și, în stare muribundă de pe urma torturilor, fusese prăvălită pe fereastră, simulându-i-se sinuciderea...

cu același nume. Măsurile de precauție erau extreme. Nu observase nimic suspect. Lucia cunoștea bine orașul și știa să se debaraseze de eventualii urmăritori, agenți ai Siguranței. Era o fire precaută și sursa cea mai importantă de informații a Comandamentului din prigoană în legăturile cu lumea legionară rămasă prin minune încă liberă. Centrul legionar București trebuia reactivat în taină și numai aceste legături secrete depindeau de reușită, în mijlocul miilor de agenți porniți la vânătoare de legionari sau, numai de suspecți legionari!

Începuse să se însereze și fulgii mari de zăpadă se așterneau cu repeziciune pe caldarâm. Tocmai trecuse de imensa clădire a Poștei capitalei din Calea Victoriei, și se oprise la colț, la chioșcul de reviste și ziare să cumpere *"Gândirea"*. Nu era întuneric încă, dar luminile orașului fusesera aprinse de-acum și totul în jur părea cuprins de-o feerie aparte, spectaculară. Platise 20 de lei pe revistă, îndreptându-se apoi în sus, către marele magazin "Laffayette", aflat la intersecția cu mereu aglomerata stradă Lipscani. Zăbovise câteva clipe cu privirea în vitrinele frumos aranjate ale imensului magazin, hotărîndu-se să-și continuie calea spre clădirea Cercului Militar unde era așteptat. Chiar în fața Prefecturii Poliției Capitalei, clădire lipită de marele magazin de care abia trecuse, auzi dintr'o dată larmă și țipete. Undeva, la etajul patru al clădirii cenușii, zgomote de geam spart, zbierete tot mai puternice și deodată, înainte de a-și da seama de ceea ce se petrece, un corp se prăbuși cu viteză pe una din ferestre. Câțiva alergară în fugă spre locul unde se prăbușise nenorocita victimă, iar mulțimea de pe trotuarele Căii Victoriei începu să se adune și ea în grabă către același loc. Câteva femei scot țipete de groază la vederea cadavrului. Impactul fusese fatal. Corpul căzut, acum inert, răspândise în jur, pe albul imaculat al zăpezii stropi de sânge și lumea de față, ca un semnal mistic, își făcu deodată cruce. Spiritele încep să se agite cu repeziciune și mulțimea adunată începe să urle ca turbată spre clădirea de unde chipuri în uniformă privesc ostentativ la gloata adunată, neînțelegând nici ele ceea ce se petrece:

- Asasinilor!... Criminalilor!...

Un spectacol oribil la care ea, mulțimea, asistase involuntar și care o revoltase peste măsură. N'a știut și nici simțit când deodată, pe sus parcă, se trezise în fața corpului plin de sânge. Se trase un pas înapoi, tresărind la vederea cadavrului... Credea că visează, că totul nu este decât un vis urît,

nicidecum ceea ce avea acum în fața privirilor. O recunoscuse imediat: era ea, Lucia Grecu, cu ochii imobili, larg deschiși și senini, pironiți spre înaltul cerului, în imensitatea astrală, spre locul de popas etern pe tărâmul christic unde plecase și Căpitanul cu ceilalți și unde avea să-i întâlnească... Câteva șuvițe de păr îi brăzdau fața angelică, iar din colțul gurii, stropi de sânge se prăvăleau încă pe piept cu repeziciune...

Suferise un șoc: parcă nu mai vedea și nu mai auzea nimic acum, îngenunchiat în fața chipului de fecioară. Doar el și ea... Se făcuse pustiu în jur și privirile-i încețoșate refuzau să accepte... Mintea refuza să primească faptul întâmplat...

Nu-și mai aducea aminte cât timp stătuse acolo, ținând în palme figura ei luminoasă. Într'un răstimp, fluiere de signal și comenzi scurte se auziră din toate părțile. Se ridicase în genunchi privind-o pentru ultima oară, ca un adio trist... Ochii ei, nu știa de ce, parcă îl implorau să nu plece... O lacrimă i se rostogolise pe obraz, ultimul ei act de viață pe lumea aceasta...

Lacrima aceasta îl urmărise pretutindeni. Într'un târziu, albit de nea, undeva în noapte, pe strada Mântuleasa, se trezi. Rătăcise pe străzi fără să știe și pașii l-au dus pe nesimțite acolo unde o văzuse pe Lucia, la ultima lor întâlnire...

"Ca o lacrimă de sânge a căzut o stea,

Drum de foc și biruință, pentru Garda ta..."

× × ×

Cum a fost asasinată Comandanta Cetățuilor de Fete Legionare, NICOLETA NICOLESCU

...Câteva luni mai apoi, aflase de sfârșitul tragic al Nicoletei Nicolescu, Comandantă Legionară, Șefa Cetățuilor de Fete pe țară.

Arestată împreună cu multe alte camarade din Cetățui în 1938, fusese schingiuită în beciurile Prefecturii Poliției Capitalei luni de-a rândul, în chipul cel mai crud.

Și, într'una din zilele lunii Iulie, vestea uciderii Nicoletei și cruzimile la care a fost supusă în ultimele clipe de viață ale ei, străbătu ca fulgerul toată suflarea românească. Secretul acestei tragedii, n'a putut fi păstrat. Până și brutele asasine s'au cutremurat de zelul de neînvins al credinței Nicoletei.

Într'o celulă dela subsolul Prefecturii, cu oasele zdrelite, cu pieptul tăiat măcelărește ca să i se ia viața grabnic, eroina îi înfruntase aprig pe temnicerii și schingiuitorii ei, refuzând să moară repede, așa cum sperau ei. Încă mai respira și cuțitele negre banditești, cu lame groase, îi sfârtecau trupul încăpățânat să rămână pe viața asta, încăpățânat să mai respire încă, până la ultimul strop de viață. Imagine dantescă de care gâzii cei fioroși s'au îngrozit... Aruncată apoi pe podeaua unei camionete-dube, între lopeți și târnacoape îngropătoare de alte vieți tinere în pădurea Pantelimon, torționarii s'au îndreptat la celălalt

capăt al orașului, pe șoseaua ce duce spre Giurgiu. La ieșire, trec mai multe răspântii şi ajung după câțiva kilometri lângă pădurea Jilava-Mierlari. În dreapta, pe un mic drumeag ce duce spre câmp, cu luminile stinse, duba este ascunsă în spatele unei liziere. Se făcuse întuneric de-acum. Este aruncată la pământ şi sunt trase două cazmale. Cei doi agenţi încep la repezeală să-i sape groapa în întuneric. Zece minute și, obosiți, se opresc să-și tragă suflarea. Sunt aproape gata! În tăcere, rezemaţi pe cozile cazmalelor, îşi aprind ţigările, apoi se pun jos pe marginea gropii. Tainic şi necreştin, actul în sine era macabru!... La câțiva metri, stins, se aude un scâncet de viață! Înmărmuriți și în necrezare, cei doi se ridică... Cercetează trupul și se conving că "moarta" este încă în viață! Sinistrul tablou al sfârșitului – odată și pentru totdeauna – e luat tacit de canalii! Un minut poate, și un foc de pistol țintit în pieptul victimei spinteca văzduhul în liniştea nopții:

– Nu moare mă! Nu moare!... Nu vrea să moară!...

În grabă, ucigașii se hotărăsc să ascundă corpul într'un sac și, așa, să fie transportată la Crematoriu, ca să se piardă orice urmă.

Iată-i trecând podul peste Sabar, pe drumul de întoarcere. La orizont, se deslușesc deja luminile oarbe dela marginea Bucureștiului. Ajunși în spatele Crematoriului, mașina se opri. Undeva mai pe dreapta, o ușă dosnică ce duce în incintă. Mecanicul de serviciu Ion Cerchez o deschise:

– Actele de...

– Care acte? – îi tăie repezit întrebarea unul din agenți. N'are nevoie dă ele un' să duce... Cară-te...

– Da, dar ştiţi, corpul trebuie înregistrat...

– S'a făcut de delegații Prefecturii: Siguranța Statului. Ştim noi ce trebuie... Cară-te de-aici...

Pus în fața autorităților "statului", mecanicul deschise larg ușa și se dă într'o parte, lăsându-i să intre – vrând-nevrând – pe cei doi asasini: Pavel Patriciu, Comisarul Prefecturii de Poliție din București și agentul Iuliu Horvath.

Sacul atârna greu... Roșit de sângele pierdut al victimei, l-au apucat cu grije de colțuri, să nu se murdărească, și au intrat în Crematoriu, cotind la stânga, pe culoarul palid luminat.

– Stai așa!... Las-o jos că m'am pătat. Să schimb mâna...

Sacul fu trântit pe podeaua de beton, ca o povară apăsătoare și, în cădere, gura legată i se deschise. Capul Nicoletei se revărsă înafară, la viață parcă. Horcăia în sânge încercând să respire și ochii priveau straniu la cele trei personagii, înmărmurite la vederea ei încă în viață... Era aproape de ora 23...

Puțin mai apoi, în cuptorul cu nr. 1, rezervat permanent victimelor legionare, focul o cuprinse, în gemete apocaliptice de durere. Refuza, refuza să moară, parcă în ciuda călăilor...

Dintr'odată, nu se mai auzi nimic. Se făcu liniște, o liniște mormântală și apăsătoare... Pe obrazul mecanicului de la Crematoriu, Ion Cerchez, se prelinse pe nesimțite o lacrimă și încercă iute să și-o ascundă cu mâna.

– A murit!... Ai văzut?!... Ți-am spus eu...

Din coşul cuptorului cu nr. 1, fumul albăstrui se răspândește ca o perdea subțire deasupra orașului cufundat în noapte, vestind mișelia cea mare... O viață de cruciată se stinsese în flăcări, pe rug... Din cer, stropi de ploaie încep să se reverse deasupra pământului ca la o comandă și trăznetele lui Dumnezeu încep să biciuie văzduhul cu fulgerări mânioase; dar focul iudelor, ascuns, pâlpâie neatins corpul martirei...

Sfatul mișelnic, uneltit și hotărît de putere împotriva tineretului creştin legionar, osândea hoțește la moarte. Rodul de aur al Țării, pășea pe drumul spinos al calvarului și mântuirii Neamului...

× × ×

Cap. IV

Scene înfiorătoare împotriva legionarilor au loc pretutindeni în tară, pregătindu-se parcă marele măcel de mai târziu.

Pe Victor Dragomirescu îl cunoscuse prin intermediul scriitorului Ion Ciocârlan [17)], aflat si el la Sediul Miscarii Legionare din strada Gutenberg nr. 3, în acea zi de sfâsietoare tristete si tragedie, când vestea mortii eroice la Majadahonda în apărarea crucii a lui Ion Mota si Vasile Marin, se răspândise ca fulgerul de la un capăt la altul al tării. Tristetea se vedea împietrită pe fetele tuturor celor de fată.

Era in Ianuarie 1937, o zi friguroasa si întunecată, parcă lăsată asa de la Dumnezeu, ca o perdea funebră în memoria mortii lor salvatoare a Crucii.

Cineva se apropiase de scriitor, explicandu-i tragedia survenita. Era pictorul Al. Bassarab...[18)] Privea cu durere la pământ, ostenit si consternat:

"-Din lut ne tragem... în lut ne prefacem..." păreau a spune privirile lui meditative.

---

[17] -Ion Ciocârlan (1874-1942).

[18] -Alexandru Bassarab (n. 11 August 1907 - d. 8 Iulie 1941). Comandant Legionar; Şeful Organizației Doamnelor Legionare; Şef al Familiel Legionare *Ideea Românească* și fost deputat de Ialomița în anul 1937 pe listele partidului "TOTUL PENTRU ȚARĂ".

-Dumnezeu prin harul Lui i-a chemat la El ca pe doi Arhangheli... Pe noi, cei saraci cu duhul, bieti muritori de rând, ne-a lasat sa-I rodim faptele mai departe pe pământ! - a început pictorul Bassarab. Candva o vom apuca si noi într'acolo, spre ostile ceresti, atunci cand ne vom fi îndeplinit poruncile Lui pe pământ, când lumea toata va porni pe urmele lui Isus, mărindu-L... Capitanul ne-a spus odată: "Va veni o vreme cand toate neamurile pamantului vor invia, cu toti mortii si cu toti regii si imparatii lor, avand fiecare neam locul sau inaintea tronului lui Dumnezeu. Acest moment final, invierea din morti, este telul cel mai inalt si cel mai sublim catre care se poate înălta un neam!"

Mota si Marian au înviat din morti!... Ei sunt acum în fata lui Dumnezeu. Curând, Neamul va învia si el...

Pe măsură ce explica, figura pictorului Bassarab se însenina, angelică, parcă la gândul revederii, acolo Sus, cu cei care abia plecaseră, slujindu-l pe Christ...

Dintr'un grup numeros care se afla într'o parte a curtii sediului, doi legionari s'au desprins apropiindu-se:

-Dati-mi voie să vi-i prezint! -le-a spus pictorul Bassarab, făcând un pas în înaintarea celor doi: Dl. Comandant Victor Dragomirescu şi pictorul Geo Zlătescu, a continuat el arătând spre însotitorul lui Dragomirescu.

-Incântati de cunostintă camarazi. Sunt scriitorul Ion Ciocârlan... Acesta este Radu, un camarad tânăr, de încredere şi nădejde -a continuat el, prezentându-l celor doi. Au salutat toti deodată, drept, ca la o comandă instinctivă, nerostita, venita din adânc, semn de legământ în aceleaşi crezuri...

Acest moment îi ramasese de-atunci adanc întipărit în minte...

"-Natul nostru e sfant... Dumnezeu ne vrea asa. Cei ce stau în calea Lui, nu sunt ai natului ăstuia. Drumul nostru de biruinta place lui Dumnezeu. Jertfele noastre sunt sfinte. Va veni o vreme cand mortii nostri îsi vor afla locul de onoare în inimile tuturor oamenilor care compun Neamul ăsta... Suntem ai lui... Pe el îl aparam si pe Dumnezeu!...", - îi spusese Victor Dragomirescu atunci la despărtire, făcându-i loc prin multimea cămăsilor verzi care de-acum umpluseră în întregime sediul, curtea si strada, ca o mare de fiinte cernite de durere.

"-Jertfa noastra senină reprezintă sudura cu Neamul spre biruinta eternă, căci ne jertfim pe altarul lui sacru în rândul ostirilor etern invincibile. Hai să placem lui Dumnezeu! Aceasta este epopeea noastră!..."

Ajunsi pe cheiul Dâmbovitei, în spatele Arhivelor Statului, îi strânsese mana cu putere, bărbăteste, salutându-l:

"-Traiasca Legiunea si Capitanul! Cu bine..."

Rămăsese pironit, cu mâna în salut drept, privind cum Victor Dragomirescu se depărta înapoi, în directia multimii verzi care începuse sa se reverse si să cuprindă străzile adiacente sediului.

Pictorul Bassarab se jertfise pe frontul de Est, luptând în apararea crestinismului. Dumnezeu l-a chemat si pe el sus. Indeplinise poruncile ceresti, asa cum îi amintise în acea zi de Ianuarie, când a avut harul să-l cunoască.

Câtiva ani mai apoi, în sângeroasa zi de 22 Septembrie '39 plecase într'acolo şi C-tul V. Dragomirescu. Groaznicul lui sfârsit îl aflase dela fratele de cruce Nicorea care se găsea împreună cu el în clipa ridicării de la spitalul închisorii Văcăresti.
Torturile prin care trecuse fratele de crece Nicorea la sediel Sigurantei, îl puseseră între viată si moarte:

"-Spune banditule... Recunoaste că esti un terorist... Cu cine trebuia sa te întâlnesti la statuia Rosetti? Spune si trăiesti!... Noi asa procedăm cu voi... Scăpăm țara si instaurăm linistea. Unul singur nu va mai fi liber. Asta s'o stii: dezvaluiesti numele si scapi cu viată. Ai venit cu planuri teroriste? Vreti sa distrugeti noua Constitutie a Majestatii

Sale?..." - sunau întrebarile amenintatoare ale anchetatorilor, însotite de lovituri puternice ... "constitutionale"...

Săptămâni la rând a durat tratamentul. Intrebări la care zbirii asteptau un răspuns, răspuns care nu venea de pe buzele muribundului, provocând lovituri întetite, tot mai periculoase:

"-Cati legionari sunt la Paris? Cc atentate planuiesc? Paris..., studii de drept international... Pe cine duceti voi cu fofârlica, mă?! Raspunde: cine conduce garnizoana de-acolo? Emil Cioran? Faust Bradescu? Studiati atentate la viata primului ministru? Cine, mă? Răspunde...

Negatiile aduceau cu ele noi si puternice lovituri aplicate. Isi pierduse cunostinta... Auzea ca prin vis discutia celor trei:

-Ăsta mai are putin si moare! Ce facem cu el? Il ducem?!

-Domnilor! Eu nu vreau să ajung la ce s'a 'ntâmplat acum trei săptămâni... Să moară în alta parte, nu aici... Fă-i foi si du-l la închisoarea Vacaresti. Dacă trăieste ...trăieste si mai vedem ce-o fi după aia..."

Se trezise a doua zi întro celula mai mare a închisorii -cândva mânăstire- Văcăresti. Domnul Nicolae Mavrocordat, ctitorul acesteia la 1722, avusese grije atunci nu numai sa ofere calugarilor ortodocsi celule mari pentru meditatie si ruga, asezate toate in jurul zidului gros de caramida, dar el pusese sa se ridice si o mare biserica cu coloane brodate si chipuri sfinte pe pereti, o capela mica, gradini frumoase de trandafiri orientali, alaturi de un palat frumos, anume păstrat pentru el. La moarte, vrednicul Domn fusese îngropat într'un colt al bisericii ctitorite, sub lespezi grele cu inscriptii istorice...

Un vechi complex monastic din sud-estul european devenise în transformare, o închisoare!...

Acum, la turnurile mânăstirii fac de paza sentinelele, usile sunt de fier, iar ceea ce candva fusese palatul Domnului, transformat si el drept "directie a inchisorii". In schimbarea brutală, deloc ortodoxă, camerele de rugăciune, de ispăsire si de contemplare pentru călugarii ortodocsi au devenit ateliere de lucru. Monumentul religios căpăta acum un alt sens...

A deschis ochii. La căpătâi, fetele îngrijorate ale câtorva camarazi, arestati si ei în alte împrejurari:

-S'a trezit fratilor!... S'a trezit!...

Auzise exclamatia celor de fată ca un chiot de bucurie că fratele si camaradul de lângă ei adus în miezul noptii si aruncat în celulă dădea semn că îsi revine la viată.

Nu fusese un somn. Era ametit. Corpul îi era tumefiat din pricina loviturilor. Bandajele umezi confectionate din vestmintele celor de fată de către Dr. Aurel Marin, îi acopereau trupul plin de răni...

Asa îl cunoscuse Nicorea pe poetul-Dr. Aurel Marin, stralucitul colaborator de la revista Gândirea si caruia îi datora viata salvata în acea noapte cand se gasea la un pas de moame, arestat si el în valul continuu, spre amutire, a Legiunii. Căpitanul: arestat la Predeal, la 17 Aprilie 1938; depus la Jllava, apoi la Doftana si Ramnicul Sarat; Ing. Gheorghe Clime, Prof. Ion Zelea Codreanu (tatăl Capitanului), Prof. Vasile Christescu, poetul Radu Gyr, Pr. Cristescu, Vasile Ionescu, C. Tell, Craja si multi altii arestati si internati in lagarul de la Manastirea Tismana; la Miercurea Ciuc sunt depusi: Dr. C. Georgescu, Prof. Nae Ionescu, Dr. Cincara, Al. Bidianu, Noveanu; alti conducatori legionari sunt si ei imediat închisi la Manastirea Dragomirna: Dr. Ilie Garneata, Av. Mile Lefter, Al. Ventonic, Simion Lefter, Spiridon Polianu, C. Diaconescu si multi altii. Cu fiecare zi, numarul lor crestea furtunos: Radu Mironovici, Ion Belgea, Printul Alexandru Cantacuzino, Mihail Polihroniade, Gheorghe Istrate, Nelu Manzatti, Dr. Vasilovschi, Tocu, Sima Simulescu, D-rul Serban Milcoveanu, Banica Dobre, Gheorhe Furdui, Petre Bolintineanu, Ing. Serafim Aurel, Prof. Dumitru Gazdaru, Ing. Eugen Ionica, Pr. N.-Georgecu Edinej, Niculae Totu, Radu Budisteanu, Traian Cotiga, Gh. Apostolescu, Dumitru Grozea, 1. Nicoam, Victor Silaghi si tot asa, nume de primă mărime în Miscarea Legionara. La 18 Iunie, evadau din trenul care îi transporta din lagarul Miercurea Ciucului la inchisoarea Jilava, Al. Cantacuzino si Prof. Vasile Christescu, ascunzandu-se la Râsnov si Brasov, apoi la Bucuresti. Doua luni mai apoi, la 25 August 1938, Victor Silaghi reusise sa evadeze si el din lagarul de la Miercurea Ciuc, ascunzadu-se în nordul Ardealului. Cu o zi înainte de asasinarea Capitanului, a Nicadorilor si Decemvirilor la 29-30 Noembrie 1938, avocatul Nicolae Făgădaru era si el arestat. Patru zile mai apoi, la 3 Decembrie, împreună cu Bica Ananie si Petre Andrei, este împuscat. La 25 Ianuarie 1939, Lt. Ing. Dr. chimist Nicolae Dumitrescu, dupa torturi inimaginabile, era asasinat prin strangulare de agentii politiei în beciul Prefecturii de Politie din Bucuresti. Dupa numai o zi, pe scarile locuintei din str. Cpt. av. Teodor Iliescu, Nr. 15 - ultim refugiu-, Prof. univ. Vasile Christescu era si el asasinat de agentii politiei. La 5 Februarie sosea vestea uciderii Luciei Grecu. Trei zile mai apoi, Vucu Martin, Dragos Popovici, Nadoleanu, Enache, Dr. Iovu Ion, Vucu, erau asasinați si arsi la crematoriu. C-tul legionar Victor Dragomirescu, încercând la 11 Februarie sa se refugieze in Polonia, se

prabusise cu avionul pe aerodromul Baneasa de lângă Bucuresti, din cauza unei defectiuni tehnice de motor. Atât el cât si pilotul, legionarul Andrei Costin, sunt raniti grav. Transportati la spitalul mlitar "Regina Elisabeta", sunt identificati si arestati. Drumul mortii îsi facea loc cu sarguinta pe toata intinderea tarii, cu fiecare zi...

Toate acestea - îi mai spusese fratele de cruce Nicorea -, le aflase dela Victor Dragomirescu, aflat în spitalul închisorii Vacaresti, unde cateva zile dupa aruncarea lui in celula, printr'un gest crestinesc al unui ofiter jandarm, fusese si el internat în urma apelurilor insistente ale Dr.-ului Aurel Marin. Numele i-l rostea cu recunostinta ca pe acela al unui sfânt căruia i se închina cu plecăciune. In privegherea si compania Dr.-ului A. Marin, aflase despre viata si lupta acestuia, despre atmosfera profund ortodoxă în care gruparea legionară de la revista «Gândirea» unde colabora, trăia si se manifesta, despre prieteniile si deceptiile în calcavura timpului trecut.

Prieteniile cu cei ce se aflau si ei in parte aruncati prin închisorile si lagărele tării, sau liberi, afară, scriind cu teamă -asteptând în atmosfera iminenta arestarii-, i le înfatisase în soapta la căpătâi, cu vocea moale si duioasa pe care, în cerc, în liniste, toti conlocatarii celulei se asezau s'o asculte si sa invete, respectand-o. Recita din poeziile lui Ion Barbu, Vasile Voiculescu, Radu Gyr, G. A. Petre, Donar Munteanu, Radu Brates, Gh. Tules, Aurel Sânger, Aron Cotrus, Mircea Streinul, Valeriu Cârdu, "câte nume, atâtea suflete legionare" -le spunea el...

Jertfele camarazilor săi le cântase în elegii, simplu prinos de recunostintă. "Vântul asasinatelor" - cum se exprima el -, îl dezvăluise într'o poezie pe care o publicase la revistă. O intitulase *"Trece vântul orb peste lume "*.

"Trece vântul orb peste lume,
Pe la porti întârzie abia
Până cade, fără nume,
Câte un om, câte o stea.

Hohotul lui cheamă si geme
Rostogolind orele, greu,
In nesătioasa vreme
Care ne-apasă, pe umeri, mereu.

Toate florile cele mai rare,
Nestiut, le rupe anume.

Auzi prelunga lui aiurare?
Trece vântul orb peste lume... "

Florile rare, fragede - le spusese el -, erau ei, cei care tineretea nu puteau s'o mai poarte, îngropati de urgia vântului politic orb, ei cei mai buni copilandri ai Neamului, flori rare rupte din trupul lui...

Vibra si acum în el *"Sonetul"* lui Donar Munteanu pe care i-l recitase la despărtire, îndemn de crez sfânt pe care trebuia să-l urmeze:

"Muncim din greu din zori si până'n seară
Să semănăm a Binelui Lumină,
Pe dealuri sterpe, sau peste-o rovină...
Si-a doua zi din zori începem iară...

Si fără s'ai decât această vină,
Rânjeste Hidra, Răutatea sbiară;
Dar Răutatea, cât ar fi de fiară,
Nu smulge Binele din rădăcină... "

Poetul Aurel Marin, cel care prin insistentele si îngrijirile lui salvase viata lui Nicorea, îsi găsea mai apoi si el sfârsitul în Iulie 1944 în Crimeea, în luptă cu hoardele bolsevice, apărând tara de invazia iminentă care se succeda cu repeziciune.

In cadrul Regimentului de Infanterie 20 de pe linia întâia a frontului, cu gradul de Căpitan, ca sef al unei brigazi de operatii imediate, Aurel Marin îsi jertfise viata, luptând eroic până la ultimele sale clipe, intrând si el în panteonul nemuritor al eroilor Neamului, lângă atâtia arhangheli legionari pentru care Tara stă de veghe si-i cinsteste la loc de frunte...

*

Jertfa celor doi eroi legionari Mota si Marin, simbolică pentru toate jertfele nenumarate si anonime care au răsădit în câmpul luptei legionare -primii doi români căzuti pe câmpul de luptă împotriva comunismului-, cuprindea dupa Radu tot sensul chtonic transcedental al Neamului Românesc care a stiut în profunzimile mintii lui că supravietuirea sa în viitor se va face numai prin sânge si jertfe. Iesirea spirituală a celor doi eroi în lupta împotriva comunismului reprezenta simtământul aprioric fundamental de apărare a Neamului prin indivizii

săi. Confirmarea acestei transcendente nu întârziase să apară. Odată cu declansarea "oficiala" a Razboiului Sfânt, sensul total al luptei si jertfei eroilor legionari a căpătat caracter national: Neamul întreg se avântă în lupta împotriva comunismului, împotriva destrăbălării rosii, profanatorilor religiei si japcarilor materialisti cu stea în frunte, împotriva amenintării crescânde cu subjugarea totală, periculoasă existentei sale.

Toate principide proclamate in pseudoevanghelia lui Marx constituiau un obiectiv jenant de atins pentru poporul român; el a fost dintotdeauna - prin caracterul său autentic si autohtonismul religios antimaterialist - anticomunist... Pentru Mişcarea Legionară care purcede din rădăcinile adânci ale trăirii romanesti, cum si întreg norodul romanesc - drept monolit national-legionar -, dimensiunea eroică a fost esentială. Tot parcursul de istorie al Neamului reliefează eroismul strămosilor, înaintasilor nostri. Tocmai această dimensiune eroică a pecetluit existenta lui milenară, ca o catapeteasmă bine ancorată în peisajul valorii românesti. Si, luată în întregul ei, dimensiunea crestină: acel crestinism adânc, permanent, ca un punct de plecare si de sosire al revolutiei national-legionare, pecetie românească păstrată din mosi-strămosi, de-a lungul atâtor veacuri...

> "Când vremurile cer, - scria în 1937 Constantin Goga - [19)] legionarul stie să se rupă din funiile terestre, pentru a se înălta pe aripi de fier, spre sfintenie, spre adevărata viată, spre nemurire. In timpuri de pace, legionarul e un urias cu picioarele înfipte până la genunchi în realitătile neamului, cu mâinile prinse puternic de grinzile cerului, care de pe umerii lui nu va mai cade, cu sufletul aruncat curcubeu peste trecutul vifornic si cu gândul svârlit obuz în pieptul viitorului, pentru a deschide drum larg natiei, prin negura timpurilor... "

Poetul, scriitorul si doctrinarul legionar Constantin Goga, prin însăsi jertfa sa sublimă pe care o dădea trei ani mai apoi, în 1940, pe altarul sfânt al Neamului si Legiunii -asa cum singur o spunea în rândurile de mai sus-, a stiut să se *"rupă din funiile terestre pentru a se înălta spre*

---

[19] -Constantin Goga - *O mare şcoală românească.* In revista *LUMEA NOUĂ* (Director: Mihail Manoilescu), Anul VI, Oct.-Noembrie 1937, Nr. 1011, pag. 354-355.

sfintenie si nemurire". "Legionarul urias" din el a rămas o permanentă vie, ca si *"gândul svârlit obuz în pieptul viitorului "...*

Pentru cine întelege, revolutia legionară comportă o distinctie supremă: ea este o revolutie permanentă, iar idealurile spre care tinde sunt în OM si, mai ales, cu valoare eternă.

Christian Petrescu, ideolog si doctrinar făcând parte din tânăra generatie a elitei legionare, definea în 1937 [20] Revolutia Legionară si conturarea în sistem a gândirii legionare drept un *"sistem edificabil pe trei piloni de bază":*

a) **principiul solidaritătii**, ca **lege** supremă, de ordin moral si de ordin practic, a omului.

b) **principiul spiritual**, ca **criteriu** omnivalent al actiunilor si bunurilor lui.

c) principiul **progresului în suflete**, mai întâi, ca **metodă** optima de a obtine progresul vietii sociale.

Din aceste trei principii basilare **se ramifică** organic toate celelalte care alcătuiesc sistemul.

... Revolutia românească legionară reprezintă, deci - o orientare idealistă **definitivă**;

- **o revărsare** tumultoasă de **suflete**, deci
- un **mare salt înainte**,
- hotărîrea de **a-l continua**, hotărîre care izvorăste din **credinta** în idealurile legionare.

Credinta legionara este cuirasa de nepătruns a miscării si arma cea mai sigură a biruintii. S'a zis cu multă dreptate în veacul trecut: un om cu o credintă este un om cu o putere socială egală cu nouăzeci si nouă de oameni care n'au decât interese.

Iată de ce **revolutia legionară va birui!**

Curând!

... Miezul revolutiei legionare îl formează principii care trebuie să servească de îndreptar totdeauna omului..."

× × ×

[20] -Christian Petrescu - *A treia revolutie latină: Revolufia legionară*. In revista *LUMEA NOUĂ*, Anul VI, Decembrie 1937, Nr. 12, pag. 390-391.

ULTIMELE CLIPE DE VIAȚĂ ALE COMANDANTULUI LEGÍONAR VICTOR DRAGOMIRESCU

- Era aproape de 6 dimineata, în ziua de 22 Septembrie 1939 - începuse să-i povestească Nicorea - si ne găseam, atât eu cât si Dl. C-dant Victor Dragomirescu, în coltul salonului, acolo unde dânsul îsi avea patul. Ceva presimtitor în rău plana si ne apăsa, fără a sti ce anume. Inca din zori, pe la patru si jumătate, gardianul care făcea de strajă pe sală în fata usii si care noaptea avea grije să ne tină închisi urmărindu-ne când si când prin gemuletul usii, se postase ferm la geam cu arma la picior, urmărind ceea ce se petrecea în salon cu mare atentie. Ii observasem grija riguroasă si ne întrebam mirati de susceptibilitatea lui, căci îl stiam blând si întelegător în raport cu ceilalti. De evadat, desigur că nu era vorba, cei din salon fiind mult prea slăbiti si bolnavi ca să se încumete la asa ceva. Apoi, chiar de se puteau strecura afară, ajungeau tot în curtea închisorii, în tarc, deci motiv de îngrijorare pentru asa ceva nu era.

Incepusem să mă întremez... Ne făcusem mătăniile dis de dimineată, atât eu cât si Dl. C-dant, în fata icoanei din salon... Cu mijlocul întepenit încă dela accident[5)], se putea misca greu, în dureri, si îl ajutam atât cât îmi erau puterile. Cu toată suferinta pe care o îndura, prima sa grije dimineata era să-si facă rugăciunea. Se ruga în genunchi, cu mâinile împreunate la tâmplă, în liniste, suportând cu stoicism durerea pe care o avea în corp, iar când termina, închinându-se larg, scotea un oftat usor, rostind: "-Ajută-i Doamne pe robii Tăi!". Era un moment profund si solemn, ochii îi străluceau mistic a îndurare si plecăciune în fata vointei Celui de Sus, după care, păsind încet, se întorcea la patul pe care nu-l părăsea ziua întreagă...

Soarele răsărise de-acum. Intâi rosiatic, mare, se ridicase apoi încet pe bolta albastră transformându-se în pulberi de foc cu razele-i ca niste săgeti arzătoare aruncate deasupra pământului.

Priveam la acest spectacol maiestuos, singurul de care ne bucuram în acel univers concentrationar, minunându-ne de transformarea care se producea în ritm lent pe bolta cerului, ca o minune a Sf. Arhanghel Mihail. Povesteam tocmai de faptele Apostolilor, regăsindu-ne pe tărâm religios după rugăciunea din zori, când, deodată, dinspre clădirea corpului de gardă a închisorii, însotiti de Comandantul corpului, zărim trei civili care păseau în grabă pe aleia către intrarea spitalului. O luaseră putin în fata însotitorului, si graba cu care se îndreptau cum si privirile atintite rapid asupra salonului unde ne găseam, prevesteau că ceva avea să se întâmple.
Chiar înainte de a ne dumiri despre ceea ce se petrece, usa salonului s'a deschis cu putere, iar vocea răstită a unuia din civili adresată gardianului de serviciu, a spart tăcerea care domnea:

-Care e? Arată-mi-l...

-Acolo, în fund, la fereastră... -indică el cu mâna întinsă spre patul în care se găsea Dl. C-dant Dragomirescu.

Păsind în salon, în spatiul dintre paturi rezervat pentru trafic, civilul deveni amenitător:

-Aha, deci tu esti!?...

Dl. Comandant, în confuzie, îl privea pe intrusul din salon, fără a întelege dacă trebuia să răspundă la întrebare sau nu; totusi îi răspunse:

-Eu sunt... De fapt, pe cine căutati dumneavoastră?

-Lasă catza, vii cu noi... Vii cu noi chiar acum...

Din tocul usii, de unde priveau, ceilalti doi civili pătrund si ei în salon, îndreptându-se spre patul D-lui Comandant:

-Dumneata vii cu noi... asa cum te găsesti. N'ai nevoie de îmbrăcăminte...

-Bine, dar nu mă pot misca... Sunt imobilizat...

Vocea autoritară a primului agent nu mai lăsa nici o îndoială că ordinul trebuia îndeplinit:

-Sus cu el, pân'la masină. E-aici la colt... Nu se'ntâmplă nimic...

Insfăcat de cei doi agenti este ridicat brusc din pat. Privirile ni s'au întâlnit pentru o secundă, suficient ca să înteleg că îl vedeam pentru ultima oară. O licărire care părea că spune:

"-A sosit sfârsitul! Nu te teme! Acesta este Muntele Suferintei noastre..."
A gemut scurt la ridicare, încercând să-si înnece durerea din corp. Luat pe sus, l-au târît afară din salon, fără a opune nici o rezistentă.

Schinguirile de care a avut parte si accidentul de care suferise îl slăbiseră peste măsură.

Usa s'a închis cu repeziciune, într'un zgomot rece, metalic, iar cheia învârtită în broască ne-a ferecat la loc în salonul cu gratii la geamuri.

M'am postat imediat la fereastră, cu ochii la cărarea ce ducea către corpul de gardă de unde veniseră indivizii. Totul se petrecuse cu iuteală si parcă nu-mi venea să cred că cele întâmplate erau adevărate.

După putin timp, ducându-si prada, au apărut vederii si cei trei agenti, îndreptându-se către cladirea corpului. Dl. Comandant s'a întors cu ochii spre fereastra unde stia că mă găsesc. A fost pentru ultima oară când l-am văzut în viată. Scena aceasta n'o voi putea uita toată viata...

Am rămas asa toată ziua, si multe altele mai apoi, cu ochii la cărarea aceea, pe unde-l asteptam să se întoarcă în fiecare clipă. N'a mai venit Dl. Comandant... N'a mai venit...

Mai apoi - continuă Nicorea-, am aflat despre ceea ce s'a întamplat în chiar aceiasi zi când fusese luat si Dl. C-dant Victor Dragomirescu pe întreg cuprinsul țării: uciderea camarazilor nostri în lagăre si închisori, la colturile străzilor, si expunerea lor de zile întregi la locul executiei.

Despre modul în care a fost ucis Dl. C-dant Victor Dragomirescu - în chiar aceiasi zi a ridicării lui -, am aflat un an mai târziu din declaratiile la interogatoriu ale soferului masinii care l-a dus pe drumul mortii:

"-Imediat după părăsirea incintei închisorii Văcăresti -a declarat acesta-, am cotit masina la dreapta, în jos, pe Calea Văcăresti, către Abator. Nu-i cunosteam pe cei doi agenti pe care-i transportam, cum nu-i cunosc nici astăzi. Atât stiu, că fiind de serviciu în noaptea si dimineata zilei de 22 Septembrie, Dl. Prefect m'a chemat să mă prezint la cabinetul său pentru instructiuni imediate. Am asteptat în anticameră mai bine de o jumătate de oră. Nicicând nu fusese atâta larmă si agitatie în clădire. Stiam că se întâmpla ceva nefiresc după felul cum vedeam că se organizează echipele de agenti, mult prea numeroase. Erau toti agitati si nervosi. Vorbeau în soaptă mai mult, plimbându-se în sus si'n jos pe culoarul central, asteptând să le sosească ordinele.

Pe multi nu-i cunosteam. Stiam că nu lucrau la Prefectură si cred că erau toti acolo cu acelasi scop, adusi din orasele de provincie: echipe masive de împresurare si arestare. Cum stiam că Armand Călinescu fusese împuscat cu o zi înainte, bănuielile mele erau că se va porni la arestarea în bloc a elementelor legionare. Dl. Prefect m'a primit în cabinetul său, făcându-mi semn să mă asez pe scaunul din fata biroului.

-Domnule Nicolescu - mi-a spus el - dumneata stii ce s'a întâmplat ieri după amiază cu Dl. Prim-Ministru Călinescu la Podul Elefterie... Iti dai seama pentru ce am adus cu urgentă toti oamenii acestia în clădire. Avem ordin de sus să procedăm la arestarea tuturor capetelor legionare...

Dumneata esti mai vechi angajat aici si întelegi cele ce se întâmplă în jur... Vreau să-ti atrag atentia că cele ce-ti spun sunt de strictă confidentă si nu trebuiesc discutate ori divulgate nimănui.

Dumneata esti însărcinat într'o misiune de arestare si vei sta la dispozitia însotitorilor dumitale care, ambii, sunt ofiteri superiori în grad

pe care i-am ales în mod special pentru această treabă. As vrea să ti-i prezint pe cei doi oameni care te vor însoti. Sunt pe hol si asteaptă... Misiunea va fi a lor...

S'a ridicat dela birou, si-a aprins o tigare Camel si a deschis usa invitându-i pe cei doi înăuntru:

-Domnul Barbu [21)] - să zicem asa -, mi-a făcut el semn cu ochiul arătând spre unul din agenti ceva mai inalt, si Dl. Stoicu... Dânsul va fi soferul Dvs., Dl... Popovici.

M'am prezentat si eu cu numele dat de Dl. Prefect si, audienta pentru mine fiind încheiată, am coborît pe scări în curtea interioară care se umpluse de-acum cu masini în asteptarea ordinelor. Curând, au venit si cei doi...

Imbarcati în masină, cel ce-mi fusese prezentat cu numele de "Barbu" mi-a indicat că vom merge la Inchisoarea Văcăresti de unde trebuia să ridicam un legionar. Am ajuns la Văcăresti pe la orele sase si jumătate dimineata. Am pătruns în incintă si am parcat masina în fata corpului de gardă al închisorii, iar "Barbu", purtând un mic dosar sub brat, s'a dat jos...

Era asteptat căci, din incinta clădirii i-a venit imediat în întâmpinare un domn în civil. Au discutat circa un minut, apoi "Barbu" ne-a făcut semn să ne dăm jos si să-l urmăm.

Ne-am îndreptat pe o cărăruie spre clădirea spitalului, flancati de privirile sentinelelor înarmate ce patrulau pe lângă zidurile împrejmuitoare ale închisorii. Am intrat pe un culoar si după zece-cincisprezece metri ne-am oprit în fata unei usi păzite care ducea într'un salon. Ni s'a deschis imediat si "Barbu" a păsit înăuntru. A identificat persoana ce trebuia s'o ridicăm, iar noi am primit ordin să o transportăm la masină. Abia acum am aflat că numele celui pe care noi l-am ridicat era Victor Dragomirescu, unul din sefii Dvs. Era slab si nu prea ne-am chinuit să-l transportăm...

---

[21] - După declansarea prigoanei antilegionare din anul 1938, Victor Dragomirescu a încercat să se refugieze în Polonia, cu ajutorul unui avion. Datorită unei defectiuni tehnice a motorului, avionul s'a prăbusit, iar Victor Dragomirescu împreună cu pilotul legionar au suferit grave leziuni interne si au fost capturati imediat după prăbusire, fiind torturati zile întregi de agentii politiei, fără a li se acorda nici o asistentă medicală...

L-am dus la masină mai mult pe sus, eu si cu "Stoicu"... "Barbu" ne-a deschis usa si l-am împins la mijloc pe bancheta din spate. Răsufla din greu...

-Domnilor, unde mă duceti? Ce vreti să faceti cu mine? Spuneti-mi, vă rog... Mijlocul mi-e rupt, nu pot sta asa, în sezut...

-Taci si nu te mai văicări, bestie ce esti! -s'a răstit la el "Barbu". Stim noi unde te ducem...

Eu m'am urcat la volanul masinii:

-Gata, dă-i drumul! -mi-a comandat "Barbu" după ce s'a asezat în stânga omului Dvs., avându-l pe "Stoicu" în partea cealaltă. M'a surprins căci la venire "Barbu" ocupase locul din fată, iar acum, cu toată imobilitatea persoanei ridicate, preferase să se aseze în spate.

Ni s'a deschis poarta închisorii si am apucat în jos, pe Calea Văcăresti. Ajunsi pe cheiul Dâmbovitei, "Barbu" mi-a facut semn să cotesc la stânga:

-Să opresti la Oitelor! -a mai adăugat el.

Incepuse să fie nervos si privea cu agitatie pe fereastră, în jur...

Am ajuns la strada pe care mi-a indicat-o:

-Intră si trage pe dreapta, sub pomii ăia din fată! -mi-a ordonat el. M'am executat si am oprit motorul masinii. Nu era nici tipenie de om jur:

-Ia spune -a început "Barbu" interogatoriul-, ce contacte ai mentinut în ultimul timp cu teroristii de-afară?

-Care teroristi domnule, că nu înteleg?!

-Care teroristi, ai!? Teroristii care l-au pus în groapă pe Dl. Călinescu... Sau te prefaci că nu stii!...

-Nu stiu si vă spun adevărul..., iar dacă a murit, si-a spălat păcatele... El

a poruncit si moartea Căpitanului, Decemvirilor si Nicadorilor, si tot dela el s'au tras si asasinatele care-au urmat. Toti băietii nostri ucisi ca'n codru...

Brusc, cu fata congestionată, "Barbu" l-a lovit peste gură cu putere:

-Tu nu-mi tii mie prelegeri, banditule...

Am vrut să intervin... Momentul era penibil. Un muribund căruia i se grăbea sfârsitul în mod violent, asa după cum nu mă asteptam:

-Tu să-ti vezi de volanul pe care-l ai în mână -m'a atentionat "Barbu"-, dacă vrei să nu-ti pierzi slujba. Cu banditi ca ăsta, am mai avut eu de-a face... Imi ciripeste el mie la ureche, totul... Obiectivul dumitale e strada. Priveste si cercetează...

M'am întors si am privit înainte. Am uitat să vă spun că până atunci eu făceam parte din brigada "Moravuri". Am cărat multi proxeneti, femei usoare si altele de-astea, la arest, dar niciodată n'au fost loviti în masina mea... Acum, cu brusca însărcinare de moment să transport politicii Dvs., totul era schimbat cu 360° fată de ceea ce făceam înainte...

Am tăcut si am privit înainte, trăgând cu coada ochiului în oglinda retrovizoare. Interogatoriul violent continua. "Stoicu" sărise si el asupra nenorocitului... Il lovise scurt, în ficat, si îl tinea strâns cu o mână de ceafă, apăsându-l în jos. Gemea omul, dar "Barbu" -n'am sa-i uit privirea dementă cât voi mai trăi-, îi trase un pumn în fată, repetând întrebarea:

-Ce contacte ai mentinut, mă? Vorbeste...

-Am fost închis, imobilizat la pat... N'am avut nici un fel de contacte... Acum...

-Asa... Vorbeste tare să te-aud! - a zbierat "Barbu" la el. Ciripeste...

-...acum, că mă credeti ori nu, acesta este adevarul, puteti cerceta... Terminati cu mascarada asta, nu ăsta vă este scopul... Omorîti-mă!... Dumnezeu mă va primi la El... Stiu că asta vreti să faceti. Nu chinuiti oamenii pentru vini imaginare!... Aveti experientă. Nu sunt eu primul...

"Barbu" a rămas ca paralizat. Nu se astepta la un asa răspuns. Isi reveni, lovindu-l cu sete încăodată:

-Până te omorîm, te perpelim putin în focul Iadului, dacă esti asa de sigur că o s'ajungi în Rai la Dumnezeu. Să vezi cum e si în Iad...

Omul scânci la lovitură si se făcu si mai mic între cei doi. Pe fată îi curgea o suvită de sânge care se îngrosa tot mai mult, făcându-l livid.

In susul străzii, la intersectie cu Radu Vodă, apăruse silueta unui preot în sutană, în drumul lui către Biserica Radu Vodă de pe deal; spre Seminar, Dumnezeu stie...

-Gata, am terminat cu tine... Nu-ti mai facem nimic. Te ducem înapoi. Te-a salvat popa din Iad... Ha-ha... Dă-i batista să se steargă că ne umple si pă noi dă sânge... Ha-ha, hi-hi... Te-a scăpat popa... -si a râs iară, fortat, ca de-o glumă bună...

Am pornit masina -la comanda lui "Barbu"- si, după un moment de gândire, mi-a indicat să ies pe Calea Serban Vodă, către Sos. Giurgiului...

-Il ducem la Jilava... E doar un transfer, o formalitate...

Am iesit pe strada Radu Vodă si am apucat pe Serban Vodă. Se vedeau de-acum oameni pe stradă.

Am trecut de Biserica Sfântul Spiridon. Era Vineri si oamenii, cu lumânări aprinse, intrau să se roage, pentru cei morti si pentru cei vii... Mi-a venit în gând că poate si pentru nenorocitul din spate, cineva se ruga undeva la o biserică.
L-am văzut când si-a făcut semnul crucii, îngânând:

-Vinerea Neagră... Fie voia Ta, Doamne!...

"Barbu" l-a privit mustrător, dar n'a zis nimic.

Traversasem de-acum B-dul Mărăsesti (fost Neatârnării), trecusem de liceul "George Cosbuc" si continuam -în sus- pe Calea Serban Vodă. Pe

stânga era groapa si terenul viran care o împrejmuieste [22], iar în dreapta noastră începuse să se deslusească verdeata din "Parcul Carol I", în partea Crematoriului. "Barbu" îsi aprinsese o tigare si privea tot mai agitat, cu ochii la soseaua din fată. "Stoicu" tăcea, nu spunea nimic... Avea numai o privire..., o privire întunecată si clipea nervos miscându-si maxilarele proeminente, când într'o parte, când în alta...

Nu mai scosese nimeni un cuvânt încă de pe când trecusem de Biserica Sf. Spiridon:

-Fă la stânga pe G-ral Cerchez..., asa..., acum mergi spre groapă, înainte... -mi-a ordonat "Barbu".

Am mers înainte ocolind mormanele de gunoi, prin bălării, circa 4-500 de metri. Nu se vedea nici țipenie de om..

-Opreste-aici! -mi-a strigat "Barbu".

Am oprit. S'a dat jos si după el, si "Stoicu". S'au dus asa în spatele masinii, la circa zece-cincisprezece metri distantă. Si-au aprins fiecare câte o tigare si s'au usurat, discutând nervos. N'am înteles ce-si spuneau... Fata suferindă a lui Dragomirescu, cu sângele închegat pe ea, căpătase o înfătisare jalnică. Imi era milă de săracul om:

-Nu vă mai ascundeti... Stiu că vreti să mă ucideti. Făceti-o cât mai degrabă si luati-mi chinul din corp... Impuscati-mă, dacă asa vă sunt ordinele. Terminati cu mine odată... Stiu ca să mor...

Usa din spate a masinii s'a deschis si "Stoicu" s'a asezat lângă muribund. Avea fata rosie. Era enervat... Se certase cu "Barbu". Nu se'ntelegeau. "Mortul" trebuia demult sa fie mort-mort. Curând, cu pasi repezi, hotărîti, a venit si "Barbu":

-Dă-i drumul... Gata! Mai ai un minut de viată si te curătăm dacă nu spui adevărul. Spune! -s'a răstit el la Dragomirescu.

Astepta o negare de la Dumitrescu, un cuvânt numai să se repeadă asupra lui, dar acesta rămăsese mut, cu privirile în jos, fără a spune nimic. "Barbu" s'a enervat si l-a lovit cu pumnul peste cap:

---

[22] - Comisarul Al. Davidescu

-Spune 'tu-ti pastili mă-tii dacă vrei să trăiesti...

"Stoicu" îl lovi si el peste fată cu putere si sângele îi năvăli iară din nări, abundent.

-N'auzi mă, spune!?

Apoi, "Barbu" l-a apucat cu mâinile de beregată, strângandu-l tot mai tare, cu putere... L-a împins pe spate cu fata în sus, pe gennunchii lui "Stoicu", apăsându-l cu toată forta, decis să-si îndeplinească ordinul primit, iar "Stoicu" i-a acoperit gura cu mâinile, luându-i toată răsuflarea. Fata lui Dragomirescu s'a făcut vinetie, ochii îi iesiseră parcă din orbite în lupta neputincioasă pentru aer, si după un timp, -nu pot să apreciez-slăbit din strânsoare, capul i s'a dat inert într'o parte...

-Gata!... Ai văzut că nu e greu! -a strigat "Barbu" la "Stoicu". Mare daravelă...

S'a lipit de fereastră trăgându-si răsuflarea după efortul făcut, scotându-si nervos o tigare si aprinzând-o lacom, cu mâinile tremurânde:

-La Crematoriu cu el...

-N'ai văzut, n'ai auzit nimic! -mi-a tipat "Barbu". Il ducem la Crematoriu. Totul este aranjat... Intinde-l la podea! - i s'a adresat el lui "Stoicu", întorcând mortul pe partea cealaltă...

Am ajuns la Crematoriu pe la opt si jumătate... Am intrat prin spate. L-am scos din masină asa cum era, cu fata în jos, si l-am băgat într'un sac de rafie cu care îl invelise "Stoicu" încă de pe groapă. Apoi, eu si cu "Stoicu" l-am transportat în interiorul clădirii...

L-am pus într'un cosciug din scânduri nerânduite, încropit în grabă peste noapte din ordinul Dlui. Prefect. Medici legisti care să consemneze decesul, n'au fost. Hârtiile de incinerare, am aflat mai apoi, s'au făcut după aceea.

Când i s'a bătut capacul cosciugului în cuie, mi s'a părut că aud un

scâncet venit dinăuntru. Am crezut că nu mai aud bine... M'am înfricosat... I-am spus lui "Barbu" si el, în zeflemea, mi-a răspuns tăios:

-Mortii de la groapă nu se'ntorc niciodată, nu stiai? Visezi...

Nu se mai auzea nimic. Se făcuse liniste... Să mi se fi părut? Am halucinatii! - mi-am zis. L-am urcat în gura cuptorului, gata să-l împingem înăuntru când, aud vocea neputincioasă a lui Dragomirescu:

-Măi oameni buni, mă ardeti de viu măi?!...

Era cât pe-aci să scap cosciugul din mâini. Am început instinctiv să tremur.

-E viu..., l-ati auzit?! E viu!... Hai să-l scoatem d'aici...

Mecanicul cuptoarelor, um om gras si măruntel, auzise si el. Se depărtase câtiva pasi înapoi si izbucni dând din cap:

-Eu aici nu mă bag domn-agent... Omu' ăsta e viu... L-am auzit si eu. Nu mă bag... Sunteti nebuni?!

-Impinge-l înăuntru! - s'a răstit "Barbu" la "Stoicu". Să terminăm odată...

-Ce faceti fratilor!? Doamne..., fratilor, măi oameni, mă auziti?

"Stoicu" a împins cosciugul cu putere înăuntru, iar "Barbu" a închis usa, punându-i siguranta cu mâinile tremurânde:

-Ati înebunit? Nu mai auziti bine! A murit de mult... Vi s'a părut!... - a căutat să ne mai convingă odată "Barbu".

"Stoicu" l-a privit în ochi, dând si el din cap, în semn de aprobare:

-A murit... Eu n'am auzit nimic!...

N'am putut să mai îndur -a continuat soferul declaratia sa- si am iesit afară... După un sfert de oră, au venit si cei doi si ne-am îndreptat către Prefectură unde trebuia să raportăm în persoană executarea ordinului.

Am raportat, iar la plecare, Dl. Prefect ne-a felicitat, întinzându-ne fiecăruia câte un plic. Era pretul pentru omorîrea lui Dragomirescu: 7 zile de concediu si 5.000 de lei de persoană... Nu m'am atins de ei nici până astăzi. Ii am în acelasi plic rosu care mi-a fost dat, la fundul cufărului de haine...

Nu-i stiu cum se numesc nici astazi cu numele adevărate... De atunci, nu i-am mai văzut niciodată... Doar de aveti ceva fotografii, atunci îi pot recunoaste dintr'un milion. Eu am pe constiintă viata unui om, si-mi astept pedeapsa, indiferent care este..."

Asa si-a încheiat declaratiile sale soferul masinii: Victor Dragomirescu a fost ars de viu, iar cenusa i-a fost aruncată pe locul viran dela Groapă, acolo unde călăii au crezut că i-au curmat viata, între bălării si gunoaie...

× × ×

Cap. V

Despărtindu-se de Mihu Crainic, Dragos apucă pe povârnis, în directia N-V. Străbătuse o bucată bună de drum. Era transpirat... Isi descheie încă un nasture de la cămasa care începuse să se umezească. Ce-a de-a doua misiune a lui cu echipele speciale în tară.

Apucase începutul ocupatiei rusesti, răstignirea tării pe altarul comunismului.

Când fusese parasutat întâia dată, în Decembrie '44, muscalii erau pretutindeni, ocupati cu pârjolirea tării. Odată implantati la putere, comunistii adusi de ei trebuiau învătati temeinic obiceiurile si practicile originale ale noului sistem, asa că, unde vedeai un rus însotit de o patrulă civilă a noilor *comisari politici,* stiai că era o echipă teroristă pornită la vânătoare de *chiaburi* si *reactionari burghezi*. La intrarea lor în sate, oamenii cătunelor căutau să fugă si să se ascundă din calea lor. Tăvălugul rosu se instaura cu forta pretutindeni. Orice încercare de răzvratire si sabotare a *procesului de productie,* era considerată trădare. Pentru anumite scopuri de represiune teroristă, se pretexta de multe ori existenta unui sabotaj acolo unde nu se semnala decât o rezistentă pasivă sau o absentă de prestatie. Lumea trebuia înfricosată...

Sovietizarea se instalase pretutindeni, si începuse în primul rând cu Armata.

Inainte de a se reîntoarce clandestin în Apus, în 1948, ca mesager al Miscării Nationale de Rezistentă din tară, obtinuse veşti despre noua reorganizare care se continua febril şi acum, în anul 1949.

Departamentul Forțelor Armate Române devenea o sucursală a Ministerului Fortelor Armate Sovietice care lua, totodată, si numele Departamentului *protector* sovietic. Unificarea instructiei si armamentului de care se vorbea, era de bună seamă o măsură de *rationalizare protectoare,* atât a armamentului cât si a munitiei aferente, asa că, dacă prin absurd, cu toate reciclările facute ar fi existat o răsmerită contra aliatului sovietic, ea sa fie repede si fără gălăgie înăbusită din fase. Acest lucru, desigur ca era imposibil, din moment ce

unitatile romanesti erau conduse numai de ofiteri sovietici sau cadre politice comuniste alogene, dublate peste noapte cu cetatenia romana. Si, inainte de toate, puteri discretionare nu avea decat ministrul fortelor armate romane, el insusi cetatean sovietic, impus la conducere cu forta de atasatul militar sovietic la Bucureşti, generalul Kalgonoff.

Un decret apărut în cursul anului 1948, desfiinta cu desăvârsire emblema armatei romane: toate uniformele ofiterilor, subofiterilor si trupelor fiind *uniformizate* cu cele sovietice, fara nimic distinctiv. Un singur amanunt scapase: epoletii generalilor reperisti, doar putin deosebiti de cei sovietici, pentru a nu se crea confuzie între cei ce aveau dreptul să dea ordine. Fostul Corp al subofiterilor si cel al maistrilor militari, căpătase si el de-acum o noua denumire: *Corpul sergentilor si cartnicilor*. In vocabularul Marinei sunt introdusi noi termeni: *matroz* si *matroz major,* echivalenti cu gradul de soldat si soldat fruntas; *cartnic, cartnic major, cartnic sef si miciman,* pentru gradele echivalente cu cele ale sergentilor, etc.

-Tov. matroz, la apel... tov. miciman suna adunarea... tov. cartnic... Ce mai intelegeau oare bietii soldati romani din aceste stalciri?!

Putin mai apoi, la 31 Mai 1948, prin Decretul cu nr. 44, se fixase durata serviciului militar obligatoriu la 29 de ani. Altfel spus, cetateanul rămânea la dispozitia autoritatilor militare, supus legilor respective, de la vârsta de 21 până la 50 de ani împliniti:

-în activitate, sub arme: 2 ani;
-în completare: 3 ani;
-în rezerva: 15 ani;
-în militie: 9 ani.

Pregatirea politica superioara impunea la rangul de ofiter brevetat, pe oricare membru al partidului comunist intrat in armata, prin această metodă înlocuindu-se vechile cadre ofiteresti epurate, catalogate *burghezo-mosieresti,* pregatite prin cursuri numeroase si indelungate la Scoala Superioara de Razboi *capitalista* si calificate numai prin examene depuse in stiinta superioara a strategiei. Cata diferenta: Scoala Superioară de Război substituită de *Directia Superioară Politică a Armatei!* Populat cu elemente alese după convenientă şi oportunitate, cu nivelul intelectual scăzut, cu lipsă de discernământ, Statul Major reperist

devenea chezăsie că toate planurile ocupantilor nu vor întampina obstacole.

Un nou si modificat substantial Cod al Justitiei Militare, decretat *instrument legal si juridic pentru pedepsirea abaterilor sau nesupunerilor,* fortifica din plin corpul de comandă al comisarilor politici cu puteri discretionare asupra trupei. In plus, instantelor militare li se adauga o *politie mililitara judiciara,* si lua fiinta *Parchetul Militar,* veghind *urmarirea si pedepsirea crimelor de tradare a patriei, precum calcarea Jurământului, trecerea în slujba dusmanului si aducerea de prejudicii puterii militare a Statului*. (Art. 731 C J M)

Dusmanii poporului trebuiau nimiciti: cei ce nu apartineau partidului comunist, care se manifestau ostil regimului, erau pecetluiti. Notiune inversantă, din moment ce poporul constituia 97 % si partidul comunist restul de procente *oportuniste*...

Reforma justitiei militare crease posibilitatea de a se include si întreaga populatie civila în textele acestor legi pentru delicte politice.

Pentru Dragos, toate acestea îi întăreau credinta cauzei pentru care se afla din nou în tara, în rezistenta. Era hotarît sa-si dea viata, înfruntând barbaria impusa.

Cei 50.000 de prizonieri declarati *morti în captivitate* in Uniunea Sovietica in decursul a numai 4 ani (1944-1948), fusesera de buna seama exterminati, ca o prudenta politica. Un nou *Katyn* la scară majoră se savarsise. Restului de prizonieri romani in captivitate, circa 190.000, aflati în special în lagărele din Siberia şi celelalte înşirate pe intreg teritoriul sovietic, soarta le era si lor pecetluita. In țarcuri de sârmă ghimpata, maltratati si umiliti, însângerati si goi, cei mai buni fii ai tarii se stingeau unul dupa altul, umpland pamantul napraznicei Rusii sovietice cu crucile lor, atatea cate le vor fi fost puse la capatai. Cat despre repatrieri, ele devenisera un simplu subiect de statistica, marcat pe toate filele fostilor aliati, niciodata infaptuite. Parintii vedeau numele fiului *repartriat,* dar acesta nu ajungea acasa niciodata. Acestea erau *repatrierile* raportate miopilor si credulilor din Vest...

Isi aduse aminte de Costin, unul din cei doi frati ai lui, prizonier şi el în pustiurile albe ale Siberiei înghețate. "-Mai trăieşte oare? Dă-i Doamne putere, dă-Le tuturor putere şi apără-I!... Va veni şi ziua salvării lor..."

Cât despre *tâncu* Horia, mezinul familiei, disparuse si el într'o noapte neagră, înconjurat de securisti. Se implineau aproape doi ani de atunci. Aflase de curand ca se găseste la Canal, numit cu cinism de autoritati *cimitirul reactiunii*... Cei 58 de km. dela Cernavoda si pana la Mare, devenisera pe toata lungimea lor un imens lagar de munca fortata pana

la exterminare. Pe un petec de hartie murdara, gasita in apropiere de lagarul Poarta-Alba, cineva scrisese in graba:

- *Ajutati-ne fratilor! Suntem omorîti de politruci, unul câte unul. Ajutati-ne!...*

Vestea aceasta, prima dealtfel care instiinta pe cei de-afara -din *marea inchisoare-* de rolul pe care il purta viitorul canal, sosise la numai o luna dela deschiderea lucrarilor faraonice... Trecusera de-atunci mai bine de trei luni. De la Aiud, Gherla, Jilava, Salcea cum si din alte parti, detinutii politici continuau sa fie adusi cu zecile de mii in garniturile trenurilor marfare si depozitati la Cernavoda, de unde, in camioane deschise, sub paza soldatilor securitatii (permanent cu degetul pe tragaciul armelor), erau varsati coloniilor de munca exterminatorie: Columbia, Saligny, Poarta Alba, Gales, Medgidia, Dorobanti, Culmea, Peninsula, Navodari, Capul Midia, la Eforie, la construirea stadionului din Constanta, la munca fortata extenuanta 12-16 ore pe zi, fara intrerupere. *Clasa retrogada, reactionara,* trebuia *sa-si spele pacatele trecutului politic din vechea orânduire socială burgheza. Reeducare sau groapa comuna,* strigau ofiterii politici. Nimic altceva nu era acceptat...

"-Doamne al împărățiilor ceresti si pământeşti, ajută-ne! Ai milă de noi, Doamne!... Ajută-I pe robii Tăi, Doamne!...

Da-ne puteri sa induram! Cu mila si cu harul Tau, intareste si ocroteste oastea Ta, Doamne! Privegheaza ceata dreptilor si pogoară mila Ta! Ajută-ne si ne miluieste, Doamne!..."

Se oprise pe un colnic sa-si traga rasuflarea. Ceva mai jos, la un kilometru, satul Gornesti. Il stia de pe harta. Nu avea nici un rost sa inainteze. Hotărî sa se'ntoarne spre locul de unde se desprinsese de Mihu. Folosise semnalul pe parcurs dar, natura ramanea muta, cu incapatanare...

Parca era mai usor la întoarcere. Drumul în necunoscut îl obosise. Isi aprinse o tigare...

Timpul petrecut in tara în clandestinitate până de curând, îl făcea sa fie mai putin agitat si nervos decât ceilalti camarazi parasutati. Stia ca terenul era *neacoperit*. Cat actionase în munti, folosise termenul cu precădere dată fiind natura situatiei lor. *Neacoperit,* pentru oricare membru al rezistentei anticomuniste, însemna *loc liber de actiune,* zona în care trupele securitatii inca nu pusesera piciorul.

Unele organizatii din munti actionau inca din toamna lui '44, fără căderi. Scăpase ca prin minune dela arestare in 1947. Făcea parte din "Corpul Partizanilor Albi" infiintat de Teodor Dumitrescu si fusese trimis de acesta sa ia legătura cu partizanii din nordul Moldovei condusi de Adrian Cărauş, Gheorghe Sutaru şi Mihail Puşcaş, cunoscuti sub numele "Frătia de Cruce". Se deplasase la Bucureşti si intârziase câteva zile, adăpostit in casa unui vechi camarad de idealuri, cand într'una din dimineti acesta îl trezise subit, aratandu-i cu înfrigurare ziarul *"Universul"*:

-Vesti grele... I-au prins pe cei din Moldova!...

Ramasese mut, incapabil sa mai scoata un sunet, cu privirea la fata pământie a prietenului doborît de stirea grea pe care i-o adusese. Citise si recitise de zeci de ori in acea zi comunicatul apărut in ziar. Era 1 August 1947**:**

PROCESUI UNOR ORGANIZATII

1 August, Tribunalul Militar al Corpului 2 Armată.

-"PARTIDUL ADEVĂRATEI DEMOCRATII", înfiintat la 11 Septembrie de ing. Aurel Seghie, Th. Dumitrescu, Ion Rizeanu, Zoe Seghie, Georgeta Moldoveanu.
-"CORPUL PARTIZANILOR ALBI", creat de Teodor Dumitrescu, după modelul fostelor organizatii ale Partidului "TOTUL PENTRU TARĂ", în care a fost comandant legionar, pentru agitatii contra liniştii, distrugerea unitătii, răspândirea de manifeste;
Au fost condamnati următorii:

-Ing. Aurel Seghie, 15 ani muncă silnică şi 5 ani interdictie;
-Dumitrescu Theodor, la 12 ani muncă silnică şi 5 ani interdictie;
-Rizeanu Ion, 5 ani muncă silnică şi 5 ani interdictie;
-Zoe Seghie, 1 an închisoare;
-Simion D., 2 ani închisoare;
-Argenti Ana, 2 luni închisoare;
-Drăguşin 1., 6 luni închisoare;
-Stanciu T., 6 luni închisoare;
-Ene T., 6 luni închisoare;
-Gheorghe Moldoveanu, 6 luni închisoare;
-Laura Săvulescu, 2 luni închisoare;
-Măndiță Ghica, 2 luni închisoare.

La fel, la acelaşi tribunal, completul Sectiei I-a prezidat de dl. col. mag. Filip, procuror cpt. maj. N. Popescu, s'a judecat procesul asociatiei subversive "FRĂTIA DE CRUCE", descoperită în Moldova de Nord. Sentinta urmează a se da astăzi.

Două zile mai apoi, acelaşi ziar publica:

SENTINTA IN PROCESUL FRĂTIILOR DE CRUCE

3 August 1947, "UNIVERSUL"

-Avea sediul în mai multe oraşe din nordul Moldovei şi in regiunea muntoasă a judetului Neamt.

Au fost condamnati pentru complot pus la cale pentru distrugerea unitătii statului, urmatorii acuzati:

-Adrian Cărăuş, Gheorghe Sutaru, Mihail Puşcaşu la cite 12 ani şi 6 luni temnită grea şi 3 ani degradare civică;

-Aurelian Timus, Gheorghe Egner, Dumitru Hutaru şi Tudor Moldoveanu la câte 10 ani temnită grea şi 3 ani degradare civică;

-A. Iahonic la 5 ani temnită grea şi 3 ani degradare civică;

-Constantin Gemenenco, Aurel Pavel, Mihail Pavel, Ion Geamănu, Eusebiu Cunescu, Mircea Preisner, Dumitru Ibănescu şi Ovidiu a Irimei la 3 ani închisoare si 3 ani degradare civică.

Pentru nedenuntarea complotului au fost condamnati la 2 ani următorii: Vasile Popescu, Paul Ionescu, Dumitru Strungaru, Traian Coriciuc, Vasile Coriciuc, Ion Bănuscescu, Vasile Frozinschi.

-Teodor Băditoiu şi V. Moldoveanu, 1 an închisoare;

-Constantin Hârjoabă, Teodor Bălosul, V. Metinca, Octavian Moga şi Mircea a Mihăesei la 6 luni închisoare.

Unele organizatii, încropite în pripă, supravietuiseră vremelnic: "Sumanele Negre", "Haiducii lui Avram Iancu", "Graiul Sângelui", "Organizatia T."; altele, fie ca fusesera reperate de Securitate si raspândite, fie că se grupasera în jurul celor vechi, cu *traditie de-acum,* cum le numea avocatul Spiru Blanaru, seful partizanilor legionari din sudul Banatului de care luptase alaturi si el o vreme. La Bucuresti, intrase in legatura cu Gabriel Balanescu care facea parte din Comandamentul Central de Lupta al Miscarii Nationale de Rezistenta. Arestarile masive de legionari dela începutul lunii Mai 1948 îl surprinsesera pe Valea Timisului, langa Teregova, în drum spre granita, ca mesager al Miscarii Nationale de Rezistenta. Organizatia legionara din Banat era condusa pe atunci de Verca Filon [23]. In vară, la 10 Iulie, acesta cade arestat. Inchis în sediul Securitatii din Timisoara, Verca reusise să evadeze la 22 August şi să se refugieze în sudul Banatului unde încercase sa formeze o grupa de rezistenta. Nevoit in cele din urmâ să fugă peste granita, lasă comanda lui Spiru Blanaru căruia, prin legionarul Teodor Roman, îi transmite ordinul de a trece la organizarea de grupe de rezistenta armata. Mentinand legaturi cu diversele garnizoane legionare din Banat, Dragos participase febril la incropirea grupei de rezistenta condusa de Spiru Blanaru la inceputul lunii Octombrie 1948. Trei luni mai apoi, in Decembrie 1948, reusise cu greu

[23] -Filon Verca -Paraşutati în România vândutâ (rezistenta română 1944-1948), vol. 1. Editura 'CARPATII', Traian Popescu, Madrid 1987.

sa treaca granita si sa ajunga in Austria, la Salzburg, unde se aflau refugiati o parte din conducatorii Miscarii Legionare. Spiru Blanaru incepuse lupta, bagand groaza in trupele Securitatii...

Planul unei revolte generale in Caransebes in Martie 1949, esuase...

In 22 Februarie, partizanii interceptasera doi agenti ai Securitatii trimisi ca momeala si sunt la randul lor descoperiti. In luptele care au loc in acea noapte la Corcanul, in apropiere de Teregova, doi dintre partizani cad in lupta; alti doi sunt capturaai in viata, restul dispersandu-se in paduri. Comandorul Domasneanu si alti cinci partizani sunt si ei prinsi. Putin dupa aceea, numeroasele efective ale trupelor securitatii trimise in zona, reusesc sa descopere in apropiere de Teregova, in seara zilei de 12 Martie 1949, alti doi partizani: Spiru Blanaru si Remulus Maritescu.

Spiru Blanaru lupta pana la ultimul sau glonţ, fiind capturat in viaţa, după ce în prealabil încearcă să se sinucida cu ultima grenada rămasă, dar care nu se aprinde sa explodeze.

Maritescu era capturat si el în seara zilei urmatoare...

Cu ajutorul cercurilor informative din tara neafectate, aflase ca mai multe organizatii de partizani se aflau depozitate si pregatite pentru judecata la Tribunalul Cluj. Printre ele grupul legionarilor Ion Crisan - Abacioaiei, cu numeroase subdiviziuni aproape in toate judetele Ardealului si grupul Dr. Ioan Gărdus, apartinand organizatiei legionare din Turda.

Ioan Crisan, Comandant Ajutor legionar, il intalnise pe Abacioaiei pe cand erau fugari in munti. Curand, aveau sa puna bazele unei puternice organizatii legionare de rezistenta in toate judetele Ardealului. Actiunile efective, cu rezultate pozitive de inspaimantare a regimului, reuşiseră să întârzie aproape un an de zile implantarea autoritătilor comuniste in zonele rurale. Cei ce-au îndrăznit, secretari de partid abuzivi, agenti camuflati prin sate ai Securitatii, militieni criminali, in zeci de cazuri au fost pedepsiti aspru, fiind agatati in spanzuratori. O masura drastica, care sa dea de gandit si altor politruci ce se vor incumeta in viitor sa abrutizeze...

Luptele continuau pretutindeni in zonele tarii impotriva ocupantului si uneltelor lui: in Muntii Semenicului, la Brebu, Neamnul Mare, Baldovin, Baile Herculane, Raul Rece, Iablanita, Isverna. Cu toate efectivele numeroase pe care Securitatea le deplasase in toate aceste zone, luptele

de rezistentă țineau cu îndârjire, secerand vietile multor securişti. Fortele de represiune erau astfel aspru pedepsite pi sancționate pentru toate actiunile lor criminale indreptate impotriva populatiei: in Teregova, in Bogaltin, Domasna (in muntii Cernei). In zona Arad-Timisoara, grupurile legionare de rezistenta conduse de Ion Tanase, aplicau lectii drastice opresorilor; la fel, cele conduse de Gh. Ionescu, in zonele din sud-estul Timişoarei.

Pretutindeni in țară, răzbunarea dementă a Securitătii secera vieţile a zeci şi sute de oameni pasnici. Corpul desfigurat al unui țăran, Nicolae Moldovan, fusese descoperit la marginea drumului spre Teius. Langa Micesti, in zona Turda-Cluj, Maria si Cornele Padurariu au fost ucisi de oamennii securitatii la marginea drumului si aruncati intr'o groapa in padurea din apropiere. Invatatorul Anton Benchea din Fundul Racaciunii, Moldova, torturat in fata copiilor si a sotiei lui, fusese si el apoi omorît cu sadism. La 15 Martie, în satul Fărăoani din Moldova, cantorul bisericii era aruncat de la înăltimea turlei bisericii, curmându-i-se viata, fără nici o vină.

O atmosfera generala de teroare era desfasurata contra populatiei, sperandu-se în ruperea legaturilor pe care aceasta le întretinea cu grupurile de partizani.

Cu toate acestea, pe versantele sudice ale Muntilor Fagaras grupurile conduse de fratii Arnautoiu creasera adevarate zone libere de orice comunism. La fel, pe versantele nordice ale Muntilor Fagaras, unde actionau camarazii lui Ion Gavrila-Ogoranu, fosti studenti la Universitatea din Cluj si membri ai Fratiei de Cruce din acest vestit centru universitar, ajutati de locuitorii comunelor invecinate. In Muntii Mehedintilor, fratii Bocârnea, Gh. Eftimie si toti ceilalti partizani rezistenti erau angajati în lupta apriga cu fortele teroriste securiste. Maramuresul, era prezent si el in lupta. Grupul Col. Blidaru si cel al lui Gavrilă Strifundă, prin incursiunile lor pline de indrazneala, reusisera sa stopeze actiunile de intimidare a populatiei exercitate de aparatul represiv al statului in aceasta zona. In Vrancea, grupurile fratilor Ionel si Gh. Paragina, grupul lui Scarlat si altele care actionau in acest spatiu, declansasera o puternica campanie anticomunista, materializata prin numeroase lupte cu trupele M.A.I. trimise cu misiunea de a-i distruge, provocandu-le grele pierderi. In nordul Moldovei, in zonele Vatra Dornei-Piatra Neamt, Vatra Dornei -Falticeni si Vatra Dornei-Bistrita Nasaud, partizanii legionari cunoscuti sub numele de "Garzile Decebal", condusi de Pr. Filaret Gămălău (preot superior al Mânastirii Rarau) si Jenica Arnautu, ofiter, arestat la inceputul lui '49, dar care reusise sa

evadeze si sa se refugieze in munti, aveau acum toate aceste zone in stapanirea lor. Grele lovituri aducea trupelor de securitate si grupul legionar "Haiducii Dobrogei" (sau "Babadag"), constituit in anul 1948 si condus de fratii Nicolae si D-tru Fudulea, Gogu Puiu, Nicolae Ciolacu, Grigore Pihu, Mihai Ergoveanu si altii. Aproape in toate satele si comunele din judetele Tulcea si Constanta, existau organizatii active de rezistenta impotriva comunismului create de acest grup, insumand peste o mie de oameni.

Ferocitatea represaliilor asupra populatiei dobrogene din partea Securitatii, nu a cunoscut margini.

La marginea com. Panduru, dupa o ancheta salbatica, Gh. Arău, seful tineretului legionar din com. Panduru fusese asasinat in chip miselesc de tortionarii comunisti pentru ca refuzase sa-si tradeze camarazii. Spre ziua, in com. Sara-Ghiol, George Pulpa era si el asasinat de Securitate la marginea comunei dupa interogatorii si maltratari indescriptibile. Mai apoi, in afara com. Dulgheru cadeau sub gloantele ucigase comuniste Dodica si Vasile Baciu, dupa ce mai intai sotia lui Dodica fusese asasinata in chip bestial prin introducerea fortata în gura victimei a unui facalet pe care i l-au vârît apoi până în plămâni. Au rămas pe drumuri 7 copilasi ai acestei familii, între 2 si 12 ani.

(Grupul "Haiducii Dobrogei" a dat numeroase jertfe. Au murit în luptă cu trupele Securitatii sau au fost ucisi de aceasta cu sadism multi partizani, gazde ale partizanilor din satele si comunele dobrogene, sau curieri ai grupurilor armate de luptă: Nicolae Fudulea, D-tru Fudulea, Gogu Puiu, Gica Perifan, Gh. Cresu, Gh. Gulea, Pr. Mihailescu, Stila Timu, plt. Cenuse, Stere Şterca, Arganti, Nicu Marin, Toma Vasile, Stere Grasu, Ion Cotan, Stere Alexe, Iancu Ghiurea, Iancu Cusu, Iancu Bica, Nicolae Haşoti, Stere Hafa, D-tru Grasu, Tascu Şifiriuga, Gh. Bratianu, Gh. Enache, Tanase G. Vahbei, Nicolae Ramara, Nicolae Burecu, Vasile Papazica, Gh. Puinava, Teniu Bancu, Gh. Alexe, Iancu Nirla, Dimciu Garofil si multi, multi altii al căror nume a rămas încă necunoscut [24)].

Continua rezistenta în Muntii Apuseni, la Baisoara; la fel, în Gutâi, în Muntii Retezatului, cum si rezistenta din Muntii Brasovului [25)] contra comunismului începuta imediat dupa tradarea dela 23 Aug. '44, si din care facusera parte: Ing. Petre Baicu, Dumitru Monu, Mihai Botez,

---

[24] -Vezi "Haiducii Dobrogei" *(rezistenta armată anticomunistă din Muntii Babadagului, Dobrogea),* scrisă de unicul conducător supravietuitor al acestui grup, Nicolae Ciolacu, Col.<< Omul Nou>>, Traian Golea, Hallandale, Florida, 1995.

[25] -Vezi lucrarea *"Rezistenta în muntii Braşovului"* de Petre Baicu. Colectia<< Omul Nou>>, Hallandale, 1994

Victor Enachescu, Radu Avram, Av. Fanica Muscalu, maiorul Motorga (fost comandant de la Vanatorii de Munte), Alexandru Salca, Galea Serb, Radu Sutu si altii. Parte din ei erau arestati acum. Aici îsi gasisera adapost multi din legionarii parasutati înca dela finele lui '44 ca mesageri ai Guvernului National dela Viena si ai Armatei Nationale pentru începerea organizarii rezistentei anticomuniste pe tară. Printre cei gazduiti aici se numarau: Com. Nicolae Petrascu, Av. Victor Negulescu, Prof. Constantin Stoicanescu, prahovenii Iovin Resiteanu si Ardelea Constantin (originari din Sinaia), Aurel Calin, etc.

Pretutindeni în tară, în scoli, licee si universităti, "Frățiі de Cruce" continuau să se formeze si să-si organizate rândurile, gata pentru lupta. Multi fratiori aflati în pericol imediat de arestare, ingrosau randurile grupurilor armate organizate în munti, multi altii cadeau arestati luand drumul Aiudurilor si Jilavelor, sau piereau macelariti în camerele de tortură ale anchetatorilor sadici cu rânjete fioroase de brute, în drum spre acestea.

Altii, condamnati la moarte de tribunalele militare, piereau executati în timpul noptii în locurile dosnice ale închisorilor. Multi, tot mai multi. Asa se aflase de executia fratilor Cruceanu în închisoarea Salcea de lângă Suceava. Dar, iată tragedia acestor martiri, povestita de Gabriel Bălănescu [26)]:

"Era tocmai ziua iarmarocului. Mi se pare într'o Sâmbătă. Privind toti furnicarul de oameni, cu exceptia lui Iosub, care, bosumflat îsi tot număra degetele, remarcăm toti, în acelasi timp, o femeie cu basma neagră, cu batista la nas, cu un cos dupa o mână, iar de cealaltă mână tinută de o tânără, care sa fi avut I8-20 de ani. Tuturor ne-a facut impresia ca priveste spre etajele superioare ale penitenciarului si fiecare dintre cei din partea locului suspecta o matuse sau o sora sau o vara, in fine o ruda. Departarea era totusi prea mare ca sa se poata face o identificare fizionomica. Iosub, ascultandu-ne ipotezele, ne lamureste in soapta: in penitenciar sunt doi frati, condamnati la moarte. Fratii Cruceanu. Au fost partizani în lotul Generalului Dabija...

-I-am vazut, ne spune Iosub. Sunt tineri, între 18-20 de ani. Au refuzat sa faca cerere de gratiere, dupa ce le-a fost comunicata sentinta capitala, dar au facut cerere parintii lor si se asteapta rezultatul. Sunt tinuti in

[26] -Gabriel Bălănescu *-Din împărăfia mortii (cronică rezumată din închisori).* Editura DACIA, Madrid, 1981.

celule separate, cate unul, si au la picioare niste lanturi grele de ma mir cum le duc. Unul dintre ei este logodit. In fiecare zi de iarmaroc, vine mama lor si logodnica si se plimba in fata ferestrelor. Cred ca femeile de care vorbiti, ele sunt.

-Au făcut ceva omoruri?, întreabă Ungurasu.

-Nu, n'au omorît pe nimeni, dar s'au opus la colectivizare si aveau oameni în toate satele din jur, care-i ascultau. Mult le-a trebuit sa puna mâna pe el. Astia nu-i iartă!...

Intrerupem interogatoriul lui Iosub si ne uităm pe fereastra. Priveam furnicarul de oameni din iarmaroc, miscarile lor dezordonate. Ascultam nechezatul cailor, latratul cainilor, rasul sgomotos al unora, vocea mai ridicata a altora, scanduri aplecandu-se, apoi trantite... larma!

Pe cararea din mijloc a iarmarocului, batrana cu basma neagra, cu batista la nas, cu un cos pe un brat si la celalalt tanara, se plimbau mereu.

-Unde sunt fratii Cruceanu?, il intreb pe Iosub.

-Deasupra noastra! Ei vad tot. I-a pus acolo ca să-i chinuiasca. Oamenii din sat stiu tot. Si ofiterul - politic stie ca satul este informat. Au tot schimbat la gardieni, dar ar trebui sa-i aduca din alta regiune si să-i tina incazarmati, altfel tot se afla. Am vazut oameni care cand trec prin fata penitenciarului, se'nchiuna ca in fata bisericii. Se opresc si se inchina. Mi-a spus unchiul lui Danes ca, la inceput, cand au vemt studentii aici, veneau oamenii cu carele sa le aduca de mancare... Nu-i lăsa sa aduca mancarea la detinuti, si ei tot veneau. Pana intr'o zi, cand au arestat vreo cativa, i-a tinut vreo saptamana la securitate si oamenii s'au vindecat. Acum s'au obisnuit si oamenii si stiu ca nu este nimic de facut!

-Dar ofiterii de securitate sunt oameni cu carte?

-Ce carte, domnule! Ospatari, calfe de cizmari, numai din ăstia, fara o meserie sigura... Este numai unul cu carte, feciorul unui medic general, Enăchescu. Generalul Enăchescu este seful spitalului din Suceava, am auzit. Iar feciorul-său, aci, locotenent de securitate. Mai mare rusinea! Da ăsta e un om mai sfios si mai cumsecade. Se mir'a toti gardienii cum de-a ajuns feciorul unui doctor si general, ofiter de securitate. Dar e un om mai subtire si mai retras.

Suntem cu totu surprinsi de franchetea cu care vorbea Iosub. Privindu-ne unul pe altfl, Iosub remarca. Lasă ochii in jos, isi mai numara degetele si ne spune cu timiditate:

-Deseara, dupa inchidere, vreau sa va spun ceva. Dar nu acuma. Deseara, cand sunt mai putini ofiteri pe aci. Mai vin si mai asculta pela

usi, ca asa stiu tot ce se vorbeste prin celule. N'au incredere numai in informatorii din celule si nici in gardieni. Dar va spun deseara.

La scurt timp, vine masa. Cu primul polonic este scos din ciubăr si un sobolan sdravăn. Pentru un moment, toti am inlemnit. Apoi, cativa au refuzat masa. Cealalta parte, insa, au cerut si supliment. Adica, au cerut sa li se dea lor, mancarea refuzata de ceilalti. Printre acestia din urma era si Iosub. Cei care am refuzat masa, ne-am strans intr'un colt al celulei si comentam. La bucatarie nu erau decat detinuti de drept comun. Prima ipoteza era ca cei de la dreptul comun "l-au prins" si l-au aruncat in cazan. Dar n'am exclus nici pe aceea ca a cazut sobolanul prin peregrinarile lui. Ceeace ne-a surprins, a fost faptul ca gardianul a primit scena ca si cand nu s'ar fi intamplat nimic. Totul, pentru el, parea normal. N'a ras, n'a admonestat, nu s'a mirat. La o jumatate de ora, apare ofiterul politic:

-Cine sunt cei care au refuzat masa? Am iesit cei cativa, in fata.

-Dece n'ati primit masa?

-Pentruca in ciubar era un sobolan mort!

-Si ce daca era? Daca era un porc mort nu-l mâncati?

-Mâncam! Una e sobolanul, alta e porcul. Dar nici daca era porcul cazut in cazan si mort acolo, nu-1 mancam!

-Bineee! De astazi inainte, voiu pune in fiecare zi un sobolan, sa vad cat timp nu mancati! Mironositelor! Veti manca voi si... O sa va iasa voua gargaunii din cap. V'am pus pe toti intro celula ca sa complotati contra administratiei penitenciarului? D'aia v'am pus? Acuma vreti sa declarati greva foamei, sa vorbeasca despre eroismul vostru posturile de radio straine. Bălănescu, i-ati bagajul si iesi afara!

-Pot sa ies imediat. N'am nici un bagaj!

Am iesit. Sunt asezat cu fata la zid. Apoi, dupace au mai scos cativa din aceeasi celula, ofiterul politic care pana atunci tipase, imi spune soptit la ureche:

-Ia-o inainte!

-La dreapta sau la stanga?

-Sst! Inainte!

-Inainte e zidul!

Sunt apucat sdravan de guler si... nu mai stiu in ce directie am plecat, pentruca intre timp imi aruncase cineva o patura pe cap. Am urcat scarile la etajul superior. S'a deschis o usa si sunt impins inauntru.

-Poti sa te descoperi, imi spune o voce. Inainte de a-mi lua patura de pe cap, poate chiar in momentul in care am intrat, am auzit un sgomot de lanturi.

Celula in care eram, avea doua paturi. Un tanar brunet, inalt, cu ochii negrii, stralucitori, inaintea mea, in picioare. Picioarele purtau niste lanturi ca acele pe care le vedeam la elefanti, in gradinile zoologice.

-Cruceanu!, zic.

-Da! De unde stii?

-N'am stiut de nicaieri, dar am banuit. Si îi spun, pe scurt, povestea cu Iosub.

-Nu cumva esti informator?, ma intrebă putin speriat.

Pentru ca sa-l linistesc, am voit sa-i spun toata povestea mea si cu intentia de a-l reconforta. Am voit sa intrebuintez sistemul lui Cristescu, cu povestea lui Schauer.

Dar tanarul Cruceanu ma intrerupe.

-Sunt condamnat la moarte! In celula de alaturi este fratele meu, si el condamnat la moarte. Trebue sa ne execute zilele astea. Poate maine!

-Până vine rezultatul cererii de gratiere -zic eu- trec uneori 6-7 luni.

-Noi am refuzat sa facem cerere de gratiere la banditii astia. Au facut parintii si a fost respinsa. Ne-au si comunicat ca urmeaza executia. Dumneata cat esti condamnat?

-Cand m'au adus, ofiterul care m'a escortat mi-a spus ca sunt condamnat la moarte. Dar aci am aflat de la detinati ca asi fi condamnat la manca silnica pe viata. Nu stiu care este adevarul!

-Daca te-au adus aici, la mine, in celula, esti condamnat la moarte. Murim impreuna!

Lucindu-i ochii, sare, si tarandu-si lanturile, vine la mine si ma imbratiseaza.

-Murim impreuna! Imi pare rau de fratele meu. Era logodit si se iubeau. In fiecare zi vine logodnica lui, cu mama. Si astazi a fost in targ. Mama are o basma neagra si un cos, ca s'o recunoastem de pe fereastra. Si plange saraca, privind spre geamurile unde stie ca suntem noi.

Privesc tanarul, care avea o frumusete deosebita. Hainele negre îi dadeau o infătisare de preot. Cade putin pe ganduri:

-Daca nu ti-au comunicat oficial condamnarea, nu se stie. Trebue sa vie grefierul sa-ti citeasca sentinta. Ti-a citit grefierul sentinta?

-Nu mi-a citit nicio sentinta!

-Atunci d'aia te-au adus aci, sa-ti citeasca sentinta. Aici, la etaj, sunt numai condamnati la moarte, toti din lotul nostru de partizani. Dar tot impreuna ne executa. Si daca n'au venit pana acum, astazi nu mai vin. Nici pe noi, atunci, nu ne executa maine dimineată. Pe toti pe care i-au executat, din loturile noastre, i-au luat din celule pela 3 noaptea. Vin cu pâslari in picioare, de-abia îi auzi. Deschid lacătul incet si nu vorbesc

decât in soaptă. Dar după putin timp, se aude in subsol, cam le tae niturile de la lanturi. Inchid ei toate usile, dar tot aud!

-Dar cand merg condamnatii, nu se aud lanturile huruind ?

-Nu, pentrucă ii pun să le tină in mână si să păsească incet. Eu aud tot, de când îi scoate din celulă. Dar inainte de a fi condamnat la moarte, nu auzeam. Au fost executii si inainte, dar nu auzeam nimic. Mi-e teamă să nu-l execute pe fratele meu inainte! El este in celula de alături.

-Vorbiti la perete?

-Cum să nu! Si inainte de a veni dumneata am vorbit. Am avut o presimtire că aduce pe cineva la mine, de când am auzit usa dela celula de jos. Dar dece nu te au băgat in celula lui, ca este inaintea celulei mele? Ati trecut prin fata celulei lui si te-a băgat aici. Si el e tot singur. După ce-au inchis usa aici, s'au uitat pe vizetă la el. Am auzit clinchetul vizetei. Fratele meu a sărit! Am auzit lanturile. Stai putin sa-i spun că a adus pe cineva la mine, că nu e nimeni pe sală!

Tinându-si picioarele nemiscate, s'a aplecat usor spre zid si a lipit urechea. A urmat o lovitură pe care mai mult am bănuit-o si comunicarea cu scurte intreruperi:

-Tu esti? La mine a adus pe cineva. Un condamnat la moarte... Nu cred că ne execută mâine, că lui nu i-a comunicat sentinta. Frate-mi-o, mama plângea. Ai văzut-o? Să nu iesi din celulă, dacă nu ne execută pe amândoi odată!

Un alt discret pocnit a curmat dialogul.

Se asează pe pat. Sare depe pat, cu ochii spre usă. Vreau să-l intreb ceva.

-Ssst!

Crispat, ascultă cu atentie încordată.

-A luat pe cineva dela prima celulă. Ssst! Să vedem unde-l duce?!

Se apleacă spre zidul fratelui. Bate odată.

-A luat pe cineva dela prima celula!

Se apropie de usa si apleaca putin urechea in jos. Duce degetul la buze:

-Sst!

Ascultă, ascultă, apoi ridică mâna putin si o coboară incetisor. Stă nemiscat...

-L-a dus la subsol. Cred că l-a băgat la celula de unde te-a scos pe dumneata. Stiu când te-a scos pe dumneata. Usile au fiecare un anumit sgomot. Le stiu pe toate. Niciuna nu seamănă cu cealaltă. Cu cât sunt mai in fundul sălii, cu atât sgomotul este mai infundat. Pe ăsta, la dumneata in celulă l-a dus. Si etajele, au fiecare un anumit sgomot. Subsolul il recunosc mai usor. Si eu am stat acolo o lună de zile. Auzeam

celulele de aici dela etajul trei, si le cunosc ca degetele. Usa dela ofiterul de gardă scârtăie putin. A biroului de anchetă, abia auzi când se închide. E la etajul întâi. Cred că nu ne execută mâine. Dacă nu te-ar fi adus pe dumneata, ne executa precis, că ne-a anuntat respingerea cererei de gratiere a mamei si a tatălui.

Il ascultam, îi observam agitatia si incepeam să mă intreb din nou de soarta mea. Nu este, deci nimic sigur. Dece nu mi-au comunicat până acum sentinta? Oricare, dar era normal să mi-o comunice! Lor, fratilor Cruceanu, le-a comunicat-o. Deosebirea intre mine si ei este că ei au fost condamnati in prezentă, eu in contumacie. Deci, sentinta in proccsul meu trebue să fi fost dată inainte de arestare. Dela arestare a trecut o jumătate de an! Interior, eram linistit. Emotia lui Cruceanu era atât de mare încât, vrănd-nevrând, devenisem spectatorul emotiei lui. Nu aveam mciun indiciu pentru niciuna din ipoteze.

Cruceanu isi incruciseaază bratele si priveste pe fereastră, tăcut. Din când in când mai întoarce urechea spre usă, privindu-mă.

De-odată isi pironeste ochii in ochii mei:

-N'ai fi agent!?

Nu i-am răspuns. In tulburarea lui, răspunsul trebuia să si-l dea singur. Eram coplesit de tensiunea lui lăuntrică, evidentă.

-Dar chiar dacă esti - imi spune după un timp - eu nu vorbesc nimic. Nu-ti spun mmic. Dar dacă esti, cei din munti vor afla. Ei stiu tot! Mâine am sa-ti arăt ceva de aici, de pe fereastră. Imi plânge inima când îi văd.

A trebuit să dea tot: grâu, porumb si păsările din bătătură. Când mai rămân cu un sac de grăunte, il pun intr'un car, peste sacii celorlalti din comună, impodobesc carul, pun flori in coarne boilor, si trec prin oras cu lăutarii in frunte, să arate fericirea colectivizării. Lăutarii sunt toti tigani, care trăesc din lăută. Ieri, am văzut după un car d'ăsta si partizani de-ai mei. Mergeau cu capu'n Jos si le plângea inima. Unul dintre ei si-a aruncat ochii in sus, spre noi. Ei stiu celula in care suntem. Tocmai d'aia cred că s'au dus după car, să treacă pe lângă noi, să stim că nu ne uită. Săracii oameni! Unul din comună dela mine n'a avut cartofi sa dea, când au strâns cartofii pentru rusi, si a venit la mine in munte si i-am dat dot saci.

-Dumneata aveai să mai dai?

-De unde să am? Am luat din munti doi flăcăi sdraveni, am mers in sat, am spart magazia unde strâng ce ne iau nouă sl i-am dat. I-am dat doi ca să nu se intoarcă amândoi la magazie. Pentrucă unul pe care il predau se intorcea sigur. Al doilea il ascundea si îi rămânea lui pentru ale gurii. Am făcut bine si n'am făcut bine, pentrucă a doua zi au cercetat casă cu casă

si i-au bătut pe bietii oameni să spuna cine a spart magazia. Si au luat oamenilor de zece ori mai mult decăt am luat noi din depozit.

-S'au amestecat si rusii în perchezitiile la oameni?

-Nu se amestecă diect. Nici nu-i vezi. Dar mi-au spus oameni mei că ăstia dela partid se duceau din când in când sa raporteze rusilor ce-au găsit. Crezi dumneata că pe rusi îi interesau cei doi saci de cartofi? Pe rusi îi interesau partizanii si legăturile lor din sat. Dar mai ales armele. Noi aveam un depozit în munti, dar aveam rezerve si in sat. N'au găsit niciuna, pentrucă nu au căutat unde puteau fi armele, ci unde puteau fi cartofii.

-Dar cei dela partid nu stiau ce-i interesa pe rusi, să caute ce-i interesa pe ei?

-Sigur că nu stiau pentrucă n'au încredere in ei. Dar noi avem un om care stie ce se petrece la partid. Noi stim tot. Oamenii erau toti alături de noi. Fără ei, numai noi cei din munti, nu puteam face nimic.

Se lăsa de seară. Iarmarocul se sfârsise. Doar câinii se mai miscau pe alocuri după resturile de mâncare.

In scurt timp vine masa de seară, din care Cruceanu gustă două-trei linguri.

Nu sfârsisem de mâncat si a urmat inchiderea. "Inchiderea" era o simplă formalitate, pentrucă de fapt celula era tot timpul cu lack la usă, astfel mcât nimeni nu putea intra si nimeni nu avea posibilitatea să iasă.

Cu execeptia celorlalte Mule, asa zisa inchidere la celulele cu condamnati la moarte, o făcea ofiterul politic personal. Era greu de presupus ratiunea pentru care procedau astfel, cum greu erau de explicat o multime de alte practici ale pazei marxistilor. Si in sectorul penitenciar, ca in multe alte domenii, incepând cu cel politic, totul era de natură să surprindă. Spre exemplu: văzându-mă in celula lui Cruceanu, ofiterul politic care era singurul care putea face mutarea, ma intrebat ce este cu mine acolo. Usa s'a incuiat apoi. La scurt timp a fost descuiată, deschisă si invitat să ies. Pe sală, asezat cu fata la perete, tinăndu-m.4 intr'o tăcere desăvârsită circa zece minute.

După zece minute usa se deschide din nou si am fost din nou băgat in celulă. In aceeasi celulă!

Cruceanu mă intrebă unde am fost si i-am povestit intocmai cele intâmplate.

-Si nu te-a intrebat dacă am vorbit cu fratele meu?

-Nu am fost intrebat absolut nimic si nu stiu nici ce-au făcut ei in timpul acesta, pentrucă n'am auzit nici o miscare!

După această explicatie, s'a asternut intre noi o tăcere apăsătoare. Cruceanu avea de acum motive să mă bănuiască. Tăcerea lui indica, in mod indiscutabil suspiciunea si ingrijorarea. S'a trântit pe patul de fier. S'a sculat. A privit putin pe fereastră. A mai ascultat la usă. Frământat, se trânteste din nou pe pat, cu mâinile la ochi. Mi-a lăsat impresia că-si face rugăciunea de seară si am rămas la rându-mi tintuit locului făcându-mi si eu rugăciunea de seară. Nemiscarea lui s'a prelungit timp de circa o oră. După acest timp se scoală si-mi spune cu voce soptită:

-Sau dumneata esti informatorul lor sau ei vor să mă lase pe mine să cred că esti informatorul lor!

-Ce interes pot avea?

-Dacă esti informatorul lor, ei seară să mai afle ceva nume de partizani sau pichetele de rezistentă din munti. Nu-i interesează convorbirile noastre, sau ale mele cu fratele meu, la zid. Dacă nu esti, atunci ei vor să cred că esti, să n'am incredere in dumneata, ca să nu comunic ceva celor de afară.

-Dar cum as putea eu comunica celor de afară, fie că sunt condamnat la muncă silnică pe viată, fie că sunt condamnat la moarte. Nu pot intelege!

-Sunt aproape sigur că nu esti condamnat la moarte, dar vor să te infricoseze, pentrucă mai au de aflat cite ceva dela dumneata. Cred asta, pentrucă, aici, toti condamnatii la moarte sunt câte unul in celulă. Toti condamnatii la moarte au lanturi la picioare. Dumneata, după cum ai spus, ai fost deja intr'o celulă cu mai multi, ceeace nu s'a intâmplat, până acuma, cu niciun condamnat la moarte. In afară de asta, nu ai lanturi la picioare.

Acum sunt lămurit ce urmăresc cu dumneata. Să vorbesc eu ce nu trebue, si dumneata să vorbesti cu altii, asa că, chiar dacă nu esti informator, tot la ei ajunge. Dumneata faci cum te-o invăta inima si capul!

Se trânteste iar pe pat si parcă după un timp a adormit. Ii aud un usor sforăit.

Impresionat si de agitatia lui si de nenumăratele ipoteze pe care le tot făcea, imi dau seama că avea o inteligentă deosebita. Fecior de tăran, cu patru clase primare, avea un vocabular foarte ingrijit si o mare capacitate de discernământ. Nu exista niciun amănunt care să nu-i ofere o semnificatie. Toată experienta vietii lui a inceput dupa 23 August 1944, odată cu intrarea trupelor sovietice pe teritoriul tării. Din tot ce mi-a povestit, din tot ce-a evocat, rezulta că nu trăise decât de atunci inainte, sau nu avea nicio valoare viata lui de inaintea lui 23 August '44. Vorbea

cu mare duiosie de tarani si de pământul lor -si cu pasiune de luptele din munti ale partizanilor.

In fine, ne culcăm. Adică ne aruncăm pătura pe noi. Cum am mai spus, nu exista saltea sau cearceaf sau pernă. Sub cap puneam in mod obisnuit bocancul. Sub noi, impletitura de tablă foarte supărătoare pentru oasele noastre descărnate. Pe priciul de la subsol era mai bine. Scândura este oricum mai prietenoasă si trupul avea cel putin o suprafată netedă.

Cruceanu s'a culcat cu picioarele pe podea, fie din pricina lanturilor foarte groase si grele fie pentruca să fie gata oricând să se deplaseze la usă, să asculte tot ce se intâmplă pe sală.

Becul de 40 de wati ardea tot timpul noaptea.

Am adormit si după un timp oarecare, poate după o ora sau două, am deschis ochii si am privit spre singurul loc pe care-l aveam de privit: patul lui Cruceanu. Cruceanu era absent. Nu-l auzisem când s'a dus la usă. Nu intelegeam cum s'a putut misca fără să-i aud lanturile. Stătea ca o stana de piatră nemiscat si asculta. Văzându-ma că ridic capul pune degetul la gură:

-Ssst!

Incerc să disting vreun sgomot pe sală. Mă apropiu de usă. Ascult. Nu auzeam nimic. Mirosul de terbentină doar, năvalea de pe sală, pe la incheieturile usii, puternic.

Cruceanu ascultă, apoi mă asigură:

-In noaptea asta se intâmplă ceva! Cred că sunt executii astăzi de dimineată.

Tinându-si lanturile cu mina păseste incet si se asează pe pat, fara să se mai intindă. Am adormit, m'am desteptat odată, a doua oara. Cruceanu rămăsese nemiscat, in aceeasi pozitie, privind podeaua. Când incercam să mă mtorc pe cealaltă parte, deodată lanturile lui Cruceanu parcă au căzut. Cruceanu a sărit si s'a îndreptat spre usă, fără nicio măsură de precautie, si îmi face semn cu mâna să mă apropiu:

-Este ora unu! Au luat din prima celulă pe cineva. Coboară scările. Ascultă... auzi?

Se apropie de zid. Ciocăneste odată. Fratele lui cred că era in aceeasi pozitie, pentrucă răspunsul a urmat in aceeasi clipa:

-A luat dela prima celulă! Frati-mi-o, amândoi! Să nu iesi din celulă, dacă nu mă ia si pe mine. Nici eu nu ies, acă nu te ia si pe tine!

Indreptându-se spre mine:

-Pe dumneata nu te ia să te execute, că n'ai lanturi la picioare. Ascultă... Auzi? Sunt la etajul doi! Sst! S'a deschis si usa a doua de aici. A iesit! Au plecat! Ciocăneste odată în perete:

-Mai sunt trei celule până la tine! Fii pregătit! Eu sunt gata! E cineva pe sală.

Se duce până la fereastră. Priveste cerul înstelat. Zăboveste putin. Apoi, ca pentru sine:

-E mai greu pentru el! E logodit. Si pentru mama e mai greu decât pentru noi. Si pentru oamenii din sat, e mai greu. Si pentru dumneata va fi mai greu, dacă rămâi. Cred că rămâi, pentrucă n'ai lanturi... Dar dece te-o fi adus aci ?

Se'ntoarce la usa. Ascultă. Imi face semn sa mă apropiu repede:

-Auzi? Le taie niturile! Ascultă aici!

Se dă putin la o parte sa-mi faca loc sa pun urechea acolo unde o avea el. N'auzeam nimic. Simtul lui însă, excitat, percepea perfect. Iar exercitiul din munti, unde printre atâtea soapte ale pământului, ale pădurii, trebuia să le distingă si pe ale inamicului, îl ajuta.

Isi încheie cămasa la gât. Apoi si-o deschide si bate scurt în perete, cu pumnul.

De această dată aud si eu bine cum se deschide, discret, lacătul la usa fratelui. Aud si un dialog soptit. Cruceanu se apleacă spre mine si ma imbrătisează, mă sărută si-mi spune:

-Chiar dacă esti agent!

Când s'a deschis lacătul celulei noastre, eu am auzit, dar el se părea că n'auzise:

-Iesi, ordonă un ofiter. Apoi, către mine:

-Dumneata, mai asteaptă!

Cruceanu din usă, îsi îndreaptă ochii spre fereastră. Pe mine parcă nu mă mai vedea.

Am auzit lanturile depărtându-se, tinute in mână, si pasii mărunti.

Am asteptat în ușă, încremenit. Apoi... etajul doi, unul, subsol. Am auzit cum s'au tăiat lanțurile...

Bat în zid fratelui lui Cruceanu. Niciun răspuns!

Deci, târgul se făcuse! Am continuat să astept in usa, până ce am auzit motorul unei masini. M'am asezat pe pat... si am atipit. M'am trezit când soarele părea că se iveste. Si mi s'a părut că aud salva unei pusti mitralieră.

....

Ziua s'a revărsat peste alte crime. Câte vor fi fost pe tot întinsul tării?

A urmat “deschiderea”!

Ofiterul care-l luase pe Cruceanu, prezent:

-Unde este celălalt?

N'am răspuns nimic.

-Dumneata mai asteaptă!, îmi spune si închide usa. Inainte de masă, acelasi ofiter, din nou deschide usa si cu un caiet în mână mă întreabă foarte mirat.

-Cum te numesti dumneata? Răspund scurt.

-S'a făcut greseală! Să-l duceti jos!

După o jumătate de ora eram în celula de unde plecasem. In celula, îi găsesc pe cei pe care-i lăsasem, cu exceptia lui Iosub.

Ii remarc imediat absenta si, fireste, intreb unde poate fi.

-E la curătenie pe sală. Azi noapte i-au executat pe fratii Cruceanu, îmi spune Ungurasu, şi pe multi din lotul Generalului Manoliu. Am fost convins că te-a executat si pe dumneata. Unde ai fost?

-Am fost în celulă cu unul din fratii Cruceanu!"

× × ×

Cap. VI

În Codrul Vlasiei din jurul Bucureștiului, rezistenta devenise un fenomen accentuat. Temeritatea grupului condus de Rotaru Constantin, cu teren de activitate în mai multe sate si comune din apropierea Capitalei: Vadul Anei, Brănesti, Burdusani, Piteasca, Tânganu, Pisicari, Fundeni-Frunzanesti si altele, devenise notorie.

Ajutati de taranii acestor sate, adăpostiti în desisurile pădurilor Cernatu, Valea-Tânganului, Cucu, Mavrodin-Gherase, Băduleasa, Zgâriata, Pustnicul, Islaz, grupul reusise sa ia contact si sa conlucreze cu cercurile de rezisenta din Bucuresti. Actiunile întreprinse de Securitate pentru dislocarea si prinderea lor rămâneau pe mai departe infructuoase. Grupul se mentinea datorita unui ingenios sistem de informatii pe care îl poseda. Fată de legăturile permanente pe care le întretinea în satele din zonă, grupului de rezistentă i se alăturase si un călugăr de la Mânăstirea Cernica, care, din locul în care se găsea, datorită pelerinajului oamenilor din zonă către locul sfânt, reusea să procure informatii de primă importantă si necesitâte pentru siguranta lui. Prin aceasta filieră, precum si prin legăturile avute de călugarul Partenie cu o altă mânăstire, Pustnicul, continua miscare de trupe aduse pentru eliminarea lor era cunoscută si siguranta acoperită. Mai multe lupte în Codrul Cernatului, la punctul numit "Putul Hoților", sunt soldate cu rănirea grava a unui membru al grupului. Din partea adversă, doi soldati ai trupelor de Securitate sunt si ei răniti grav, marcând retragerea în defensivă a efectivelor aduse. Parte a depozitelor de armament germane rămase neexplodate si nedescoperite în pădurea Zgâriata, pe teritoriul unei foste baze militare de aviatie, suplimentau grupul din plin atât cu armament si munitie, cât si cu explozibil.

Aruncarea în aer a unei întregi garnituri militare rusesti în gara Brănesti, în vara anului 1948, provocase o mare derută în rândul autoritatilor de ocupatie sovietice. Cu toată paza desfăsurată de-a lungul liniei ferate, partizanii reusesc mai apoi deraierea pe această rută, în apropierea haltei Cozieni, a unui tren încărcat cu cereale destinate Rusiei, într'un moment când oamenii cutreierau tara în lung si'n lat

după un săcăteu de făină pentru a nu pieri de foame. Deraierea trenului, de care oamenii satului au luat cunostintă imediat, declansase o adevărată năvală la locul cu pricina. Atât cât au putut, oamenii si-au cărat acasă, cu spinarea sau căruta, cereale.

Peste o oră, alarmate, soseau la fata locului numeroase trupe ale unitatii militare nr. 4 de la Halta Pantelimon si, concomitent, contingente ale Securitătii.

Perchezitiile urmate în sat au dus la numeroase arestari si confiscari suplimentare de cereale (mai mult decât cantitatile descoperite), fie ca ele le apartineau pe drept, atâtea câte erau, fie că omul îsi umpluse traista din vagoanele trenului.

La atacurile necontenite ale partizanilor, o bază permanentă a trupelor Securitătii fusese instalată în pădurea cuprinsa între satele Piteasca si Burdusani.

Cu Nelut, "Barbă-Rosie" cum îi spunea Dragos din pricina fetei lui roscovane, studiase împreuna la Liceul Gh. Lazăr din Bucuresti. Arestat în toamna lui '46, Iordache Ion (Nelut) reuseste să evadeze împreună cu Gh. Chibritaru în timp ce erau transportati spre Bucuresti.

Norocul întâmplarii le facilitase drumul spre libertate. Rămasă în pană de motor, masina care îi transporta împreună cu cei doi agenti, pe soseaua Branesti-Bucuresti, între padurile Valea-Tânganului si Pusticul, sunt dati jos si li se ordonă să se aseze la pământ. Cu mâinile la spate, legate în frânghii, se pun jos pe iarbă în timp ce soferul ridica greu capota masinii pentru a-i cerceta motorul. Ii despărteau de pădure doar câtiva pasi. Trecuse mai bine de un minut. Cercetându-si buzunarele, agentul rămas să-i păzească, se introduse în masină căutând ceva la podea. O singură privire în ochi si într'o fractiune de secundă s'au înteles: momentul eliberării era propice. Un salt iute si iată-i în marginea pădurii. Apoi goană prin desisuri...

-Stai ca trag! Stai!. . .

Inapoi n'au mai privit. Câteva gloante spre ei si asta a fost totul. Urma li s'a pierdut...

Târziu mai apoi, încetinindu-si pasii să răsufle, Nelut observase că avea sânge la pulpa piciorului stâng. Se făcu alb ca varul. Un glont îi atinsese piciorul. N'a simtit nimic în fulgerarea momentului. Ghită Chibrit s'a aplecat cercetându-i rana:

-Nu te îngrijora... Nu-i nimic grav. Rana e doar superficială... Trebuie doar s'o leg ca să nu pierzi sânge...

Cu ajutorul unui ciob de sticlă, si-au tăiat frânghiile în care erau prinse mâinile. De atunci, ca fratii de cruce, sunt nedespartiti. Codrul le-a devenit cămin de vietuire si teren de luptă pe viată si pe moarte împotriva ocupantilor si noilor asupritori...

Dragos stinse tigarea apucând în jos, pe coasta dealului.

Repetă semnalul si se opri o clipă să asculte cu atentie. Un moment numai si din fată, aidoma, acelasi semnal venea repetat, intermitent: "In sfârsit am dat si de Radu... El tebuie sa fie..."

Iuti pasii spre locul de unde venise semnul de recunoastere, oftând usurat. Un timp numai si se întretăie cu Mihu:

-Tot tu, Mihule?! Eram sigur că o să dau de Radu...

-Si eu la fel! De mult nu te văzusem!... -îi răspunse acesta cu ironic.

-Am mers până aproape de sat si nimic! Liniste... Nici lătrături de câini, nici lumini la case... Ce facem?!

-Mai Dragos, mare nărod mai esti! Pai cine crezi tu ca stă treaz la ora asta din noapte in afara de noi? Ce să facem acum? Hai de unde am plecat, că stăteam bine acolo...

* * *

Cam o sută si saizeci de ani în urmă, aclamând intrarea Romaniei în comitetul natiunilor, istoricul francez Edgar Quinet scria astfel: *De acum nu mai sunteti membrii unui teritoriu necunoscut. De acum nu mai sunteti străini, ci, sunteti cetăteni cu drepturi*...

In contrast, intrarea fortată a României sub influenta comunistă la finele celui de-al doilea razboi mondial n'a interesat nici una din tările vestice aliate, cu atat mai putin n'a interesat si indignat valul aspru de teroare, mizerie, foamete si suferintă la care a fost supus poporul român dela acea data.

Cele 15 divizii germane (garantoare ale libertatii României până la 23 August 1944 împotriva invaziei sovietice), sunt fortate să părăseasca teritoriul României odata cu actul de trădare al întoarcerii armelor, tara intrând virtualmente în mâna sovieticilor.

Invazia trupelor sovietice a fost urmată de o adevărată orgie de crime si violente: magazine golite de produse, proprietăti violate si distruse, vieti secerate cu sălbăticie ziua si noaptea, impuneri arbitrare; o situatie anarhică si critică cum nu s'a mai înregistrat în tara noastră. Si, pe deasupra, peste 170.000 de soldati Români sunt luati prizonieri si expediati în lagărele din Uniunea Sovietică. N'a protestat nici Maniu, nici Bratianu... Câti s'au mai întors?!

Conventia de Armistitiu semnată la Moscova în data de 12 Septembrie 1944, impunea conditi extrem de severe Romaniei. Pe lângă suma de 300 de milioane de dolari pe care Romania era obligata sa o plateasca drept despagubire de razboi, mari cantitati de petrol, lemn si cereale trec în mâna sovieticilor. Toate acestea, calculate numai până în anul 1949, depăseau de sapte ori cantitatea de export care trebuia platita sovieticilor sub acordul conventiei.

O clauză specială stipulată de sovietici avea în prim plan repatrierea din România a "cetatenilor sovietici" împreună cu toate bunurile lor, în fapt cetateni români refugiati din Basarabia si Bucovina în România, provincii românesti anexate de sovietici cu forta în urma ultimatumului din 25 Iunie 1940 si re-anexate după finele războiului drept parte componentă a teritoriului... Uniunii Sovietice!

In Februarie 1945, Visinski sosea la Bucureşti si, bătând cu pumnul în masă, sub amenintarea unei băi de sânge, impunea la conducerea României un guvern majoritar comunist prezidat de Petru Groza, guvern care să-1 înlocuiască pe cel condus de Gen. Rădescu, acesta fiind obligat să se refugieze si să ia calea exilului.

In acest primat, un an mai târziu, aveau loc alegerile din 19 Noiembrie 1946. Conform moralei marxiste, se produc intimidari, fraude grosolane si, în ciuda victoriei partidelor de opozitie, cifrele sunt inversate si deturnate în favoarea blocului comunist care se declară cu nonsalantă învingător. Un an mai apoi, sub diverse pretexte, partidele politice de opozitie erau dizolvate si conducătorii lor arestati si condamnati la ani grei de închisoare în urma înscenării unor mari procese, iar dupa abdicarea fortata a regelui Mihai la 30 Decembrie 1947, cadrele majore ale armatei sunt din nou epurate si înlocuite cu membrii partidului comunist, fara nici un fel de pregatire si cunostinte militare, trecând astfel în subordonarea armatei sovietice comandata de Gen. Kolganoff (atasat militar la Bucuresti), asistat de circa 50 de ofiteri sovietici. Arhiepiscopul Moldovei, Irineu, împreuna cu Patriarhul Romaniei, Nicodem, mor în conditii misterioase, locul celui din urmă fiind ocupat de preotul obscur Iustinian Marina, alegerea fiind desigur

luată ca merit pentru găzduirea lui Gh. Dej cândva, si nu pentru faptele si vorbele pline de duh ale nesfintiei sale, cum si aservirea lui totală fată de comunisti. La rândul ei, biserica Greco-Catolică este desfiintată; circa 700 de preoti sunt omorîti cu sălbăticie, iar cei scapati din aceasta urgie, sunt bagati in închisori sau fortati sa treaca la ortodoxism.

Cei considerati burghezi si mosieri, sunt persecutati sistematic, arestati sau fortati sa-si abandoneze casele cu tot continutul lor. Aruncati in strada (de cele mai multe ori cu ceea ce puteau lua intro singura valijoară), casele sunt imediat ocupate de aderentii partidului comunist. Inainte de razboi, numarul comunistilor in Romania era in jurul a circa o mie de membri, in mare majoritate alogeni, mai mult de jumatate dintre ei fiind informatori ai Sigurantei. Acum, apărati de tancurile sovietice, cu noi aderenti (elemente declasate si discreditate, oportuniste), pârjolesc tara mână în mână cu hoardele sovietice. Elementele alogene sus puse din conducere, în special evrei si unguri (Ana Pauker, Theohary Georgescu, Vasile Luka-Laszlo, Chisinevsky, E. Bodnarenko (Bodnarciuc), servile Moscovei, aplaudă si încurajeaza toate aceste actiuni îndreptate impotriva poporului roman. Mai mult, în conditiile unei secete si a lipsei acute de hrana, care produsese deja peste 200.000 de victime, in special in Moldova, bunuri donate Romaniei de Crucea Rosie Americana in valoare de peste 2.500.000 dolari, sunt împărtite numai in proportie de 7% populatiei napastuite, restul este vagonetat si expediat in Uniunea Sovietica: 10 camioane de transport, 112 tone de sapun (din care un vagon de sapun pentru toaleta), peste 500.000 perechi de imbracaminte (jumatate destinate copiilor), 3 spitale complet echipate cu 700 de paturi donate de armata americana, mari cantitati de medicamente si zeci de vagoane pline cu făină. Aceiasi soarta o au si ajutoarele expediate de Marea Britanie la inceputul anului 1948: 50 tone de ciocolata, 20 tone produse din carne, 80 de tone produse vegetale, plus 350 tone continând alte produse ale mâncării.

Actiunea sistematică de distrugere nu cunostea nici un fel de limite. Cu pretextul de a pune capăt inflației, guvernul decretă în August 1947 o "stabilizare monetară". Scoaterea din circulatie a cursului monetar anterior, duce la confiscari masive ale proprietatilor si bunurilor comerciale. Limitarea pentru fiecare persoana de a schimba un milion si jumatate de lei, la o rata de 20.000 lei pentru 1 leu nou "stabilizat", are rolul de a desfiinta puterea financiara a "burgheziei", in asa fel ca nici o persoana sa nu posede mai mult de 75 de lei stabilizati. Toti posesorii de aur si valuta, sunt la randul lor obligati sa depoziteze în bancă, în

schimbul leilor fara valoare, la rate minime fixate de aceasta. Orice persoana in posesie de aur şi valută după 29 August 1947, era pasibila de închisoare prin noua lege.

Functionarii la randul lor, sunt obligati sa se inscrie in partidul comunist, iar cei care refuza sunt, fie concediati, fie arestati ori deportati. Stabilimentele industriale si comerciale incepand cu anul 1948 sunt nationalizate, avand acum la conducere tehnicieni si activisti sovietici, iar in posturi minore comunisti "romani".

Conditiile de munca devin ingrozitoare si, chiar in acest caz, cei care isi cauta de lucru (de data aceasta la Stat), nu pot fi angajati daca in prealabil nu se inscriu in partid. Nefiind angajati, sunt lipsiti efectiv de dreptul primirii cupoanelor de ratii, un handicap care îi pune în imposibilitate de a-si procura hrana necesara.

Tot acum îsi fac aparitia si corvoadele "voluntare", unde dupa 10 ore de muncă pe zi, "voluntarii" sunt obligati si la 2-4 ore de îndoctrinare marxista.

Societatea culturala romaneasca adevarata este totalmente înlaturata, locul ei fiind "aranjat" corzilor partidului lipsite de orice talent: Maria Banus, M. Beniuc, Ion Pas, Al. Graur, Harry Brauner, Magda Isanos, Otilia Cazimir (Alexandra Gavrilescu), Igena Floru, Cora Irineu, Ticu Arhip, M. Radu Paraschivecu, N.D. Cocea, Ion Calugaru, G. Ivascu, Mihail Roller, O. S. Chromălniceanu, Horia Furtună, Lucian Raicu, Ion Caraion, Virgil Ierunca-Untaru, Cristian Sârbu, Francisc Munteanu, Petre Solomon, Alex. Jar, George Dan, Ion Dodu Balan, Mittu Dragomir, Aurel Livadaru, Luca Remus, Kaufman Camillo, Zaharia Stancu, Nina Cassian, Dan Desliu, Imre Horvath, A. Toma, Geza Domokos, Victor Tulbure, Geo Bogza, Sadi Rudeanu, Marius Ligi si mulți altii [27)].

De altfel, ca să nu existe nici un fel de dubii despre obedienta lor fata de partid, un astfel de "poiet", G. Dan, transmitea un mesaj tuturor celor de fata si viitori ai tagmei comuniste, pentru a lua aminte:

---

[27] -Pun lista acestor culturnici - incompletă, desigur - amintind numele lor şi rolul nefast pe care l-au jucat in acest angrenaj al partidului impotriva culturii adevărate, pentru ca cei ce vor veni după noi să poată întelege cum de a fost posibil ca operele marelui nostru poet national Mihail Eminescu si fie puse sub obroc, în timp ce Maria Banuş sau Mihai Beniuc <delator de ultimă speță>, pe care desigur nimeni nu i-a înregistrat in istoria noastră culturală aevărată, să poată fi publicati şi tipăriti în sute de mii de exemplare de propagandă in favoarea comunismulul. O maculatură deşăntată, "dominantă" numai prin această elogiere fanatică şi aberantă a mai marilor zilei, o adevărată prostituare a artei, moment care marchează începutul întunericului în cultura noastră, revizuită şi adaptată cerintelor partidului...

Dar în patru'si patru, iată
Cum cu mână de părinte
Ca o pâine de fierbinte,
De partid am fost luată
Şi partidul îmi arată
Cum să merg , si încotrova
Cum să mă desprind cu slova... ,

evident în slujba partidului.

Numai în perioada cuprinsă între 23 August 1944 si până la începutul anului 1948, în editura partidului muncitoresc erau publicate peste 12.000.000 de volume de propagandă comunistă: 453.000 copii din operele satrapului Stalin (tătucul popoarelor); 335.000 din Lenin; 143.000 Engels şi 116.000 volume Marx.

Se alcătuiesc în această perioadă comitete speciale repartizate pe întreg cuprinsul tării să vândă obligatoriu, "tuturor claselor sociale" materialele anarhice editate de partidul comunist, cum si comisii de cenzură asupra scriitorilor consacrati. Totul trebuia trecut prin furcile caudine ale opticii partidului si revizuit în întregime. Creatia "burghezo-mosiereasca", nu putea sta in fata celei partinice.

Carti cu valoare de document sunt arse; manuscrisul poeziei *Doina* de Mihai Eminescu aflat spre pastrare in colectia Academiei Romane cum si mute altele considerate reactionare, sunt trecute prin vâlvătăile focului la indicatia lui Mihail Roller.

De la Nistru pân' la Tisa
Tot Românul plânsu-mi-s'a...

Oamenii de cultura sunt aruncati in inchisori, tortionati si anihilati. Tara reprezentativa, elita, este toata închisa: Traian Braileanu, Radu Gyr, Nichifor Crainic, Mircea Vulcanescu, Petre Tutea, Ion Petrovici, Aurel Marin, George Manu, Mihail Manoilescu, Radu Budisteanu, Dragos Protopopescu, Pastorel Teodoreanu, Vasile Bancila, Horia Nitulescu, Dr. Ion Simionescu, Vasile Voiculescu, etc., Episcopi, Ministri, Generali...

Prima asociatie ocupata cu propaganda culturala filorusa, A. R. L. U. S. (Asociatia Romaniei de Legaturi cu Uniunea Sovietica), este infiintata, cu filiale în toata tara. "Sovietizarea si proletarizarea" culturii romane integreaza fortat intelectualii intr'o scoala politica unde se

explica numai catehismul marxist-comunist. Intemeierea in paralel a "Institutului de studii romano-sovietic" la 3 Iunie 1947, duce la domnia aceluiasi spirit de adulatie moscovită. Cărti sovietice în traducere română si maghiară, apărute în milioane de exemplare în editura "Cartea rusă", sufocă creatia autohtonă.

Viata artistică si culturală românească, păseşte pe un drum greu de imaginat. Artişti plastici creati din eprubeta sovietică, îşi dezvelesc operele adulatorii: Marcella Codrescu cu un tablou intitulat cinic "Sosesc grânele din U.R.S.S."; M.H. Maxy -portret în ulei al tov. Ana Pauker; Ugia Macovei -"brigadierele muncii", etc.

Compozitorii nu se lasă nici ei mai prejos şi dăruiesc bucăti muzicale demne de toată lauda... partidului: "Cantata lui Stalin", "Cântecul ciocanului", "Uvertura prieteniei popoarelor" şi alte aberatii absurde.

Politicul în poezie devine total. Nicolae Tăutu aşterne pe hârtie ridicolul (a rezistat săraca!):

Tovarășe cer
tovarășe fluture
tovarășe munte
tovarășe stea
tovarășe apă
tovarășe pom...

etc., iar Victor Tulbure, pentru a-şi marca obedienta comunistă compunea balada mortilor (care de fapt n'au murit niciodată), spre exemplu cea intitulată "Balada tovarăşului căzut împărțind Scînteia în ilegalitate" (Sic!), 1949.

× × ×

"CONTENCIOSUL ADMINISTRATIV"

La 8 Iulie 1948, apărea în *Monitorul Oficial* al noii "republici" un decret lege cu nr. *128* privind desfiinţarea "Contenciosului Administrativ" din 23 Decembrie 1925, cum si a legii din 15 Martie 1939 care crease "Curtile Administrative".

Articolul 2 al numitului decret-lege cu nr. 128 stipula -drept concluzie finală- că toate actiunile aflate pe rol în curs de judecata, sau deciziile nepuse in practica sunt nule. O ultima ramasita de libertate pe care omul de rand o mai avea si de care putea face uz, îi era sustrasa cu nerusinare hrăpăreată. Ce însemna, de fapt, abrogarea samavolnică a "Contenciosului Administrativ"? Insemna răpirea dreptului elementar al fiecarui cetatean de a actiona in judecata Statul, pentru repararea oricarui prejudiciu cauzat de acesta prin încalcarea legilor sau regulamentelor lui statale. De acum, orice act ilegal al Statului contra oricarei persoane, nu mai putea fi nici reclamat, nici actionat în judecata. Actul Puterii Publice care punea pe picior de egalitate în trecut Cetăteanul si Statul, sub noul autocratism devenise nul.

Confiscarile de averi din avutul particularului survenite ulterior, ajung asadar să devină un furt mascat de acte în regulă.

Delatiunea este încurajata la scară natională împotriva "chiaburimii si mosierimii", prin recompense. Tăranul cel mai adesea, fie că poseda pământul, fie că îl avea în arendă pentru muncit, putea fi declarat "chiabur" daca nu îsi exprima multumirea pentru asezarea prezentă a Statului, si astfel sanctionat drastic.

Pentru noile autoritäti, "ascutirea" luptei de clasă - cum era oficial cotată de organeie de partid - devenise un fenomen obişnuit, o măsură punitivă justificativă cerută si impusă de regimul de ocupaţie sovietic , măsură acceleratoare in directia desfiintării "fortelor reactiunii interne".

Multi din cei vizati, stiind ce-i asteaptă, încercau sa se ascunda. Ani de zile în păduri, în ascunzători săpate în casele lor, în grajduri, în suri, ca în timpul năvălirilor barbare, mii de oameni se puneau la adapost. In cazuri tragice, multi erau descoperiti si odată cu aceasta, membrii familiei, prietenii si cunoscutii erau arestati si implicati în procese de complicitate si tăinuire - omisiune de denunț -, fiind condamnati la multi ani de închisoare.

"Talpa țării", țărănimea simplă constituind aproape 75% din totalul populației românești, suferea acum cel mai aprig în chingile exterminatorii ale noului regim. Cu pământul confiscat, vitele luate din bătătură de zbirii partidului, această clasă "de jos", "prostimea" cum era categorisită în mod batjocoritor de noile autoritati, își ducea cu stoicism viata mai departe, în legea ei, flămândă si goală, încoltită din toate partile. Nicicând, nu mai fusese înjosită si umilită la scară natională marea clasă a nevoiasilor țării, așa cum i se întâmpla acum, în plin secol XX.

× × ×

APROPOS DE STRĂINII DIN ROMÂNIA

"Iar înlăuntrul țării tale, nu vezi decât necinste, cățărare disperată către locurile cele mai de sus, goană dupa avere, murdărire a tuturor numelor curate de luptători fără frică împotriva răului..."

(Vasile Pârvan – "Datoria vieții noastre")

Massa alogenă și aderența ei față de comunism în genere, își are istoria ei aparte. Apariția "Manifestului" lui Marx - coreligionar evreu -, a fost încă de la început salutată cu urale și bucurie de cercurile evreiești internaționale, prin toate mediile accesibile pe care le dețineau. Primul guvern bolșevic constituit la Moscova în 1918, după lovitura de stat reușită împotriva Țarului Nicolae al II-lea în 1917, avea în fruntea listei pe V. Lenin, pe jumătate evreu din partea mamei lui pe nume Blanck, evreică de origine germană. Urma apoi Leo Troțki, comisar al armatei roșii și al marinei, și el evreu pe numele său adevărat Lew Davinovici Bronstein. Lista se continua cu G. Zinoviev, comisar pentru afacerile interne, cu numele adevărat de G. Afelbaum, urmându-i: Samuel Kaufman, Ethel Knigkisen, Abraham Krohmal (Saguersky), Lew Rosenfeld (Kamenev), Kain Rako (Rakevsky), Abel Beck, Grundbaum (Cevinsky), Bertha Hinewitz, Isidor Gurko, Furstenberg (Ganetsky), Iosif Steinberg, Iakob Berman, Liuba Rosenfeld, Rebeca Jatz, Jakob Zolotin, Abraham Schotman, Abel Alperovitz, Leibu Kuwitb, Jankel Swerdin, Jakob Golden, Isaak Latsk, Abraham Torbeth, Jakob Giler,

Abraham Baum, Abraham Klotzman, și alții. În total, 447 de evrei se găseau in componența acestui prim guvern bolșevic, alături de numai 43 de lituanieni, 30 ruși, 13 armeni, 12 germani, 3 finlandezi, 2 polonezi, 2 georgieni, 1 ceh și 1 ungur. Remanierile ulterioare, aduc la conducere alte elemente aparținând aceleiași origini: Zdanov (Lipsitz), Lavrenti Beria, Lazar Kaganovici, Malenkov (Georgi Maximilianovici Molenk), Bulganin, A. Iosifovici Miyokan, P. F. Yudin, N. Schatalin, M. Litvinov, Rosalia Goldenberg, Anna E. Kaluger (Călugăru), delegată a... Basarabiei în sovietul suprem, etc. Ca prim reprezentant al marxismului în România, se înscrie C. Dobrogeanu-Gherea (Solomon Katz), evreu, și el "năvălit" și acceptat ca atâția alții, gravă eroare a guvernului din acea vreme care, puțin mai apoi, odată cu incitările lui anarhice contra statului, realiza pe deplin efectul viermănos al noii doctrine utopice materialiste transplantată în țară cu bunăvoie. După primul război mondial, cultura română devine virtualmente năpădită de elementele alogene, în folosul aceleiași cauze anti-naționale pe care le-o arătase Gherea: marxismul. Ideile bolșevice, zis "progresiste", sunt preluate de totalitatea "nulității" (cum se exprima Lucian Blaga), noua avangardă a stângii, străină de toată massa românească, dar stăpână aproape în totalitate a mijloacelor de exprimare. Maculatura fatidică venea să dăuneze la scară națională prin conținutul scabros și injurios până la disperare și indignare împotriva poporului român, cel care în spiritul libertății de gândire le asigurase dreptul la reprezentare. În această tagmă alogenă a pseudo-culturii se înscriu nume fioroase prin ideile întrebuințate, cum ar fi cele ale lui Ion Călugăru, Marcel Blecher, Al. Robot, Maria Banuș, Barbu Lăzăreanu, Lazăr Samson, Dominic Alexandru (Avram Reichman), Virgiliu Monda (Moscovici), Sașa Pană (Alexandru Binder), Isac Peltz, Eugen Relgis (Siegler), Camil Baltazar (Leopold Goldstein), Henric Sanielevici, A. Toma (Moscovici), Tristan Tzara (Sami Rosenstein), Ilarie Voronca (Eduard Marcus), Abraham Leib Zissu, Georg Silviu (Silviu Goliger), și mulți alții. Deceniile patru (începând cu August 1944) și cinci sunt acaparate efectiv de numele lor proslăvind stalinismul și comunismul. Apar nume noi pe "linia de luptă proletară", în fapt de îndoctrinare și dirijare forțată a conștiinței masselor către dezastrul comunist: Nina Cassian, Marcel Breslașu, Iulia Soare (Sonnenfeld), N. Tertulian (Nathan Veinstein), Florin Mugur, Veronica Porumbacu (Scherfelberg), Mayer Rudici, Ieronim Șerbu (Aron-Hertz Erich), George Toma Maiorescu (Mayer), Alex. Mirodan, Ovidiu Chromalniceanu (Moise Cahn), Radu Cosașu, Vera Calin

(Clejan), Mihail Roller, Silviu Iosifescu [28)], etc. Proletcultismul viciant revarsă fiere și foc împotriva unuia și aceluiași obiectiv: clasa numită "reacționară" (massa populației românești), care în diverse forme, prin neacceptare, continua să se facă simțită, stânjenind eforturile nevolnice de îndoctrinare la scară națională dirijate de partid. Romanul social al acestora ne transpunea pe terenul agricol, acolo unde comuniștii luptau din răsputeri să-l convingă pe țăranul "reacționar" să intre în colhoz (încă un cuvânt importat dela răsărit), "deșteptându-l" din "neagra imbecilitate" în care îl adâncise regimul "moșieresc", cu exemple de "tovărășii", multe, tot mai multe, așa că finalul era implacabil pentru el și ceilalți ca el care refuzau să se înscrie, iar "voința populară" tot mai aprigă, "nu-i va ierta"; venea apoi la rând muncitorul, muncitorul comunist stahanovist care, din "dragostea" lui pentru partid, în fața strungului sau găuritorului, 12 ore pe zi, nu înțelegea cum de se mai găsesc "elemente burgheze" care să-i stingherească munca și să provoace "confuzie". Peste tot și peste toate, el, comunistul, era un exemplu, târnosit în tot ceea ce făcea el, o adevărată "conștiință proletară" demnă de urmat. Desigur, el urma exemplul muncitorului sovietic, care-i era atât de drag și la care se gândea ori de câte ori lucra 12-14 ore pe zi, lua parte la ședințele de partid și-l proslăvea pe "gigantul omenirii, generalissimul I. V. Stalin". El, muncitorul comunist, dorea ca țara întreagă să fie ca el, în "fericire și bunăstare", cel puțin 12 ore pe zi, atât cât era el, în fața găuritorului, strungului sau la adunatul șpanului din fabrică. Caracteristica primordială care se răsfrângea din toată această literatură proletcultistă, era slava pentru partid și supunerea oarbă a populației în fața tuturor directivelor care emanau dela comitetul lui central. Distrugerea ființei naționale lua accente de maximă amploare prin continuarea metodică și aplicarea deciziilor sovietice de încadrare efectivă în spațiul sovietic. Limba rusă devine limbă semioficială și copiii din școli obligați s'o învețe. Literatura sovietică de nuanță comunistă ocupă un loc de frunte in manualele școlare, exemplu de urmat pentru ienicerii culturnici ai partidului puși de-acum să "creeze". Destabilizarea culturii naționale se desăvârșea printr'o crasă și repugnantă elogiere a autorilor și literaturii comuniste sovietice, autori prezentați în număr disproporționat de mare în manualele școlare față de cei români, atâția câți scăpaseră din furcile caudine ale cenzurii partidului. În presă asistăm la atacuri și dezavuări

[28] -Silviu Iosifescu, critic literar oficial numit de partid, cel ce în funcția cu care a fost înzestrat avea să cenzureze pentru totdeauna cele mai frumoase poezii ale lui Eminescu, Alecsandri, Cârlova și alții, arătându-și în acest fel atașamentul criminal față de partid...

permanente ale operelor de valoare aparţinând autorilor români consacraţi, iar delaţiunea împotriva celor ce încă se mai găsesc în viață devine arma optimă la care se recurge cu precădere, delatorul (gen Mihai Beniuc, Maria Banuş, Mihai Roller, ş.a.) fiind aclamat pentru ajutorul dat sistemului, în opera lui de recrudescentă "curăţire" a literaturii. Troica fondatorilor socialismului marxist, Marx - Engels și Lenin, împreună cu portretul de proporţii gigantice al lui Stalin, te întâmpina în toate orașele ţării, indiferent că ele erau lipite ori agățate pe coșurile fabricilor, în stațiile de tren, în mijlocul câmpului (adevărate sperietori) ori pe zidurile latrinelor publice. Nu trebuia să uiţi niciodată că ei erau lângă tine, de veghe, privindu-te cu ochi "binevoitori" chiar și în cușeta lavatorului public unde gândul la ei nu te părăsea nici măcar atunci când trăgeai apa. O psihoză generală în rândul noilor corifei ai partidului de proslăvire - şi numai de proslăvire -, până la epuizare şi inconştienţă, demonstraţie de atașament criminal în slujba noului sistem politic pseudo-uman, care crea monştri şi greaţă oricărei minţi luminate. Devin celebre frazele discriminatorii: "Cine nu este cu noi, este împotriva noastră!" și "Cine nu muncește, nu mănâncă!", etc. În prima categorie, calificarea indivizilor nu lăsa nici un fel de dubii: clasa periferică a societăţii, constituită şi impusă sub ordine din afară trebuia acum să conducă şi să se răzbune liber, ea fiind pentru autorităţile de ocupaţie singura garantoare a amuţirii "reacţiunii". Cei ce nu se afiliau acestei clase, grosul populaţiei româneşti prin convingerile ei, erau automat condamnaţi la represiune. Şi cum evidenţa apartenenţei la această clasă bătea prea mult la ochi, s'a inventat un nou termen: "duşmanii poporului", astfel inversându-se și înțelesul ei. În planul secund, "cine nu muncește", cel ce nu purta șalopeta albastră de muncitor, nu era servit în localurile publice. Dreptul de a mânca era rezervat doar acelora care reprezentau noua clasă. Nu importa dacă individul lucra (în alte condiţii desigur) cele 10-12 ore impuse de regim, fără carnetul de partid în buzunar, el trecea automat în rândul clasei "reacţionare", "duşman neîmpăcat" cu noua orânduire socială "proletară". Prin 1948, dezvăluirile delatoare ale lui Dan Deşliu (acum poet oficial al partidului împreună cu Mihai Beniuc) îndreptate împotriva lui Tudor Arghezi pentru elogiile prin vers aduse de acesta lui Codreanu în anii '30, îl amuțesc pe poet care se retrage în liniștea din grădina casei sale unde se ocupa de florile pe care cu atâta drag le îngrijea. Mai bine de 6 ani, poetul este supus la tăcere. Astfel de dezvăluiri se pornesc și asupra altor scriitori, demascându-li-se

"reacţionarismul burghez" exprimat prin scris: Lucian Blaga,[29] Ion Barbu (pseudonimul literar al poetului și matematicianului Dan Barbilian), Vasile Voiculescu, G. M. Cantacuzino [30], Ion Frunzetti, Constantin Gane, Dragoş Protopopescu, Vasile Băncilă, Sextil Puşcariu, Traian Brăileanu, Ion Petrovici, Radu Gyr, Ionel Teodoreanu,[31] ş.a., dar mai ales pentru apartenenţa lor politică. Nu importa faptul că unii dintre aceştia fuseseră deja asasinaţi fizic (Prof. Traian Brăileanu în închisoarea Aiud, 1947, lingvistul Sextil Puşcariu după mai multe anchete, stins la începutul anului 1948, sau Dragoş Protopopescu, tot în 1948), atacurile împotriva lor nu mai conteneau. Parcă să nu aibe liniște nici dupa moarte! "Reacţionarii fasciști" trebuiau înfieraţi fără nici o milă în toate împrejurările... Odată cu reorganizarea noii "Academii a R.P.R.", numele maestrului George Enescu era și el menţionat ca făcând parte din noul corp academic. Aflat la Paris și hotărît să nu se mai reîntoarcă în România după instalarea comunismului, George Enescu declarase la 6 Ianuarie 1949: "Niciodată n'am fost pus în curent de actualul guvern român despre schimbarile survenite în organizarea Academiei Române, și nici de faptul că am fost reales ca membru în această Academie sub noua sa formă". Astfel, George Enescu declina public să facă parte din acest corp biciuind structura politică care sta la baza fondării lui, înţelegând să atenţioneze lumea întreagă despre rolul nefast al falşilor academicieni reperiști drept instrumente de

[29] -Lucian Blaga. Înscris încă din anul 1937 în Asociația "Prietenii Legiunii", poetul și filozoful Lucian Blaga a intrat în rândurile Mișcării Legionare în anul 1940, încadrându-se în cuibul condus de Col. Savu din Sibiu, și din care mai făceau parte: Av. Nistor Chioreanu (Șef al Regiunii II legionare - 1940-1941 - în care erau încadrate toate cele 7 județe din Transilvania rămase după ciuntirea ei), Dr. Mihai Velici (Directorul Băncii "Albina"), Dr. Traian Ivan, avocat, și un inginer (vezi lucrarea *"Morminte vii"* de Nistor Chioreanu, Institutul European Iași, 1992, pag. 310-311). Simpatiile sale legionare, de altfel, Lucian Blaga le exprima încă din anii 1933-'34, dată când publica drama *"Avram Iancu"* dedicată - se pare - Căpitanului Mișcării Legionare, Corneliu Z. Codreanu.

[30] -G. M. Cantacuzino . Fost profesor la Academia de Arhitectură, mare artist și profund analist al Artei și Culturii, îndeosebi a celei românești. Văr prim cu Alexandru Cantacuzino (Comandant Legionar, participant la luptele din Spania împotriva comunismului în cadrul echipei legionare condusă de Gen. Gheorghe Cantacuzino-Grănicerul), George M. Cantacuzino a fost arestat împreună cu alte mii de legionari în anul 1948 și deținut până în anul 1955 în vestita inchisoare Aiud, fiind supus unui întreg cortegiu de suplicii și suferințe.

[31] -Necooperant și adversar al noului regim, Ionel Teodoreanu moare efectiv de inaniție pe stradă, pe când aștepta la o coadă în fața unui magazin de alimente în iarna anului 1953. Noii vătafi ai culturii nu-i puteau ierta marelui autor al "Medelenilor" pro-legionarismul său exprimat prin cărțile "Crăciunul dela Silvestri" și "Fundacul Varlamului", eroii romanelor sale înlocuiți cu alte nume ajungând finalmente prin apartenența lor legionară să sufere prigoana regelui Carol al II-lea din anii 1938-'40 îndreptată împotriva Mișcării Legionare...

propagandă la cheremul regimului comunist, iar nu în serviciul Neamului. Adevărații academicieni români se găseau în mare majoritate în temnițele exterminatorii create de regim sau atacați și ponegriți pe nedrept de culturnicii partidului, și prin declarația sa G. Enescu se atașa lor cu tot sufletul. Onorariile pe care încercaseră a i le aduce noile autorități, G. Enescu le refuzase cu mândrie. Faptul acestei numiri constituia o jignire amară pentru marea personalitate culturală a Neamului nostru; striviți de declarațiile maestrului, penițarii regimului se văd obligați să îl treacă sub tăcere, la index. Încă un nume interzis adăugat atâtor zeci de mii, nu mai conta. Mașina de propagandă comunistă trebuia să "deștelenească" ogorul fertil al culturii adevărate și să-l substituie interesului politic prin trâmbițașii proslăvitori ai partidului.

Apar diverse reviste pentru studiul și explicarea (!) limbii *"pentru a se renunța la pronunțările pretențioase ale clasei dominante din trecut",* noii "specialiști" având acum *"posibilitatea de a cunoaște metodele înaintate ale cercetătorilor sovietici și de a le aplica la studiul limbii noastre"*, forțând introducerea și popularizarea a numeroase cuvinte rusești în limba română, luându-și angajamentul suprem de a depăși chiar și normele trasate *"pentru apropierea cât mai mare a tuturor popoarelor de marea cultură a poporului rus, a cărei supremă realizare o constituie învățătura lui Lenin și Stalin"* (nu am descifrat cu totul fraza și nu putem ști precis deocamdată dacă aici este vorba despre apropierea popoarelor, de cultura rusă sau de învățătura lui Lenin).

N. I. Marr, unul dintre cei mai citați, fondatorul "noii şcoli de lingvistică", cunoscută la început sub numele de "iafetidologie" apoi de "lingvistică materialistă", este luat drept model de bază pentru ciopârțirea limbii noastre. Teoria lui despre limbă este considerată ca o antiteză a "şcolii lingvistice dominante burgheze", deci demnă de urmat, plecându-se de la constatarea că "mediul social constituie forţa care determină evoluția lingvistică" și că limba "nu poate fi studiată în sine și pentru sine, ci în strânsă legătură cu bazele ei social economice" (asta da clarviziune).

Alături de teoriile nefaste enunțate de N. I. Marr privind formularea "monismului glotogonic" așa zis "proces unitar de creaţie a limbii materialiste ", este citat continuatorul acestuia, primitivul I. I. Meşcianimov, erou al muncii socialiste și "premiat cu premiul Stalin pe anul 1945".

Un potop întreg de cuvinte rusești își fac astfel apariția în peisajul limbii române prin ajutorul ienicerilor care scriu la comanda

partidului: artel, activist, agitatoric, agregat, bolșevic, colhoz, comsomol, culac, combaină, iarovizare, instructaj, sovhoz, stahanovist, hanovist, politruc, tractorist, turlist, udarnic, etc.

Apar în publicațiile de partid fraze de genul acesta:

"Ostașii noi condamnă la moarte cuvântul cazon, odată cu orânduirea socială de care amintește acest cuvânt", sau, *"condamnă la moarte cuvântul corvoadă care amintește de exploatarea ostașilor în cele mai grele condiții pe moșiile ofițerilor burghezi",* cu explicația finală: *"Astăzi ostașul nu lucrează decât în interesul armatei oamenilor muncii. El muncește, și nu face corvoadă"* (sic!).

Cuvântul *"coadă"* face și el obiectul unui aspru rechizitoriu din partea noilor lingviști care țin să explice: *"Cuvântul acesta nou, de o proveniență specifică economiei capitaliste anarhice și războinice, este sortit să dispară"*. Cuvântul *"coadă"* se încăpățânează totuși și rămâne în frunte, uzitat mai mult decât oricare altul după instaurarea comunismului.

"Proverbele - graseiază lingviștii marxiști - *arată de multe ori concepția claselor exploatatoare, care, având în mână toate mijloacele de propagandă, și-au răspândit ideile, adesea camuflate, și au isbutit să le impună"*. Sunt citate câteva proverbe "reacționare":

"Nici salcia om, nici mojicul om".
"Pielea rea și răpănoasă, ori o bate, ori o lasă".
"Nici salcia lemn de bute, nici mojicul om de frunte".
"Din coadă de câine, sită de mătase nu se face".

Urmează explicația: *"Aceste câteva exemple și altele asemănătoare ilustrează concepția unor clase în putrefacție"* (moșierimea și burghezia), și ele *"constituie un îndemn la pasivitate și la resemnare, pentru ca exploatatorii să poată stăpâni mai ușor pe cei care muncesc"* [32)] și obtuza de minte pomenită mai sus conchide că ele sunt... *"neprogresiste și neștiințifice"* (!) și trebuiesc evitate, nefiind... pe linie de partid.

[32] -Nina Graur - Proverbe comentate. Revista "Cum Vorbim", Anul I, Nr. 3 Iunie 1949, pag. 21.

În schimb, este aplaudat cuvântul *"partinic", "care demonstrează prin efectele pe care le produce asupra duşmanilor clasei muncitoare, că limba este o armă de luptă".*[33)]

Apar critici "pe linie de partid": *"Lupta de Clasă",* organul teoretic şi politic al c.c. al p.m.r., dă semnalul criticând revista *"Bulletin Linguistique"* pentru că *"a fost publicată în franţuzeşte, nesocotind posibilităţile limbii române şi lăsând putinţa să se înţeleagă că se simte solidară cu lagărul imperialist, din care face parte, cu trup şi suflet, conducerea actuală a Franţei ",* dar mai ales că în paginile revistei *"Bulletin Linguistique"* se *"citează cu obiectivism neştiinţific numele unor criminali de război şi ale unor legionari notorii ",* etc., etc.

Desigur, critica este servil însuşită de cei care au lucrat la editarea pomenitei reviste zis burgheze şi reacţionare, şi care îşi fac autocritica public în modul cel mai josnic cu putinţă:

"Faptul cel mai grav este că am ignorat cu totul lingvistica sovietică, ceea ce nu putea decât să ne închidă drumul pentru înţelegerea faptelor pe care le studiem... Închişi în turnul nostru de fildeş, ne consacrăm unor cercetări sterpe, lipsite de orice interes practic" [34)], luându-şi angajamentul:

1). *"Să studiem şi să ne însuşim marxism-leninismul, materialismul dialectic şi istoric".*

2). *"Să studiem principalele opere ale lingviştilor sovietici, în primul rând ale lui N. I. Marr şi I. I. Meşcianinov...",* deoarece *"noua lingvistică iniţiată de N. I. Marr şi continuată de I. I. Meşcianinov nu se sfieşte să afirme că este o ştiinţă de partid ",* şi că *"fundamentul filozofic al lingvisticei sovietice, ca şi al celorlalte ramuri de cercetări, îl constituie concepţia marxist-leninistă. Aportul lui Lenin în acest domeniu, ca continuator* (?!) *al lui Marx şi Engels, e dintre cele mai importante"*[35)].

---

[33] -Revista "Cum Vorbim", Anul 1, Nr. 3, Iunie 1949, pag. 38.

[34] -Revista "Cum Vorbim", Anul I, Nr. 2, Mai 1949.

[35] -Lucia Wald – Învăţătura lui Lenin, fundament în cercetările lingvistice. Revista "Cum Vorbim", Anul 1, Nr. 5, August 1949, pag. 13.

Ce să-i faci, *"noua lingvistică sovietică"* nu spunea nimic despre evitarea cacofoniei!

Noua "Academie a r.p.r.", într'un raport despre o ședință pe care o avusese la 31 Mai 1949 privind redactarea și publicarea unui "Dicționar al Limbii Române", hotăra ca apariția acestuia să se facă *"în termen"* de patru ani, înfierând *"vechea Academie Română care îl pregătea de vreo 50 de ani"* și din care nu apăruse decât jumătate (opera capitală a marelui lingvist Sextil Pușcariu), atenționând ca "să *se revizuiască în același timp acea parte a dicționarului care a fost tipărită mai înainte pentru a îndepărta din ea pasajele neștiințifice și reacționare".*

O mână de troglodiți și zvăpăiați marxiști, cunoscuți cu beteşug de minte, ajunsese să cenzureze opera ilustrului nostru lingvist S. Puşcariu, şi nu numai atât, să o plagieze și să și-o însușească în mod cinic drept *"operă a unui colectiv redacțional"* compus din cei mai declasaţi teoreticieni marxiști în frunte cu Al. Graur, Iorgu Iordan, Al. Rosetti, P. Constantinescu-Iași, ș.a.

Denigrarea operelor și oamenilor de cultură adevărată nu cunoaște nici un fel de limite, cu explicația:

"Acei oameni de știință care ignorează știința sovietică sunt complicii elementelor reacționare din țările capitaliste ".

Atacului *"revoluționar"* nu-i scapă nici cei refugiați peste hotare, marile personalități culturale George Enescu sau Constantin Brâncuşi. Operele marelui sculptor C-tin Brâncuşi (refugiat în Franța, la Paris), sunt descalificate; în schimb, numele unei agnoste cioplitoare sovietice V. I. Muhina (putea fi altfel?!) este ridicat în slăvi. Iată câteva inepţii referitoare la C-tin Brâncuşi pe care le debita Traian Săvulescu, noul președinte al Academiei r.p.r., la 28 Iunie 1949:

"Ca și Muhina, elev al lui Bourdelle a fost și compatriotul nostru Brâncuș, pe care Muhina îl cunoaște foarte bine, fiindcă au fost colegi. Dar câtă deosebire între unul și celălalt! Pe când Muhina a dăruit poporului țării sale și artei mondiale lucrări de mare valoare, inspirate din năzuințele și luptele poporului sovietic, Brâncuş a căzut în păcatul aşazisei arte pentru artă, pe care, fără îndoială, nici el nu o poate înțelege, al artei sublimate până la absurd și paradox, al artei prețuite în dolari de miliardarii de peste Ocean, nu mai are nimc comun cu specificul țării sale. De aceea arta Muhinei crește, se înalță și

se impune prin vitalitatea ei lumii întregi, iar arta lui Brâncuş agonizează şi se destramă în 'distincţiunea' câtorva snobi".

Curat ruseşte!

Urmează alte exemple privind "somităţile" ştiinţei sovietice: A. S. Popov că a creat radioul (nu Marconi!); P. A. Kostacev pentru că *"a fecundat știința agrotehnică"* (în fapt pământul Rusiei a fost aproape distrus datorită ideilor sale iresponsabile); C. A. Timireazev *"pentru că a dezvoltat cu succes ideile lui Darwin"* (nici o contribuție); D. D. Ivanenko și E. N. Gapon *"pentru concepţiile lor asupra structurii nucleului atomic"* (este de notorietate faptul că studiile privind elaborarea bombei atomice au fost furate de la americani; a se vedea procesul spionilor aflaţi în slujba sovieticilor, soţii Rosenberg); T. D. Lişenko şi *"lupta dusă de şcoala miciurinistă împotriva biologiei idealiste"* care *"a avut răsunet nu numai în URSS, ci în lumea întreagă"* și datorită căreia *"tabăra vrăjmașă* (capitalistă desigur -n.n.), *tabăra falsificatoare a adevărului științific s'a demascat"* iar *"pozițiile ei au fost bine reperate și vârtos lovite".*

Și lista nulităţilor continuă: Grekov, Volghin, A. V. Suscev, I. P. Bardin şi mulţi alţi neştiuţi, la final atrăgându-se atenţia: *"Orice încercare de a micşora sau ascunde însemnătatea ştiinţei sovietice nu poate fi calificată decât ca o lovitură vrăjmaşă dată cauzei păcii şi independenţei popoarelor, cauzei progresului şi socialismului."*

Mare lingău tov. Săvulescu!...

Este momentul când peste tot în ţară, în locul vechilor firme şterse sau date jos considerate fiind *"cosmopolite și reacționare",* sub ochiul vigilent al noilor şi autorizaţilor lingvişti reperişti, apar noi firme scrise cu roşu. Iată o primă mostră: numele şcolii "O. Goga" a devenit peste noapte "Şcoala de copii mici de stat". Având în vedere că în general copiii sunt mici de stat, ar fi trebuit să se precizeze până la câţi centimetri înălţime puteau fi primiţi copiii în această şcoală! Mă rog, tendinţă de interpretare reacţionară!

Acelaşi lucru se petrece odată cu introducerea numerotată a atelierelor de reparat încălţăminte, spre exemplu: "Atelier de reparaţiuni a încălţămintei nr. 3" sau "Atelier de reparaţiuni a încălţămintei nr. 78". Cine purta oare nr. 78 la încălţăminte? Desigur, numai uriaşii sovietici!...

Lupta de clasă "se ascute" tot mai mult. Apar statutele diverselor organisme zise "de ştiinţă". Desigur, nu pot face parte ca membri:

"a) Cei care au suferit o condamnare pentru activitatea lor fascistă, reacțioară.

b) Cei care prin activitatea lor antidemocratică (sic!) *s'au pus în slujba reacțiunii și fascismului aducând prejudicii sub orice formă RPR.*

c) Cei care săvârșesc fapte care vin în opoziție cu scopurile organismului respectiv sau au o purtare nedemnă de un cetățean RPR ", etc.

Secția de științe medicale a Academiei r.p.r. criticând noua publicație medicală apărută, "Revista de Oftalmologie", înfierează pretinsul cosmopolitism al acesteia pentru că *"nu aduce în paginile ei contribuția specialiștilor din țara noastră, cărora le preferă în mod ostentativ colaborarea specialiștilor din țările capitaliste apusene"* și *"pentru că publică articole mai ales în franceză și engleză, întreținând vechea tradiție burghezo-moșierească..."*

"Desigur - continuă critica - *"unicul scop al "Revistei de Oftalmologie" este în mod vădit acela de a propaga cosmopolitismul, dușman de moarte al științei, de a propaga dependența și spiritul de ploconire servilă față de cultura burgheză decadentă din Occident"* ignorând *"lucrările savanților sovietici și problemele de specialitate care preocupă lumea științifică sovietică..., aceasta cu atât mai mult cu cât în oftalmologie știința sovietică ocupă incontestabil primul loc în lume"* prin *"meritul nepieritor al ilustrului savant sovietic V. P. Filatov, ale cărui realizări îndrăznețe fac epocă"* deoarece *"se întemeiază pe concepția materialist-dialectică..."* [36)]

Câtă miopie!!...

Mai trece un an și iată că în vara anului 1950, "savanții" N. I. Marr și Meșnianinov dați ca exemplu și atât de des pomeniți de oculta lingviștilor marxiști, cad în dizgrație, fiind atacați de însăși satrapul Stalin devenit peste noapte un "genial lingvist", și care se găsește obligat să reacționeze în ziarul *"Pravda"* [37)] :

---

[36] -Revista "Cum Vorbim", Anul 1, Nr. 4, Iulie 1949.

[37] -"Pravda", 20 Iunie 1950.

"N. I. Marr a vrut întradevăr să fie și s'a străduit să fie marxist, dar nu a reușit să devină marxist. El a fost doar un simplificator și un vulgarizator al marxismului..., s'a încurcat pe el însuşi şi a încurcat lingvistica... ".

Aderenții lui Marr și Meşnianinov se găsesc încă odată puși la zid în situația de a-şi contrazice părerile, recunoscandu-și "păcatul" de interpretare a lingvisticei prin însușirea ideilor propagate de Marr și Meşnianinov și obligați să își facă morala în public și să își ia noi angajamente:

"Însuşindu-ne în întregime această critică, noi am început să studiem lucrările de lingvistică ale specialiştilor sovietici. Grație acestui studiu am început să facem cunoştinţă cu tezele clasicilor marxism-leninismului, pe care le găseam citate, prelucrate şi uneori dezvoltate în lucrările sovietice... Nu am apucat însă să ne dezbărăm suficient de erorile lingvisticei apusene, la care am adăogat și unele preluate dela școala lui Marr..."

Dezavuării lui Marr și Meşnianinov îi urmează tămâierea și ploconirea servilă în fața noului "geniu" într'ale lingvisticii:

"Tovarăşul Stalin ne-a arătat... că limba nu este o suprastructură, lucru pe care insuficiența cunoștințelor noastre în domeniul marxismului nu ne-a permis să-l vedem singuri... Noi am îndreptat toată atenția noastră asupra descoperirii luptei de clasă în gramatică şi în vocabular" și *"subiectele pe care le-am tratat au fost toate orientate în această privință, iar atunci când cineva prezenta explicarea unui fapt de gramatică pe baza legilor de dezvoltare internă a limbii, îl acuzăm de formalism și-i ceream să stabilească neapărat o legătură cu evoluția societății...*

Dacă am putut spune că limba română nu este continuarea modificată a limbii latine, ci o limbă cu totul diferită de latina rezultată din încrucișarea limbii daco române cu slava, aceasta nu se poate explica altfel decât prin faptul că am pornit dela teze greșite.

Avem astăzi un nou punct de plecare de a cărei justețe este imposibil să se îndoiască un om cinstit... ".

Săraca limbă română!

Ca și versurile imunde ale Mariei Banuş:

"Au pornit să chiuie
Plugul strungul şi condeiul
Şi-au pus flori la pălărie
Şi văzduhul țiuie... "
(Republica în sărbătoare)

Dacă cineva a avut ocazia să audă un strung, un condei sau un plug care să chiuie, este îndoielnic totuși faptul că a putut vedea flori la pălăriile... acestora.
"Romånca" M. Banuş recidivează cu distihul:

"Ceva neînţeles şi mare
Ca cântul care chip nu are".
(Din Maramureş)

(un singur exemplu), suficient pentru a atrage atenția altui "român sadea", Michel Sternberg, care vine să explice pe un ton savant că *"poezia Mariei Banuş ajunge la un vocabular bogat şi pitoresc şi la o stăpânire a mijloacelor de exprimare, datorită unui fond sănătos (sic!) inspirat din realitatea zilnică, făcând astfel din limbă o armă de luptă"* (zdravănă armă!).
S'ar fi potrivit mai bine proverbul: *"Cine de cuvânt nu întelege, nici de ciomege".*

Desigur, duhul Mariei Banuș se poste vedea și în lozincile de partid impuse copiilor să le învețe în grădinițe și şcoli:

"Noi avem un tătic, Mare-mare,
Cât clasa muncitoare
Părinte blajin,
Tovarăşul Stalin".

Leonte Răutu, alt rusofil și fioros măcelar al limbii noastre, ajuns peste noapte "prof. univ." și şef al catedrei de marxism-leninism se ridică şi el împotriva *"tezelor marriste perimate"* şi cere introducerea în limba română de *"termeni speciali ",* susținând ca exemplu faptul că *"în Letonia sovietică comitetul special constituit în acest scop a aprobat 40 de mii de termeni noi",* iar *"noi, cei ce muncim pe tărâmul științelor*

sociale, cerem ajutorul lingviştilor pentru introducerea în limba română a unor termeni filozofici care n'au existat în trecut în limba noastră", şi în special a unuia *"dintre termenii fundamentali* (sic!) *ai filozofiei - rusescul bâtie..."*[38].

Sfârșitul Vol. I

Martirii ne veghează din ceruri

[38] -Revista "Cum Vorbim", Anul III, Nr. 1, Ianuarie 1951, pag. 15.